

Bělá pod Pradědem

Odůvodnění územního plánu

C Textová část

Číslo paré

Odůvodnění územního plánu obce Bělá pod Pradědem

Návrh

Obec	:	Bělá pod Pradědem
Okres	:	Jeseník
Kraj	:	Olomoucký
Pořizovatel	:	Městský úřad Jeseník pro Obecní úřad Bělé pod Pradědem
Zpracovatel	:	Ing. arch. Jiří Šolar Arpro, Tovární 234, 790 01 Jeseník
Urbanismus, demografie	:	Ing. arch. Jiří Šolar
Doprava	:	Ing. Petr Staněk
Energetika, spoje	:	Ing. Tomáš Nedoma
Vodní hospodářství, plyn	:	Ing. Vladimír Zouhar
Přírodní podmínky, ÚSES	:	Ing. Vladimír Lekeš, Ing. Ivo Zatloukal
Zemědělský půdní fond	:	Zdeňka Zolotarenková
Pozemky určené k plnění funkce lesa	:	Ing. Ivo Zatloukal
Digitální zpracování	:	Robert Černý,
Spolupráce pořizovatele	:	Alena Výtisková Městský úřad Jeseník, odbor Stavební úřad
Spolupráce zpracovatelů	:	ing. Jaroslav Aichler, CSc, Jana Mikisková, Ing. Iva Lekešová, ing. Helena Smrčková, Dr. Petr Piskovský, Ing. Erik Hind'oš, David Otáhal, Ing. arch. Helena Salvetová, Ing. Aleš Cipris, Ing. Bedřich Nečas, Ing. Jiří Vozda, Pavel Falta, Alena Řehová, Kateřina Kurfürstová, Martina Horáčková

Jeseník, Šumperk, Olomouc, Ostrava, květen 2009

C. Textová část - odůvodnění

Obsah:

1	Vyhodnocení koordinace využívání území z hlediska širších vztahů v území	4
2	Údaje o splnění zadání, v případě zpracování konceptu též údaje o splnění pokynů pro zpracování návrhu	16
3	Komplexní zdůvodnění přijatého řešení a vybrané varianty	15
4	Informace o výsledcích vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území spolu s informací, zda a jak bylo respektováno stanovisko k vyhodnocení vlivů na životní prostředí, popřípadě zdůvodnění, proč toto stanovisko nebo jeho část nebylo respektováno	19
5	Vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa	
5.1	ZPF	54
5.2	PUPFL	69
6	Civilní ochrana	81
7	Podklady a literatura	82
8	Přílohy	83
č.1	Správní mapa 1:200 000 s vyznačením řešeného území, A4	
č.2	Geologická mapa 1:50 000- A3	
č.3	Odvozená mapa radonového rizika 1:200 000, A3	

1 Vyhodnocení koordinace využívání území z hlediska širších vztahů v území

1.1 Širší vztahy, obecná problematika území

Vymezení řešeného území

Řešeným územím je správní území obce Bělá pod Pradědem, jež má 2 katastrální území:

Domašov u Jeseníka	5 716,63 ha
Adolfovice	3 496,06 ha
<hr/>	
Plocha řešeného území celkem	9 212,69 ha

Počet obyvatel obce v zadávacím období (1997) je 1 775 osob.

Zeměpisná poloha

Obec Bělá pod Pradědem je spolu s Lipovou, Českou Vsí a Písečnou součástí jesenícké aglomerace. Na město Jeseník, navazuje z jihu souvislou údolní zástavbou. Sousedními obcemi kromě Jeseníku (jeho součástí k.ú. Bukovice a Seč) jsou Lipová-Lázně (k.ú. Dolní Lipová, Horní Lipová), Ostružná, Loučná nad Desnou (k.ú. Kouty nad Desnou, Vrbno pod Pradědem (k.ú. Železná), Heřmanovice, Zlaté Hory (k.ú. Horní Údolí).

Dopravně, hospodářsky i turisticky má jako soused význam zejména Jeseník, částečně Lipová, Loučná, Vrbno, ostatní obce prakticky ne, viz grafická část - širší vztahy.

Katastr obce vyplňuje celou jižní část okresu Jeseník. Svou výměrou 9213 ha je největším správním územím obce okresu (zaujímá 12,8 % jeho území), i když počtem obyvatel lze obec zařadit mezi větší středně velké (1775 osob v 1996, 4,13 % okresu).

Katastr obce leží v nadmořských výškách 463 mnm (koryto Bělé na hranici s Bukovicemi) až 1423 mnm (vrchol Keprníku). Přitom zastavěné lokality jsou ve všech výškových plochách. Kompaktní zástavbu obce tvoří ve směru jih-sever Adolfovice (465-550), Domašov (490-620) a osada Bělá (610-680), zvláště na východ leží osada Filipovice (640-720) a drobné lokality Mlýnky (550-560), Šerák (1320-1330), Drátovna (600) a část Červenohorského sedla (1005-1010), na západ vodárna Šumná (540-550). Několik srubů v lesích okolo obce má hospodářskou funkci.

Správní členění

Obec vznikla sloučením 2 obcí se samostatnými katastry (Adolfovice a Domašov) a 2 osad (Bělé a Filipovic). Nejsevernější částí jsou Adolfovice, uprostřed Domašov, dělí se na Dolní a Horní a zahrnují i osady Bělá a Filipovice. Obecní úřad sloučené obce s názvem Bělá pod Pradědem je v Domašově. Správně je obec jednou z 23 obcí (z toho 3 měst) okresu Jeseník, jež byl znovuobnoven v r.1995 rozdělením okresu Šumperk a zčásti okresu Bruntál.

Od správní reorganizace ČR na kraje je spolu s okresem Jeseník i Bělá součástí Olomouckého kraje, přímo sousedí s krajem Moravskoslezským, kam patří bývalý okres Bruntál.

Spádová sídla vyšší správních institucí jsou Opava (KÚ), Olomouc a Ostrava (bývalý severomoravský kraj), některé okresní instituce jsou zčásti v Šumperku (OHS).

Celková výměra pozemků dle druhu

Bělá pod Pradědem je obcí lesů. Z celého katastrálního území tvoří téměř 80 %, což při ohromném celkovém území obce unikátní plocha. Plocha zastavěné části obce není přesně specifikována. Tvoří ji plochy stavebních parcel, části ploch zahrad a ostatních ploch. Uvnitř zastavěné části jsou rozptýleny i části vodních ploch a jen velmi malé části ploch lesa, luk a pastvin.

Tabulka uvádí stav ploch dle evidence Katastrálního úřadu v roce 1995:

Výměry ploch

Tabulka C11

Druh pozemku /katastr.území jednotky	Adolfovice ha	Domašov ha	Bělá pod Pradědem celkem ha	%
Orná půda	332,8	439,7	772,5	8,4
Zahrady	16,8	47,6	64,4	7,0
Louky	43,8	97,0	140,8	1,5
Pastviny	125,3	488,3	613,5	6,7
Zemědělská půda celkem	518,6	1 072,6	1 591,2	17,3
Lesní půda	2 859,4	4 440,0	7 299,3	79,2
Vodní plochy	16,1	23,7	39,8	4,3
Zastavěné plochy	12,3	25,1	37,4	4,1
Ostatní plochy	89,6	155,3	244,9	26,6
Celková výměra pozemků	3 496,1	5 716,6	9 212,7	100,0

1.2 Přírodní podmínky, pedpoklady a podmínky ochrany hodnot území

Geomorfologické poměry

Obec patří horopisně k provincii Česká vysočina, která se dále dělí na 7 horopisných soustav. Soustava Sudetská má tři podsoustavy, z nichž podsoustava Sudety vyplňuje SZ Slezka. Podsoustava (S) Východní Sudety se člení takto: (S1) Rychlebské hory, (S2) Žulovská pahorkatina, (S3) Hrubý Jeseník.

Hrubý Jeseník má horský ráz s úzkými rozvodními liniemi, až 300 metrů hlubokými údolními zářezy a vysokými rovně probíhajícími svahy. Charakteristická jsou široká a značně hluboká sedla a prudce klesající údolí vodních toků. Hrubý Jeseník je kerné pohoří rozdělené na několik částí, které byly podle zlomových linií vyzdviženy do různé výše. Jsou to Pradědská hornatina, oddělená Červenohorským sedlem od Keprnické hornatiny a sedlem Vidly od Medvědí hornatiny, a Vrbenská hornatina. Zvedání ker Hrubého Jeseníku oživilo erozní činnost vodních toků, které sledují většinou zlomové linie a vytvářejí typická V-údolí s příkrými svahy (Bělá v Bělé, i její přítoky). Nejvyšší je Hrubý Jeseník ve své střední části kolem 1400 m (Malý Děd 1355, Červená hora 1333, Keprník 1423, Šerák 1351, v okolí Jeseníku klesá k výškám kolem 800 m (Kamenec 794, Javořík 772). V sedle Vidly napojuje se na hlavní pásmo Hrubého Jeseníku zalesněná Medvědí hornatina.

Geologická charakteristika

Geologická stavba území obce tvoří horniny krystalinika, což jsou metamorfované (přeměněné) horniny prvohorního (paleozoického) nebo proterozoického stáří a vyvěřelé horniny mladších prvohor. Krystalinikum v Bělé je označované jako východosudetská jednotka nebo jako silezikum a je součástí moravskoslezské oblasti. Jeho základ tvoří dvě velké strukturální jednotky - keprnická a desenská, mezi ně je vklíněný jesenícký amfibolitový masiv.

Keprnická skupina (keprnická klenba) je jednou z hlavních součástí Hrubého Jeseníku. Dělí se na pestré a monotónní souvrství. Pestré souvrství vystupuje všude na obvodu keprnické skupiny a tvoří je jemnozrnné pararuly, dvojslídne svory, grafitické fylity, kvarcity, erlány a krystalické vápence. Centrální monotónní souvrství je budováno ortorulami. Předpokládá se složitá klenbovitá stavba keprnické skupiny. Její obal tvoří devonské horniny série Branné a Červenohorského sedla.

Desenská skupina je tvořena biotitickými a dvojslídnyými rulami a perlovými rulami. Nejnověji jsou tyto ruly považovány za mylonity. Místy obsahují vložky amfibolitů, kvarcitů a erlání. Koutské synklinorium je silně stlačené souvrství mezi keprnickou a desenskou skupinou. Je tvořeno šupinovitě provrásněnými horninami proterozoika a devonských obalových sérií. Převládají kvarcity, fylity, svory s amfibolity.

Jesenický amfibolitový masív (zvaný též bazický) tvoří klínovité těleso odděluje orlickou kru desenské klenby a keprnickou klenbu. Je součástí devonských skupin a je složen pestrým souborem metamorfovaných bazických i intermediárních hornin, převážně amfibolitů a amfibolických rul. Z hlediska petrografického je to neobyčejně složitý komplex, který nebylo dosud možno v mapě podrobněji rozčlenit

Fluviální sedimenty údolních partií řek a potoků nejsou vyvinuty ani v příliš velkém rozsahu, ani mocnosti. Převážná část vod protéká naším územím jen svými horními, popřípadě středními toky. Terasové akumulace, sledující tok v úzkých pruzích na svazích hluboce zaříznutých údolí, byly později značně porušeny nebo překryty svahovinami. Přesná rekonstrukce terasových stupňů v podélném profilu nebyla dosud pro komplikovanost poměrů provedena.

Půda

V nivě Bělé a jejích větších přítoků se nalézají fluvizemě, vyšší terasy niv pak fluvizem oglejenou. Na ně v širším pásu navazují typické kyselé kambizemě (hnědé půdy kyselé), které pokračují do středních poloh v silně kyselé varietě. Ve vyšších polohách pak jsou podzoly kambizemí, ve vrcholových partiích pak typické podzoly.

Zemědělská půda se nachází převážně na hnědých půdách, hnědých půdách oglejených, nivních půdách glejových a drnoglejových. Jsou zde zastoupeny půdní profily mělké se značným obsahem skeletu i profily hluboké s písčitou zvětralinou.

Ložiska nerostných surovin

Dle mapy ložiskové ochrany se v katastru obce Bělá pod Pradědem nenachází ani jedno ložisko, tedy ani těžené ani netěžené. Nejbližším ložiskem v blízkosti hranic obce je povrchově těžené ložisko stavebního kamene v Bukovicích, jde o lom Silnic Ostrava. Toto ložisko je vyznačeno na mapě poddolovaných území, mapa ložisek není příkládána.

Radon

Vyhláška č.76/1991 Ministerstva zdravotnictví ČR stanovuje požadavky na ochranu zdraví před vnitřním ozářením způsobeným vdechováním radonu a před zevním ozářením z přírodních radionuklidů ve stavebním materiálu. Dle provedených měření vykazují zpravidla největší radioaktivitu vyvřelé horniny (hlavně žula), střední přeměněné (břidlice, rula, vápenec) a nejnižší usazené (písek), skutečnost však může být ovlivněna více faktory nebo může radon pronikat z podloží. Proto je přiloženou odvozenou mapu radonového rizika nutno brát jako orientační pravděpodobnostní informaci o možném výsledku měření. Přestože hodnoty radonového rizika pro zájmové území jsou (v souladu s geologickou stavbou a výše uvedenými zkušenostmi) v kategorii středního rizika v oblasti krystalinika a nízké v oblasti kvarterních sedimentů, vlastní měření nemůže být zařazením do těchto kategorií nahrazeno.

Poddolovaná území

Ministerstvo životního prostředí České republiky podle § 13, odstavce 3 a 4, zákona ČNR č. 62/1988 Sb. ve znění zákona ČNR č. 543/1991 Sb. a podle zákona ČNR č. 44/1988 Sb., ve znění zákona ČNR č. 541/1991 Sb. (horní zákon) stanoví území se zvláště nepříznivými inženýrsko-geologickými poměry, kde orgány územního plánování mohou vydat územní rozhodnutí jen s předchozím souhlasem Ministerstva životního prostředí České republiky nebo po splnění jím stanovených podmínek. Těmito územími jsou též poddolovaná území, zobrazená na příloze-

né kopii mapy v měřítku 1: 50 000. Dále je přiložen registr poddolovaných území, kde jsou jejich popisy.

Podnebí

Klimaticky patří největší část území okresu k horskému až podhorskému klimatu. Katastr obce leží v těchto klimatických pásmech:

CH4 chladné (horské klima nejvyšších partií Hrubého Jeseníku)

Tato oblast je charakterizována : léto velmi krátké, chladné, přechodné období velmi dlouhé s chladným jarem a mírně chladným podzimem, zima velmi dlouhá, velmi chladná, vlhká s velmi dlouhým trváním sněhové pokrývky

CH6 chladné (horské klima vyšších partií Hrubého Jeseníku

Tato oblast je charakterizována : léto je velmi krátké až krátké, mírně chladné, vlhké až velmi vlhké, přechodné období je dlouhé s chladným jarem a mírně chladným podzimem, zima je velmi dlouhá, mírně chladná, vlhká s dlouhým trváním sněhové pokrývky.

CH7 mírně chladná (oblast nižších partií Hrubého Jeseníku)

Tato oblast je charakterizována : léto krátké, mírně chladné, vlhké až velmi, přechodné období je dlouhé s chladným jarem a mírně chladným podzimem, zima je velmi dlouhá, mírně chladná, vlhká s dlouhým trváním sněhové pokrývky.

MT7 mírně teplá (podhůří Jeseníků, zasahuje okrajově)

Tato oblast je charakterizována : normálně dlouhé, mírné, mírně suché léto, přechodné období je krátké, s mírným jarem a mírně teplým podzimem, zima je normálně dlouhá, mírně teplá, suchá až mírně suchá s krátkým trváním sněhové pokrývky.

Na území obce se žádná stálá měření neprovádějí, tabulka uvádí klimatické údaje nejbližších meteorologických stanic jesenického a šumperského okresu. Hodnoty nejdůležitějších klimatických prvků, teploty a srážek, reprezentující okolí obce, jsou shrnuty v tabulce 3a. Je z ní jasně patrná zvláště závislost podnebí na nadmořské výšce.

Je nutno se zmínit o určitých místních anomáliích. Charakteristickými jevy jsou časté teplotní inverze, velmi silná větrnost a vyšší a návalové srážky.

Ovzduší

Na území obce se neprovádí žádné pravidelné měření kvality ovzduší. Podle posledního dostupného podkladu z Českého hydrometeorologického ústavu v Praze jsou použity údaje v místě řešeného území dle map pro celou ČR. Celkově se obce nachází v zóně nezávadného ovzduší. Z hlavních sledovaných emisí má obec velmi malé zatížení oxidem siřičitým, prašným aerosolem, malý expoziční index pro ozón, i depozice těžkých kovů je malá. Atmosférická depozice, zejména vlhká, je ovlivněna námrazami a mlhami, takže je vyšší v horských polohách (síra nad 1,5 gm⁻²rok⁻² v oblasti Pradědu, v okrajích katastru Bělé jsou vyšší hodnoty mokré depozice iontů vodíku a mírně vyšší celková depozice olova)

Vodopis, hydrologické poměry

Severní svahy Jeseníků odvodňuje systém přítoků Bělé, která spadá do povodí Kladské Nysy, východní svahy pásma Orlíku Černá a Střední Opava, všechny tekoucí do Odry. Na jižních svazích Hrubého Jeseníku pramení říčky Hučivá a Divoká Desná, které odvádějí vody do řeky Moravy. Přítoky Bělé v obci jsou různě vodnaté potoky, vesměs dosti zařízle do horských masívů kolem. Největšími z nich jsou zleva Studený, Červenohorský (Černý), Keprnický (Bystrý), Javořícký, zprava Borový a Šumný.

Vodnatost těchto toků je podmíněna vysokými srážkami, které v popisovaných místech činí 1000 až 1500 mm. Celkový odtok vod z popisované oblasti je vzhledem k značným srážkám veliký, ale velmi nerovnoměrný. Nerovnoměrnost odtoku má svou příčinu v petrografickém cha-

rakteru hornin, který je nepříznivý pro akumulaci podzemní vody. Horniny krystalinika, devonu a kulmu prakticky nemají průlinovou propustnost. Jen v kvartérních sedimentech se vytvářejí akumulace průlinové podzemní vody, které pro malou kapacitu nemohou podstatně vyrovnávat odtok povrchové vody z území.

Řešené území leží v povodí řeky Odry tok "Bělá" - číslo hydrologického pořadí 2-04-04-077 , plocha povodí 97,5 Km² , průměrný dlouhodobý průtok $Q_a = 2,00 \text{ m}^3/\text{sec}$.

1.3 Historický vývoj

Vývoj před kolonizací (do konce 13. století)

S nejstaršími stopami člověka se na území obce Bělá pod Pradědem setkáváme až v mladší době kamenné (neolitu), tj. v období od konce 6. do počátku 2. tisíciletí př.n.l. V té době dosáhla velké dokonalosti výroba kamenných nástrojů a zbraní, o čemž svědčí četné ploché motyčky a sekyrky, podlouhlé klínové nástroje a větší sekeromlaty s provrtanými otvory pro násady, nahodile nalázané v katastru Adolfovic. Z doby bronzové (1800 - 700 př. a. l.) byl v lese u Domašova náhodně nalezen sklad deseti bronzových náramků. Nejde však zřejmě o doklad osídlení, ale náhodný nález. Slovanské období bylo současně dobou prvních státních útvarů. Je velmi pravděpodobné, že údolí řeky Bělé náleželo k Velkomoravské říši a po jejím zániku připadlo alespoň na čas k ranému státu českých Přemyslovců.

Listina papeže Hadriána IV. Z roku 1155 nepřímě potvrzuje příslušnost kraje pod pravomoc vratislavského biskupství a tím pod polskou svrchovanost. Je zmiňováno patnáct slezských kastelání, mezi nimi pak k Otmuchovské náleželo nejen v té době již osídlené Vidnavsko a Javornicko, ale zřejmě též neobydlená území podél horního toku Bělé a Staříče. Přitom přirozená hranice mezi Moravou a polským Slezskem mohla už tehdy vést přibližně po hřebenech Hrubého Jeseníku. Papežská listina z roku 1155 je prvním písemným dokladem o majetkových poměrech tohoto území, které pak vratislavští biskupové drželi nepřetržitě po celá další staletí.

Za biskupa Vavřince (1207 - 1232) lze i v Otmuchovském kastelánství pozorovat zvýšený osídlovací ruch spojený pravděpodobně i s příchodem prvních německých kolonistů. Jejich postup širokým údolím Bělé nebyl nijak nesnadný a pokračoval od jejího soutoku se Staříčí proti proudu obou řek ve směru na Ramzovské i Červenohorské sedlo. Na konci padesátých let dosáhla hustota zdejšího osídlení takové míry, že kolem roku 1260 bylo na soutoku Bělé a Staříče založeno správní středisko Frývaldov (Jeseník), poprvé zmiňované v darovací listině pro ves Wissoka biskupa Tomáše I. z roku 1267. Poloha vsi Wissoka není doložena, ale mohla být někde kolem dnešních Adolfovic. Z listiny je zřejmé, že roku 1267 existovala kolem Frývaldova řada vsí, řídicí se přibližně stejnými zvyklostmi. Je proto pravděpodobné, že v té době existovaly již také Adolfovice a Domašov. Nelze to však spolehlivě prokázat, protože obě vsi jsou poprvé písemně doloženy až v listině biskupa Tomáše II. (1270 - 1292) z roku 1284.

První zpráva o existenci Adolfovic z roku 1284 označuje ves jménem Adolcovi, tzn. V Německo-české podobě nominativního plurálu. Zakladatel - lokátor vesnice Adolf byl sice německé národnosti, ale česká přípona nasvědčuje, že původní kolonisté bylo zřejmě převážně slovanského původu. Domašov se roku 1284 poprvé označuje německým názvem Thomasberg (vrch patřící Tomášovi) a byl proto zřejmě od počátku osídlen převážně německými kolonisty.

Období do roku 1848

V první polovině 14. století se udály zásadní změny ve státoprávním postavení nisko-otmuchovské země (bývalé Otmuchovské kastelanie), které měly dalekosáhlý význam i pro další osudy Adolfovic i Domašova. Nejprve si biskup Jindřich z Vrbna (1302 - 1319) přivlastnil titul niského knížete a dovršil tak ekonomické a soudní osamostatnění nisko-otmuchovské země a její přeměnu v samostatné knížectví Niské. Mezitím docházelo k postupnému uvolňování svazků Slezska s Polskem a jeho sblížování s českým státem. V niském knížectví byl tento proces dovr-

šen ihned poté, co se po slabém biskupu Nankerovi ujal biskupské správy daleko obratnější Přelav z Pogarel (1342 - 1376). Přelav rychle zanechal marného vzdoru proti české přemoci ve Slezsku a ještě v roce 1342 uzavřel s Janem Lucemburským smlouvu, kterou český král přijal vřatislavské biskupství a jeho državy pod svou ochranu a formálně je tak připojil k české koruně. Celé Jesenicko i s Adolfovicemi a Domašovem se tak stalo trvalou součástí českého státu.

Ve 14. Století se změnila i majetková poměra samotných Adolfovic. Ves totiž přestala být biskupským majetkem a v blíže neurčené době přešla v držení světských feudálů. Téměř celé původně biskupské Jesenicko se ocitlo v rukou několika mocných rodů, zatímco pod přímou správou biskupů zůstala jen města Vidnava a Frývaldov. Protože prvními známými držiteli Adolfovic byli Haugwitzové, kteří v prvních letech 14. století vedli úpornou domácí válku s církevními domény vřatislavského biskupství a kláštera v Kamenci, tak se lze právem domnívat, že rod těchto loupeživých feudálů se Adolfovic zmocnil násilím již někdy na počátku 14. století.

Ve vřatislavském rejstříku úroků a příjmů biskupství (tzv. vřatislavský registr) z doby kolem roku 1420 se podobně jako v Liber fundationis uvádí, že Adolfovice patřily laikovi (světské osobě) a měly rozlohu 30 lánů, z nichž dva náležely kostelu a dva šoltysovi. Vřatislavský registr se zmiňuje rovněž o Domašovu, kterému připisuje rozlohu 40 lánů, avšak výslovně označuje ves jako pustou. Protože již Liber fundationis postrádá jakékoli bližší údaje o této vsi, lze předpokládat, že se Domašov jako nově kolonizovaná vesnice vůbec nerozvinul nebo že jej osadníci krátce po vysazení opustili. V souvislosti s těžbou železné rudy kolem Frývaldova není také vyloučeno, že Domašov mohl vzniknout původně jako hornická osada. Jeho zpusnutí pak mohlo úzce souviset se zánikem důlní činnosti, popř. nenaplněním očekávaných výtěžků, neboť zdejší málo vydatná povrchová ložiska železné rudy byla záhy vyčerpána.

Podobně jako u okolních vesnic tvořili základ nové vsi, počítané zprvu k Adolfovicím, dřevorubci, kteří se zde začali usazovat již od roku 1549 a vykácené plochy obracely v pole. Přicházeli vždy ve větším počtu ze sousedství, v tomto případě z Adolfovic, jak ukazují shodná osobní jména. V roce 1557 se ves Domašov téměř po 140 letech objevuje opět v písemných pramenech. Ze 16. století pocházejí i pozemkové knihy obou vesnic, zápisy v Adolfovicích začínají rokem 1559, v Domašově rokem 1567. V téže době byly obě vesnice obdařeny také horními svobodami, které však zůstaly zřejmě jen příslibem důlního podnikání. Osadníci z Domašova byli sice osvobozeni od poplatku za půdu, ale museli po dvě léta ročně nakácet pro vrchnost až 18 láter dřeva a dopravit je k plavení po řece Bělé. Tento závazek v roce 1583 přijalo 11 kolonistů. Bohatství dřeva a blízkost lesů vedly roku 1584 v Domašově k založení pily.

Slibný hospodářský rozmach na přelomu 16. a 17. století byl násilně přerván třicetiletou válkou. Přesto se zdá, že Adolfovice i Domašov ležící stranou hlavních průchodů vojsk neutrpěly za třicetileté války tolik jako východní kraje Jesenicka. Lze tak soudit ze srovnání jmen sedláků z let 1584 - 1646, jež jsou v Adolfovicích v mnoha případech shodná. Oddech po hrůzách třicetileté války netrval dlouho, protože brzy po ní propukly smutně proslulé čarodějnické procesy, které se nevyhnuly ani Adolfovicím a Domašovu. V Adolfovicích byl nejtragičtější rok 1651, kdy bylo utraceno 14 životů. V Domašově bylo za údajné čarodějnictví v letech 1651 a 1652 odsouzeno k smrti po pěti lidech.

Již od konce 16. století si mnoho adolfovicích i domašovských podomků, domkářů a zahradníků vypomáhalo při obživě především lněné příze, kterou prostřednictvím vesnických obchodníků prodávali vrchnosti. Následkem silícího vykořisťování a současného zbídačování poddaných se domácké přadláctví stávalo stále významnějším prvkem v životě obou vesnic, až se během 18. století stalo nejtypičtějším zaměstnáním zdejšího lidu.

Domašov byl do roku 1730, stejně jako Adolfovice, přifařen do Frývaldova, kam odváděl obilní desátek. Velká vzdálenost od Frývaldova přiměla vřatislavského kanovníka Karla Maxmiliána, barona z Frabsteinu a Nimbsche, aby se zasadil o zřízení samostatné duchovní správy v dolní části Domašova. Podle farní kroniky přímým podnětem k tomu bylo neštěstí, které se přihodilo na lovu v okolních biskupských lesích. Tato smutná událost přivedla při kanovníka

k myšlence postavit v Domašově kostel, na jehož stavbu obětoval veškeré své jmění. Duchovní správa zahájila činnost v novém kostele 8. Října 1730, kdy byl zasvěcen sv. Tomáši Apoštolovi. Je to ojedinělý případ, kdy byl patron kostela vybrán podle jména obce. Do nové farnosti patřili i Adolfovice. Děti z obou vesnic chodily před rokem 1730 do školy ve Frývaldově. Roku 1730 byla současně s duchovní správou zřízena v Domašově i škola, do níž začaly docházet také děti z Adolfovic. Učitel učil v malé dřevěné chalupě, ve které současně bydlel, a teprve koncem 18. století byla za podpory církve postavena větší, ale opět dřevěná školní budova.

Smrtí Karla VI. a korunovací jeho dcery Marie Terezie v roce 1740 však dlouhé období míru skončilo a začal téměř čtvrt století trvající zápas o Slezsko. Za první slezské války (1740 - 1742) prošlo přes obě vsi jen málo vojska, protože cesta přes Červenohorské sedlo nebyla ještě vybudována. Za druhé slezské války (1744 -1745) však stačila krátká zastávka armády prince Karla Lotrinského, jednoho z hlavních viníků rakouské porážky, aby ve dnech 16. a 17. prosince 1744 dva jeho pluky kyrysníků, ubytované v Adolfovicích i Domašově, aby vsi úplně vydrancovaly. Další útrapy přinesla zdejšímu kraji sedmiletá válka (1756 -1763), kdy tudy často procházela vojska obou válčících stran, přičemž jejich surovost a loupeživost neznala mezí bez ohledu na to, zda šlo o vlastní jednotky nebo nepřítel. Vedle válečných událostí a jejich následků poškodilo obě vesnice také okleštění jejich práv a výsad. Stalo se tak roku 1742, kdy ztratil Frývaldov s 8 okolními vesnicemi včetně Adolfovic a Domašova všechny horní svobody. Ztráta Slezska a rozdělení Niského knížectví na rakouskou a pruskou část přineslo některé změny ve veřejné i církevní správě. Adolfovice a Domašov tak natrvalo zůstaly součástí vratislavské diecéze, přestože je od sídla biskupství oddělovala státní hranice. Po roce 1770 začala vrchnost ve velkém odprodávat poddaným pastviny a lesní půdu.

Mezitím se v sedmdesátých letech 18. století na frývaldovském panství prudce rozvinula nová vlna vnitřní kolonizace, která dosavadní hranici osídlení posunula do větších výšek a vynutila si vykácení dalších lesních prostorů. Kolonizace zasáhla také nejhornější konec údolí Bělé nad Domašovem a v roce 1777 zde byla založena nová osada Filipovice. Z téhož roku pocházejí také první zápisy ve filipovické pozemkové knize. Osada byla kolonizována německými osadníky a svůj název dostala po tehdejší biskupu a majiteli panství Filipu Gotthardu Schaffgotschovi (1748 - 1775). Za druhé vnucené státní správy biskupských statků byla na vykloučených pozemcích v roce 1796 založena nad Domašovem další nová osada, nazvaná původně Kolonie Melnick bei Thomasdorf. První jméno dal osadě státní ředitel panství Josef von Melnitzky, ale jelikož jeho úřadování dlouho netrvalo, k vlastnímu založení osady nedošlo. Ale již roku 1798 za biskupa Jana Kristiána Hohenlohe - Waldenburga byl plán proveden a osada byla nazvána Waldenburg (Bělá). Současně se zakládáním nových osad se rychle rozrůstal i samotný Domašov, který byl na konci 18. století dlouhý již celou jednu míli (9 km) a začal se dělit na Dolní a Horní Domašov. Takto rozlehlá obec nebyla příhodná pro duchovní správu, neboť kostel stál na jejím dolním okraji. Když biskup Hohenlohe daroval stavebniny, přikročili Hornodomašovští v červnu 1797 ke stavbě kostela a za pouhých 26 týdnů s ní byli hotovi. Kostel byl zasvěcen sv. Janu Křtiteli. Dům pro lokalitu byl vystavěn roku 1799. K lokalitě náležely vedle Horního Domašova též nové osady Filipovice a Waldenburg.

Další válka mezi Rakouskem a Pruskem, vedená v letech 1778 až 1779 o tzv. bavorské dědictví, postihla horní část údolí řeky Bělé jen nepřímo. Přesto však zasadila i zdejšímu obyvatelstvu novou těžkou ránu, stupňovanou povodněmi a neúrodou. Vedle válek sužovaly zdejší kraj časté živelné pohromy a rozmarné počasí. Tak ve dnech 26., 27. a 28. srpna 1813 způsobila v Adolfovicích i Domašově prudká bouře s krupobitím rozsáhlé škody na zemědělské půdě i budovách. Dílo zkázy ještě téhož roku dokonala průtrž mračen z 9. na 10. září. V roce 1819 se po dlouhotrvajících deštích dostavila 20. a 21. srpna bouře, která opět způsobila velké škody. Za průtrže mračen dne 10. června 1823 vystoupila Bělá z břehů tak vysoko, že zničila veškeré mosty a způsobila nesmírné škody na polích i v lesích. Stejně škody vznikly za abnormální bouřkové vody ve dnech 10. a 11. června 1829. V letech 1810 a 1822 poškodila úrodu velká sucha a v letech 1821, 1826 a 1827 silné vichřice vyvrátily mnoho stromů. Na počátku roku 1795 napadlo nebývalé množství sněhu, ale ještě po 5. prosinci téhož roku bylo tak teplo, že děti chodi-

ly bosa. Jaro se roku 1805 tak opozdilo, že stromy začaly kvést až kolem 24. června a jabloně ještě později. Roku 1811 bylo velmi teplé léto a všechno se sklízelo o měsíc dříve než obvykle. V roce 1821 po celou zimu nenapadl sníh a ptáci neodlétli na jih. Zato napadly silné vrstvy sněhu až 21. června a zničily kvetoucí obilí. Rovněž v roce 1825 začalo sněžit až na svatodušní svátky a sníh zůstal ležet 14 dní.

Přes časté pohromy rychle stoupal počet obyvatel a Domašov se v prvních letech 19. století stal největší vesnicí na celém dnešním Jeseníku. Růst počtu obyvatel vyvolal potřebu nových škol. Již v roce 1793 byla otevřena nová škola v Horním Domašově. Roku 1828 ji navštěvovalo 208 dětí, které vyučoval učitel s pomocníkem. V Bělé byla škola zřízena v letech 1808 - 1809 v soukromém domě. Novou školní budovu dostala Bělá teprve roku 1846. Avšak i stará dřevěná škola v Dolním Domašově již nevyhovovala potřebám vesnice. Na počátku 19. století byla na spadnutí. Konečně byla roku 1824 otevřena nová prostornější školní budova z tvrdého materiálu.

Hospodářské a sociální poměry nejchudších domkářů a podruhů se od počátku 19. století soustavně zhoršovaly. Malá a chudá políčka je nedokázala uživit a možnosti jiné obživy nebyly v žádné vesnici velké. Drobné místní podniky jako pila, 2 mlýny, 2 potašovny a od roku 1835 drátovna v Domašově, pila, bělidlo, kovárna na kosy, mlýn a potašovna v Bělé nebo 2 bělidla a potašovna v Adolfovicích mohly zaměstnat jen zlomek práce schopných lidí. Ostatní museli hledat obživu při těžbě dřeva, výrobě dřevěných předmětů a předení. Nejrozšířenější bylo domácí přadláctví, které však přinášelo nejnutnější obživu jen v dobách největšího odbytu přize. Odbytové krize se často střídaly s krátkými úseky prosperity, že postavení přadláků bylo velmi těžké, jejich mzdy od dvacátých let 19. století trvale klesaly. Nesnesitelné životní podmínky se vyhroutily po roce 1844, kdy vlhký podzim nedovolil včas zasít ozimy, sklizeň v následujícím roce byla sotva poloviční, ceny obilí závratně stoupaly a rovněž sklizeň brambor byla postižena suchou i mokrou hnilobou, zaviněnou špatnou agrotechnikou, nepřízní počasí i ledabylým uskladněním. Když navíc masové využití strojů v textilní výrobě zasadilo konečnou ránu i prosperitě domácího přadláctví, dosáhla bída na horním toku řeky Bělé přímo neuvěřitelné hloubky.

Období do 1. světové války (1848-1918)

Od roku 1849 se Adolfovice i Domašov staly samostatnými politickými obcemi nově vytvořeného soudního okresu a okresního hejtmantství Frývaldov. K Domašovu byly v této souvislosti připojeny vsi Filipovice a Bělá, takže obce dělila na čtyři osady: Dolní Domašov, Filipovice, Horní Domašov a Bělá. Dolní a Horní Domašov se naposledy rozlišuje v roce 1900, poté se tyto osady odděleně neuvádějí a vlastní Domašov se v dalších letech nedělí.

Hlavním zaměstnáním obyvatelstva Adolfovic a Domašova zůstalo i ve druhé polovině 19. století rolnictví a dobytčářství. Půda však dávala malé výnosy a její obdělávání ztěžovaly nepříznivé terénní poměry i nepřízeň počasí, zejména průtrže mračen a povodně. Zvláště zhoubné následky měly velké bouře z 5., 6. a 12. srpna 1880. Po průtržích mračen z 16. května a 7. července 1897 byla na celém horním toku Bělé zničeny všechny mosty a škody na zemědělských pozemcích byly odhadnuty na 96 303 zlaté tehdejší měny. Ještě větší škody napáchala povodňová vlna způsobená průtrží mračen z 9. na 10. července 1903. Řeka Bělá tehdy vystoupila z břehů tak vysoko, že zaplavila i Frývaldov (Jeseník), kde v Tyršově ulici bylo naměřeno 153 cm vody. V České Vsi, kde stav vody v Bělé nikdy nepřesahuje 100 cm, bylo naměřeno rekordních 598 cm! Další povodně postihly Adolfovice a Domašov též v letech 1907, 1908 a 1914.

Co však příroda odepřela půdě a podnebí, to vložila do myslí a pracovitých rukou zdejších obyvatel. Na strmá horská pole vynášely hnůj v putnách na zádech dlouhé zástupy nádeníků, ale bohužel časté přívaly deště dokázaly v několika minutách namáhavou práci mnoha rukou obrátit v niveč. Právě tak namáhavé a často i marné bylo obdělávání těchto polí. Také těžnému dobytku činil terén velké obtíže a dopravit vůz na kopec bylo takřka nemyslitelné. Skromná úroda se dolů do údolí dopravovala zpravidla na saních. Přes tuto často marnou námahu

udržovali rolníci z obou obcí svá pole v dobrém stavu, nebáli se pokroku a vydávali značné částky za umělá hnojiva. Pěstovali všechny obiloviny (kromě pšenice), luštěniny a poměrně hodně píce. Zvláštní péče byla věnována lnu. Rozloha luk se stále zmenšovala, jak rolníci rozšiřovali plochy pro pěstování obilovin a píce. V důsledku malé úrodnosti půdy, ale i poklesu cen obilí následkem zahraniční konkurence, věnovali rolníci velkou pozornost chovu dobytka, který dosahoval větších úspěchů než rolnictví. Nejvýznamnější byl chov hovězího dobytka. Nejchudší obyvatelé pracovali v lese. Roku 1900 pokrývaly lesy 72 % katastru obce Adolfovic (2513 ha) a 69 % katastru Domašova (3942 ha).

Z průmyslu a řemesel bylo ve druhé polovině 19. století nejrozvinutější zpracování dřeva. Velké množství domašovských pil, poháněných vodní silou řeky Bělé a jejích přítoků, zhotovovalo na rámových a kruhových pilách a strojích na šindel všechny druhy kulatiny, trámů, prken, latí, šindelů atd. a dodávalo je do nížin, zejména v Německu. Rovněž v Adolfovicích byly tři pily na řece Bělé a dvě pily na Šumném potoku. V horním Domašově byla krátce před rokem 1890 založena továrna na cívky. Se zpracováním dřeva úzce souvisela výroba pil v Domašově, jediná svého druhu v celém frývaldovském okrese. Dále byly v Domašově čtyři mlýny a v Adolfovicích dva mlýny na řece Bělé a jeden mlýn na Šumném potoku. Kromě toho voda poháněla četná bělidla příze. Pozoruhodná byla též domácí výroba zapalovací houby, čepic, papučí a vložek do kožené obuvi. Někdejší rozšířené domácí přadláctví bylo zcela potlačeno továrním průmyslem a rok od roku stále více zchudlých obyvatel Adolfova i Domašova hledalo práci ve frývaldovských bělidlech, přádelnách a tkalcovnách. V obou obcích se rozvinul také společenský a spolkový život.

Zdravotnickou péči obstarával v Domašově roku 1900 jeden praktický lékař a čtyři porodní asistentky. V roce 1910 přibyl další lékař v Bělé. V Adolfovicích byla jen jedna porodní asistentka. Kromě toho byl v Domašově také veterinář a od roku 1910 pohodný. Škola v Dolním Domašově, do níž docházely i děti z Adolfovic, se stala roku 1852 dvoutřídní a byl na ni přidělen vyučitel. Počet žáků stále rostl a roku 1874 jich bylo již 352. Proto bylo v tomto roce rozhodnuto o stavbě nové trojtřídní školy. Nová trojtřídní škola postavená v katastru Adolfovic, byla předána svému účelu 1. listopadu 1883. V Horním Domašově byla dvoutřídní škola, do níž docházely i děti z Filipovic. V Bělé byla škola jednotřídní.

Obyvatelstvo Adolfovic i Domašova tvořili výlučně Němci převážně katolického vyznání, kteří hovořili slezským dialektem s trochu zpěvným přízvukem na poslední slabice. Obě obce dosáhly nejvyššího počtu obyvatel v roce 1880, od té doby obyvatelstva zvolna, ale soustavně ubývalo. Zdejší půda nedokázala již uživit přebytek zemědělského obyvatelstva, a tak lidé odcházeli za prací do vzdálenějších průmyslových středisek a před koncem 19. století mnozí odcházeli hledat štěstí až za mořem v Americe.

Obytné domy byly v obou obcích jednoduché, vesměs dřevěné, jen v Adolfovicích bylo 12 domků z cihel. Přesto čistý vnější vzhled domů působil velmi příjemným dojmem a ukazoval na smysl jejich majitelů pro pořádek a čistotu. Většina domů byla pokryta šindelovými střechami, opírajícími se o sloupy, které byly až do výše okem pobity prkny a chránily tak domy před bouřemi, silnými dešti a sněhovými závějemi. Obě obce byly již před koncem minulého století východisky pro turistické výstupy na okolní vrcholy Hrubého Jeseníku, ale i pobytovými místy pro mnoho letních hostů z velkých rakouských i německých měst. Napomáhala tomu i císařská silnice z Frývaldova do Vrbna, která procházela horním údolím Bělé a byla tehdy v nejlepšímu stavu. Domašov měl poštovní stanici i s přepravou osob. Okolní lovecké revíry bohaté na zvěř hojně navštěvovali domácí i zahraniční hosté z nejvyšších kruhů.

První světová válka byla v Adolfovicích i Domašově přijata zdejším německým obyvatelstvem se zadostiučiněním a z počátku i s nadšením. Avšak nadšení záhy vystřídalou vystřízlivěním, když přišly zprávy o prvních padlých. Celkem ve válce padlo 25 adolfovicích a 68 domašovských občanů. Začaly se objevovat poruchy v zásobování. Zboží postupně mizelo z volného prodeje a bujel černý trh s lichvářskými cenami. Na jaře 1918 byla situace v zásobování potravinami již kritická, Rakousko bylo vyčerpáno a válkou unavené obyvatelstvo volalo po míru.

Když se pak na podzim 1918 začala rakouská monarchie rozpadat, předpokládali i adolfovičtí a domašovští Němci, že se stanou součástí nově vytvořeného Německého Rakouska.

První republika a okupace (1918 - 1945)

Vznik republiky na postavení Adolfovic a Domašova v podstatě nic nezměnil. Obě obce zůstaly nadále součástí soudního a politického okresu Frývaldov a s ním i Slezska. Snad jedinou změnou bylo to, že od roku 1924 byly pro obě obce a jejich části poprvé zavedeny české úřední názvy, a to Adolfovice, Domašov, Filipovice a Valdenburk (Bělá). Počátky republiky byly velmi těžké a ke všeobecným potížím se roku 1921 přidala ještě přírodní katastrofa, jakou zdejší kraj dosud nezažil. Po suchém a horkém květnu přišla 1. června 1921 ve večerních hodinách bouře, která se vystupňovala v průtrž mračen. Za pouhé dvě hodiny bylo naměřeno 180 mm srážek. Následky byly nedozírné. Na východním svahu Červené hory směrem do údolí Bělé vznikly rozsáhlé sesuvy lesní půdy i s lesními prosty. V Domašově byly zničeny všechny mosty a lávky, zničeno mnoho domů, mezi nimi i pila a mlýn. Značně poškozeny byly také zemědělské pozemky a dva domašovští občané přišli o život. Velké škody byly způsobeny také v Adolfovicích, Bukovicích a dalších obcích na řece Bělé. K odčinění škod muselo být povoláno vojsko až z Brna a Kroměříže.

Po překonání poválečného rozvratu a dovršení hospodářské i politické konsolidace znamenala mladá republika ve dvacátých letech bouřlivý rozvoj spojený s nebyvalou konjunktu-rou ve všech oblastech hospodářského života. Tento rozvoj se pochopitelně příznivě projevil i v Adolfovicích a Domašově. V obou obcích po letech stagnace vyrostly desítky nových domů, zastavil se pokles počtu obyvatel a bohatě se rozvinul hospodářský, kulturní i společenský život. Přestože se značná část místních obyvatel nadále zabývala zemědělstvím, rozvinul se i průmysl a z někdejších malých dílen polořemeslného charakteru vyrostly opravdové dřevozpracující a strojírenské podniky. Největšími podniky byly firmy Anton Legler a Gustav Legler z Horního Domašova. Kromě toho byla v Domašově pila, malá továrna na dřevěné zboží a firma Werner Preiss měla v Dolním Domašově mlýn, pilu a stolařství. Největšími podniky v Adolfovicích byly firma Sägen und Werkzeugfabrik (speciální továrna na pily, nože a nástroje pro dřevozpracující průmysl) a firma Dřevoprůmysl Max Weihönig (dřevitá vlna, provazy z dřevité vlny, lehké stavební desky a obkládačky). Elektřinu všem průmyslovým podnikům dodávala domašovská obecní elektrárna.

V Domašově se v souvislosti s rozmachem cestovního ruchu značně rozvinulo pohostinství (6 hostinců a po 1 v Bělé a Filipovicích), podporovala jej pravidelná autobusová doprava z Frývaldova do Filipovic a na Červenohorské sedlo. S rozvojem podnikání se rozmnožily i místní peněžní ústavy (po 2 v Domašově a Adolfovicích).

Školství na sklonku třicátých let představovaly tři německé smíšené národní školy v Adolfovicích (7 tříd, 10 učitelů), Horním Domašově (4, 5) a Valdenburku (1, 3). I bohatě rozvinutý společenský a spolkový život byl německý a sílily nacionalistické tendence. Do konce 20. let nejsilnější stranou byla německá křesťansko sociální, ve volbách roku 1935 už zvítězila Henleinova Sutetoněmecká drtivou většinou. České strany zde nezískaly více než 1% hlasů.

Na základě mnichovské smlouvy byl celý frývaldovský okres na počátku října 1938 odtržen od ČSR a připojen k nacistickému Německu. Většina německého obyvatelstva připojení k říši přivítala, přestože mělo pro místní Němce i některé stinné stránky. Povolávání Němců do armády vyvolalo záhy citelný nedostatek pracovních sil, jejichž úbytek měl být nahrazen válečnými zajatci. Brzy přišly na Frývaldovsko i větší kontingenty Angličanů a dva anglické zajatecké tábory byly zřízeny také v Adolfovicích. Větší tábor pro 180 - 200 zajatců vznikl při státní silnici na dolním konci obce. Prošlo jím asi 350 Angličanů, kteří pracovali v dřevařském závodě Maxe Weihöniga. V menším táboře bylo umístěno jen 20 Angličanů. Sověští zajatci, byli umístěni od října 1941 ve dvou zajateckých táborech v katastru obce Domašova. Jeden tábor se nacházel v údolí Bystrého potoka a druhý v údolí Zaječického potoka, v lokalitě Borek. Oba tábory měly pojmut asi 60 zajatců, ale bylo do nich až o 40 mužů více. Krátce po příjezdu první skupiny vy-

pukla mezi zajatci epidemie skvrnitého tyfu, která pak v rychlém sledu zkosila 54 zajatců. Po dobytí Ostravy a rychlém postupu Sovětské armády na Olomouc hrozilo ustupující Schörnerově armádě obklíčení, proto 6. května vydal gen. Schörner rozkaz k rychlému ústupu na západ. Z Frývaldova odtáhly poslední německé oddíly v dopoledních hodinách 8. května a ještě téhož dne mezi 13. a 15. hodinou vstoupily do města sovětské jednotky.

Období po roce 1945

Již Košický vládní program uvažoval o zbavení Němců čs. Státního občanství, o konfiskaci jejich majetku a o jejich odsunu za hranice republiky. Na tomto základě byly v červnu a červenci 1945 vydány dekrety o konfiskaci a rozdělení pozemkového majetku Němců, Maďarů, kolaborantů a zrádců a o osídlování zkonfiskovaných pozemků. V téže době začali do Adolfovic i Domašova přicházet první čeští osídlenci. První z nich zde nacházeli velmi neutěšené a nepřátelské poměry. Vznikaly konflikty mezi novými osídlenci a původními německými majiteli usedlostí. To vše vyvolávalo mezi osídlenci stísněné nálady a nedůvěru k novému životu. Z osídlenců byly v obou obcích vytvořeny místní správní komise, které řešily nejpálčivější otázky související s rozmístováním osídlenců, jejich zásobováním a obnovou zemědělské i průmyslové výroby. Závody firmy Legler v Adolfovicích i Domašově, jakož i adolfovické pily byly konfiskovány a předány do národní správy. Dne 28. října 1945 byly pak znárodněny soukromé elektrárny v Adolfovicích a Horním Domašově a připojeny k n. p. Východomoravské elektrárny v Přerově.

V lednu a v únoru 1946 začal odsun německého obyvatelstva. Ve složité situaci za souběžného odsunu Němců a přílivu osídlenců pak v březnu a dubnu proběhly volby. V Adolfovicích z celkového počtu 247 voličů dalo 51,8 % své hlasy KSČ, 24,3 % hlasovalo pro sociální demokracii, 15,8 % pro národní socialisty a jen 8,1 % pro lidovce. Domašov se sice zařadil mezi pět obcí frývaldovského okresu, v nichž KSČ nezvítězila, ale ani zde nelze výsledek voleb považovat za neúspěch komunistů. Zvítězila zde sociální demokracie, která z celkového počtu 265 hlasů získala 40 %, ale i pro KSČ hlasovalo plných 34,7 % voličů. Do prosince 1946 byla dokončena první etapa odsunu Němců, kterých na Frývaldovsku zůstalo již jen 7,3 % původního stavu. Odsun zrychlil příliv osídlenců a Adolfovice byly již 1. září 1946 nově osídleny z více než 50 %. V roce 1947 se pak Adolfovice s 62,4 % a Domašov 62,8 % předválečného stavu obyvatel zařadily mezi nejlépe osídlené obce na Frývaldovsku. Vzhledem k charakteru přírodních podmínek zdejšího kraje přicházejí osídlenci především z hornatého Valašska (Vsetín, Valašské Meziříčí), ale též z hanáckých okresů (Prostějov, Přerov, Vyškov, Zábřeh) nebo až z východního Slovenska (Spišská Nová Ves, Michalovce) i odjinud. Jednotlivě se v obou obcích usazovaly také rodiny repatriantů z Rumunska a ze Sovětského svazu.

Přes všechny obtíže se osídlení Adolfovic a Domašova již v závěru roku 1947 vcelku stabilizovalo a obě obce dosáhly dílčích úspěchů na úseku hospodářského, společenského i kulturního rozvoje. Rozběhla se výroba v místních průmyslových závodech, firma Čeněk Bárta (výroba dřevěného zboží, židlí, násad,...), Dřevoprůmysl Jan Hamr v Adolfovicích, továrna na pily Maxe Leglera připadla pod n. p. Pilana Hulín. Začalo fungovat mnoho řemeslníků (několik krejčích, 2 truhláři, rezník, holič, obuvník, kovář, pekař) i živností (6 hostinců, hotel Poštovní domov ve Filipovicích, Laušmanova chata na sedle, chata Ludvíka Sochora na Šeráku), 2 soukromé obchody a objevily se nově i 2 družstevní, o lesy pečovala arcibiskupská lesní správa. Nově budované české školství zastupovaly dvě obecné školy v Domašově a Adolfovicích a zde i nová mateřská školka. Únor 1948 byl údajně přijat v obci s příznivým ohlasem a v květnových volbách již zvítězila kandidátka Národní fronty, což se opakovalo i po dalších 40 let. Zemědělská výroba v Domašově i Adolfovicích trpěla značným nedostatkem pracovních sil. Práce v zemědělství byla ve zdejších podmínkách velmi obtížná a hospodaření riskantní. Proto mnoho osídlenců přidělená hospodářství opustilo a zůstali jen ti nejodvážnější a nejvytrvalejší. Kolektivizace probíhala pomaleji, skutečná JZD v obou obcích vznikla až v roce 1955. Avšak i zemědělská družstva údajně překonala počáteční obtíže a stala se „významnými nositeli socialistických výrobních vztahů i socialistického způsobu života“.

Při reorganizaci správního rozdělení v roce 1960, byl zrušen jesenický okres a Adolfovice i Domašov byly připojeny k okresu Šumperk, s nímž připadly k nově utvořenému Severomoravskému kraji. V rámci integrace osídlení byly pak obě vesnice 14. června 1964 sloučeny do jedné společné obce. Přestože se sídlem MNV sloučené obce stal Domašov, byl vzhledem ke shodným dějinám a srovnatelnému významu Domašova i Adolfovic pro sloučenou obec zvolen nový název Bělá pod Pradědem. Součástí nové obce se staly i dosavadní části Domašova, takže Bělá pod Pradědem má od svého vzniku čtyři místní části: Adolfovice, Bělou, Domašov a Filipovice. Zvolna se rozbíhala také výstavba v obou obcích. Byly asanovány staré neobydlené objekty, upraveny místní komunikace, rozšiřovány průmyslové závody, v roce 1954 byla provedena generální oprava adolfovické školy, v roce 1956 byl v Domašově zřízen místní rozhlas a roku 1959 byl postaven lyžařský vlek na Červenohorském sedle. Již v roce 1961 byla dokončena přístavba kulturního domu v Adolfovicích, roku 1961 došlo ke sloučení JZD Adolfovice a JZD Domašov, v roce 1968 byla otevřena restaurace „U Cimbury“, roku 1969 zahájil provoz televizní převaděč Domašov a v letech 1969 -1970 byla k adolfovické škole přistavěna tělocvična. Na jaře 1969 závod Ocelové stavby Rudných dolů Jeseník a jeho ZV ROH připravovaly stavbu malé přehrady na Javoříčském potoce v lokalitě Mlýnky v katastru Adolfovic. Měla vzniknout vodní plocha o rozloze 11 ha a hráz vysoká 17 metrů měla zadržet přes jeden milion m³ vody. Projekt se však neuskutečnil a v dalších letech ustoupil jiným potřebám.

Rozvoj Bělé pod Pradědem se zrychlil zvláště v sedmdesátých letech. Byla provedena generální oprava budovy MNV. Dále byla dokončena přestavba hygienického zařízení při ZDŠ, vybudován sportovní areál a strojovna pro školní dílnu, zřízeny dvě odstavné plochy při autobusových zastávkách, opraveny čtyři mosty a dvě lávky a začátkem února 1973 byly otevřeny jesle pro 20 dětí. V období 1973 -1975 v Domašově vyrostlo nové nákupní středisko Jednoty, 1976 -80 to byla výstavba závodu Jesan Adolfovice v akci „Z“, přístavba školní jídelny a dvou učeben k ZDŠ a stavba nákupního střediska v Adolfovicích. Zásluhou místní organizace Svazarmu a JZD Mír byl vybudován areál střelnice, který sloužil výcviku branců z celého Jeseníka. Byly rovněž obnoveny místní lidové knihovny, poradny pro matky s dětmi a kulturního domu v Adolfovicích, byly vybudovány čtyři lávky přes řeku Bělou, opravena ZDŠ a poté k ní přistavěny čtyři nové učebny, když už škola nestačila kapacitou rostoucímu počtu dětí, nová mateřská škola, která měla „s konečnou platností vyřešit umístění dětí v předškolních zařízeních“, lyžařský rychlovlek Tatra-Poma na Červenohorském sedle, který byl ve spolupráci s TJ Loko Pramet Šumperk dokončen také v akci „Z“ již v roce 1981. Vedle veřejných staveb přibývají rodinné domky, bytovky, i nové chaty (hlavně ve Filipovicích), rekreační střediska, mnoho domků se mění na chalupy, přibývá vleků na sedle.

Období po roce 1989

V období po sametové revoluci došlo ve značné míře k rozvoji soukromého podnikání zejména v oblasti ubytovacích služeb, ale i dalších služeb a drobné výroby. Především v souvislosti s privatizací se mění struktura všech ekonomických aktivit, daleko větší množství vzniká a zaniká. V obci vyrostlo mnoho nových větších i menších penzionů, restaurací, ve Filipovicích vznikl lyžařský areál. U bytové výstavby dochází ke stagnaci, avšak i přesto ročně přibývá 2 - 5 rodinných domků.

Současně je období věnováno přípravě koncepcí pro rozsáhlé budování technické infrastruktury, hlavně plynofikaci obce, rozvoje vodovodů (zdroje vody v Bělé jsou významnou složkou zdrojů i pro Jeseník) a nanejvýš potřebné odkanalizování a začala i jejich realizace. Vznikly také koncepce pro silniční síť, obchvat obce a tunel pod Červenohorským sedlem, které se s časem různě měnily a vyvíjely, současně vznikají úvahy o koncepci turistiky a její dopravy a to i v souvislosti s ochranou přírody v CHKOJ.

Počátkem července 1997 se po třech dnech prudkých lijáků přehnala obcí stoletá voda, první po výměně obyvatelstva (1945 -1947) a potvrdila špatné zvěsti o podobných neštěstích z minulosti. Zničila mnohé mosty i celé úseky silnic, na několika místech vytvořila jiné koryto,

když bylo řečiště ucpáno padlými stromy. Kromě několika poškozených či zbořených rodinných domků vyřadila z provozu i areál Jesdrevu v Adolfovicích. Následky povodní se postupně odstraňují po několik let.

Na počátku 21. století se život obce stabilizuje ve standardně fungující v prostředí demokratického státu a rozvoj obce probíhá vcelku přirozeně. Problémy vznikají a řeší se v rámci možností, něco se daří lépe, něco méně. Obci se daří opravovat a kultivovat drobné parčíky, pomníky, zastávky, soukromníci si opravují fasády a prostředí obce se celkově neustále lepší.

2 Údaje o splnění pokynů pro zpracování návrhu

Koncept územního plánu obce Bělá pod Pradědem byl projednán v souladu s § 21 odst. 2 a 4 stavebního zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen stavebního zákona). Veřejné projednání s odborným výkladem proběhlo 2x. Projednání č. I. proběhlo dne 22.2.2000, č. II. dne 29.10.2003 v obci Bělá pod Pradědem.

Stanoviska dotčených orgánů státní správy (dále jen DOSS) uplatněná při I. projednání konceptu, obsahující požadavky k doplnění, úpravě nebo opravě konceptu řešení jsou v pokynech souborného stanoviska zohledněny, nesouhlasná stanoviska DOSS byly respektovány a byly i nadále předmětem dohody ve smyslu § 21 odst. 5 stavebního zákona. Vyhodnocení stanovisek obsahuje pouze stanoviska z II. projednání konceptu. Stanoviska DOSS uplatněná při II. projednání konceptu jsou řádně vyhodnocena a oprávněné požadavky jsou po dohodnutí s příslušným DOSS zapracovány v pokynech pro vypracování etapy návrhu územního plánu.

Za účasti obce byla uskutečněna ještě následná jednání s DOSS tak, aby mohl být návrh souborného stanoviska předběžně dohodnut. Jednání proběhla se Správou Chráněné krajinné oblasti Jeseníky a Krajským úřadem Ol. Kraje, odb. ŽP odd. lesnictví. Souborné stanovisko bylo zpracováno postupně v období od dubna 2004 do února 2006 a postupně doplňováno o další vyjádření. Požadovalo doplnit obsah textové části o nové kapitoly dle vyhlášky 135/2001 Sb.

V průběhu prací však byl připravován a poté vešel v platnost nový Stavební zákon č.183/2006 Sb. a jeho prováděcí vyhlášky, zejména vyhl. č. 500/2006, která zmíněnou vyhlášku nahradila a vyhl. č. 501/2006 Sb. zavádějící některé nové postupy v členění území a nové pojmy v územním plánování. Nová legislativa se odlišuje od předchozí poměrně značně ve skladbě ÚP a systému regulace a pojmosloví. V některých svých prvcích ale také není domyšlená a nepostihuje vše, co pravděpodobně postihovat hodlala.

Navíc v této fázi pro řešení území nebyly zpracovány územně analytické podklady ani zásady územního rozvoje a tedy ani nebyly známy prvky z nich vyplývající.

Ve svých ustanoveních požaduje nová legislativa zpracování všech ÚP nově ve smyslu vydané legislativy. Proto a na základě požadavku pořizovatele došlo k úpravě ÚP podle nové legislativy. Z toho vyplynuly i určité korekce jak oproti soubornému stanovisku, protože bylo nutno přepracovat textové i grafické část ÚP. Zásadní změnou je rozdělení ÚP na vlastní ÚP a Odůvodnění ÚP. U textových částí to znamenalo přehodnocení celého textu a změny systému a číslování prakticky všech kapitol.

V rámci projednání návrhu byly vzneseny nejen připomínky, ale dolo i k novým požadavkům na úpravu navrhovaných prvků ÚP. Proto bylo dne 20.11.2007 svoláno pracovní jednání za účasti zejména Správy CHKOJ, Lesů ČR, SKIklubu Šumperk, Obecního úřadu v Bělé, MěÚ Jeseník a dalších a jednotlivé požadavky dohodnuty, sepsány a jejich záznam (1) přiložen k požadavkům na opravu návrhu ze dne 29.1.2008 (2). K požadavkům byly přiloženy i některá vyjádření a požadavky, na která se odvolávají a požadavky upřesňují: Ministerstvo Dopravy ČR, Ministerstvo ŽP ČR, AOP ČR Správa CHKO Jeseníky, Lesy ČR, Obecní úřad v Bělé p/P a další.

Dále došlo ke schválení Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje vydané opatřením obecné povahy dne 22.2.2008 (dále jen ZUR OK).

Významnými faktory je daleko jednodušší přístup k datům a jejich neustálý vývoj a větší přesnost, než tomu bylo v době zahájení prací na ÚP a vzniku podkladu (1997). Jedná se zejména o ortofota krajiny, podle kterých bylo možno některé prvky upřesnit a aktualizovat. Je však současně nutno podotknout, že není možné korigovat celý mapový podklad a proto je nutno počítat s některými nepřesnostmi prvků převzatých ze základních map (potoky, vrstevnice).

Neustále dochází i k vývoji podkladů katastrálního úřadu, katastrálních map, které stále platí v původním systému 1:2880 i s nepřesnostmi a odchylní se od ortofota. Jsou velkoplošné a jediným řešením je nový podklad pro následný nový územní plán obce. Grafická část vychází ze stavu z ledna 2008.

V rámci oprav a úprav návrhu ÚP byly dále přepracovány textové části ÚP z důvodu nedůsledného rozdělení textu mezi vlastní územní plán a odůvodnění. Vyplynula z toho úprava některých kapitol a přečíslování stran obou textových částí ÚP.

Požadavky na opravy a úpravy podle těchto dokumentů byly provedeny pouze s drobnými níže popsány odchylnkami:

(1), bod 1) Lanová dráha Bělá - Červenohorské sedlo byla upravena podél VN a VTL plynu jen u Drátovny, u Rusalky to ani nelze. Vymezení LD v ZUR je samo hrubě v rozporu s vyjádřením Lesů ČR a současně i v rozporu s technickými možnostmi řešení (tedy nereálná a to i v rámci vymezeného koridoru). Proto byla trasa v návrhu upravena přiměřeně v souladu s koridorem dle ZUR i co nejlépe vyhovující dle vyjádření Lesů ČR a je vlastně kompromisní variantou vyhovující částečně na obě strany. Je nutno ještě podotknout, že v návrhovém období ÚP je tato lanová dráha vzledem k dalším okolnostem naprosto nereálná;

(1), bod 5) Areál ve Filipovicích byl opraven dle podkladu, ale s korekcemi dle ortofota (stavby byly korigovány dle skutečnosti a návrh podle toho upraven);

(1), bod 6) Podmínky na podmíněnou dokumentaci byly upraveny s korekcí dle skutečnosti (některá dokumentace byla zpracována a další je doporučena), v textu je vše vysvětleno;

(1), bod 19) Navržená plocha PN 7 byla ponechána s omezením možnosti bydlení;

(1), bod 20) Navržená plocha PN 8 byla vypuštěna, protože jako zařízení lanovky nemá smysl (zařízení lanovky a další k tomu potřebné zázemí je přípustné v rámci stavby lanovky);

(1), bod 29) Navržená plocha SR 6 byla redukována ne na 50% ale cca na 66% z prostého důvodu – při požadované redukci by se natolik zúžila, že by ztratila jakýkoliv smysl (kromě vlastních objektů pro vleky či lanovky, občerstvení a ubytování, musí zahrnovat hlavně dostatečné plochy pro dopravu a parkování, které mají smysl jen při jistých parametrech a kapacitě);

(1), bod 6) Podmínky na podmíněnou dokumentaci byly upraveny s korekcí dle skutečnosti;

(2), str.49 (nově 22) Změněno, jakým způsobem má rozhodovat a k čemu má přihlížet Stavební úřad stanovuje jasně Stavební zákon č. 183/2006 Sb.;

(2), str.49 (nově 22) Navržená plocha PN 7 byla ponechána s omezením možnosti bydlení;

3 Komplexní zdůvodnění přijatého řešení a vybraných variant

3.1 Předpoklady rozvoje obce

Obec Bělá pod Pradědem je obcí trvalého významu s možnostmi dalšího rozvoje a prosperity. V návrhovém období si zachová charakter venkovského sídelního útvaru. Krajina bude i nadále využívána především zemědělsky. Obec bude i nadále plnit ve struktuře osídlení hlavní funkce obytnou a rekreační, v menší míře funkce ekonomickou (výrobní) a obslužnou. Všechny funkce bude sídlo plnit pro místní obyvatele a méně pro obyvatele jiných obcí (zde hlavně funkci rekreační).

Spádově zůstane pod výrazným vlivem sousedního města Jeseníku, kde je soustředěna většina vyšší občanské vybavenosti, zejména zdravotnictví a středního školství, úřadů státní správy, správců sítí a dalších institucí. Dosavadním vývojem došlo k částečnému územnímu propojení obou sídel a vzájemnému propojení technické infrastruktury. Bělá pod Pradědem současně vytváří důležitý nástupní prostor do Hrubého Jeseníku ze severního směru a z této vzájemné vazby obou sídel vyplývají vztahy, které jsou v návrhu ÚP zohledněny.

Republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území jsou stanoveny v dokumentech Politika územního rozvoje České republiky a Strategie udržitelného rozvoje České republiky. Uvedené dokumenty jsou zohledněny v územně plánovací dokumentaci, která byla vydána Olomouckým krajem – Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje (dále jen ZUR). ZUR byly zastupitelstvem kraje vydány dne 22. 2. 2008, usnesením č. UZ/21/32/2008 a pro územní plánování vyplývá **pro obec Bělou pod Pradědem:**

- **zařazení ve specifické oblasti SOB 4** – specifická oblast Jeseníky (území obce s rozšířenou působností Jeseník, Šumperk a další, specifické problémy nadmístního významu), která je charakteristická významnými přírodními hodnotami, naopak sociální a ekonomický rozvoj patří k nejslabším v ČR. Politika územního rozvoje ČR schválená usnesením vlády č.561 ze dne 17.5.2006 stanovuje následující kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území:

- vytvářet předpoklady pro dosažení vyvážených podmínek udržitelného rozvoje území v koordinaci s ochranou přírody a krajiny
- vytvářet předpoklady pro zvýšení a stabilizaci životní úrovně obyvatel
- zlepšit atraktivitu území pro investory
- vytvářet podmínky pro vyšší využití rekreačního potenciálu oblasti, zejména pro pobytovou a dlouhodobou rekreaci a lázeňství
- vytvářet podmínky pro ekonomický rozvoj zejména ekologického zemědělství a zpracování dřeva
- zlepšit dopravní dostupnost území
- vytvářet podmínky pro zajištění jak zájmů ochrany přírody, tak zájmů ekonomických a sociálních

Specifická oblast Jeseníky jako území, které se vyznačuje vysokým potenciálem rekreačního využití. Je to území vhodné a velmi intenzivně využívané v oblasti cestovního ruchu a rekreace. V oblasti se významně koncentrují rekreační aktivity nejrůznějších forem, a to jak hromadné tak i individuální rekreace. V této oblasti se projevují problémy z hlediska udržitelného rozvoje území způsobené nekoordinovaným nárůstem nejrůznějších rekreačních aktivit, zejména individuální rekreace, který narušuje vyvážené vztahy mezi ochranou životního prostředí, zabezpečením hospodářského rozvoje a soudržností společenství obyvatel v území.

Specifická oblast Jeseníky je zozdělena na dílčí rekreační krajinné celky (RKC): 1) Zlaté Hory, 2) Jeseník – Lipová, 3) Bělá pod Pradědem, 4) Ramzová, 5) Loučná nad Desnou, 6) Sobotín, 7) Staré Město, 8) Rychlebské hory

Pro řešení problémů se stanovují tyto zásady:

- pro rozvoj ubytovacích kapacit v jednotlivých RKC, které jsou součástí specifické oblasti, z hlediska zatížení území nutno považovat za limitní tyto dále uvedené lůžkové kapacity: rekreační krajinný celek	celkové lůžkové kapacity v RKC v tis. ubytovací zařízení	individuální rekreace
--	---	-----------------------

3) Bělá pod Pradědem

3,0

0,6

- Ve vymezených RKC bude přírůstek kapacit individuální rekreace realizován pouze výjimečně a výhradně přeměnou původních venkovských objektů na rekreační chalupy;

- Vzhledem k tomu, že řada území vyčleněná pro různé formy rekreace vykazuje znaky nedostatečné vybavenosti v oblasti veřejné infrastruktury, koncentrovat tyto aktivity do pólů rozvoje cestovního ruchu. Za póly rozvoje cestovního ruchu pro specifickou oblast Jeseníky považovat města Jeseník, Javorník, Zlaté Hory a Staré Město;

- V pólech rozvoje cestovního ruchu upřednostnit při změnách v území rozvoj veřejné infrastruktury. Při zabezpečení nároků ubytovaných a pasantních návštěvníků klást důraz i na odpovídající rozvoj dalších standardních a specifických zařízení občanské vybavenosti a služeb, a to především v oblasti stravování, maloobchodu, služeb, sportovně technické vybavenosti a kultury, které by zásadním způsobem povýšily kvalitu rekreačního procesu a atraktivitu území a rozmanitostí nabídky rekreačních činností a služeb přispěly k racionálnějšímu využití území, a to i mimo hlavní turistickou seplochu;

- Vytvářet podmínky pro rozvoj zejména různých forem cestovního ruchu s důrazem na měkkou turistiku (např. cykloturistika, agroturistika, poznávací turistika), s cílem zachování a rozvoje jejich hodnot. Podporovat propojení z hlediska cestovního ruchu atraktivních míst turistickými cestami, které umožňují celoseplochní využití pro různé formy turistiky (např. pěší, cyklo, lyžařská, hipo) při zachování vyváženého stavu mezi rozsahem těchto aktivit a ekologickým pilířem udržitelného rozvoje;

Při zpracování územních plánů respektovat dále tyto zásady:

- rozvoj lůžkových kapacit ve vymezených rekreačních krajinných celcích realizovat v celoročně využitelných ubytovacích zařízeních;

- uplatňovat prioritu rozvoje hromadné rekreace, nové kapacity apartmánového bydlení posuzovat v nejširších souvislostech;

- v rámci ubytovacích zařízení hromadné rekreace se orientovat především na území CHKO, vyjma města Jeseník, na výstavbu celoročních zařízení typu penzionů (do 50 lůžek), mimo území CHKO zařízení střední velikostí (50 – 100 lůžek), která by soustředila kromě ubytování i další základní, vyšší i specifickou vybavenost, a to v rozsahu a struktuře odpovídající významu a obslužné funkci jednotlivých středisek. Významnou pozici a podporu v oblasti ČR by mělo získat ubytování v soukromí (soukromé byty, prázdninové byty, penziony);

- **řešené území je zařazeno do kulturní krajiny oblasti Jesenická kotlina - KH 5** (okres Jeseník), která je vymezena k zajištění ochrany a zachování kulturního dědictví, krajinného rázu a přírodních hodnot se vymezují tato cenná kulturně historicky významná území jako oblasti s přírodně krajinářskými úpravami, s vysokým krajinným, památkovým a přírodním potenciálem (dále v textu kulturní krajina oblasti.) na území sídel Jeseník, Česká Ves, Široký Brod, Mikulovice, Bělá pod Pradědem, Adolfovice, Lipová – Lázně, Horní Lipová;

V krajinných oblastech jako cenných částech území lze provádět změny v území při respektování těchto zásad:

- je nepřípustné provádět výrazné změny druhu pozemku (vyšší procento zornění, velkoplošné kácení porostů, změny v rozsahu vodních ploch a vodních toků, v jejichž důsledku dojde ke snížení hodnoty krajinného rázu, resp. změně prostorové kulisy);

- respektovat prostorové uspořádání krajiny a sídel, zachovat stávající panoramatické pohledy, respektovat charakter a měřítko zástavby; nesmí být zásadním způsobem narušen historický půdorys sídel (prováděním velkoplošných přestaveb a demolic);

- je nepřípustné umísťovat stavby a zařízené obnovitelných zdrojů energie uplatňujících se v krajině (větrné turbíny, větrné parky, elektrárny, sluneční parkové elektrárny), výškové stavby jako věže a stožáry pro GSM radiotelefonní sítě, základnové stanice (BTS), antény, vysílače, přijímače a zařízení souvisejících s mobilními sítěmi, které mohou narušit kulturní hodnotu a harmonický ráz krajiny;
- umísťování nadzemních staveb elektroenergetiky, staveb vodní energetiky, teplárenství, plynárenství je podmíněno souhlasem orgánu ochrany přírody a orgánu památkové péče v souladu s legislativou platnou ke dni vydání rozhodnutí;
- umísťování významných dopravních staveb je přípustné za předpokladu zachování krajinnotvorné památkové hodnoty území, tj. za předpokladu akceptace uplatnění kulturních památek v krajině, zachování otevřených pohledů a průhledů, respektování dochovaných dominant a prostředí kulturních památek a při minimalizaci zásahů do krajinného rázu. Podmínkou je provedení následných opatření eliminujících negativní dopad dopravní stavby a napomáhajících jejímu vhodnému zapojení do krajiny (kompenzace);
- **řešené území leží v krajinném celku Jesenické údolí** tvořeném hlubokými podhorskými údolními s lesoplní až lesní krajinou, podporovat rozvoj zástavby v úpatních polohách dna údolí (nikoliv úzkých a povodňově nebezpečných niv), zástavba může vystupovat i do mírnějších úbočí (nikdy však ne do horní třetiny svahu). Z prvovýroby podporovat zejména živočišnou výrobu.
- **řešené území leží v koridoru dopravy S2** z čehož vyplývá - chránit v ÚPD koridor pro vybudování kapacitní dopravní cesty (silnice I/44) pro zlepšení dopravní dostupnosti území a přeshraničních dopravních tahů. Podrobnosti v kapitole doprava.

Veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury:

Označení	Popis veřejně prospěšné stavby	Dotčené obce
D6	I/44 Bělá pod Pradědem – Jeseník, výstavba nového tahu včetně tunelu v Jeseníku a napojení II/450	Bělá p/P., Jeseník

3.11 Předpoklady pro rozvoj bydlení

Obec plní funkci převážně obytnou. Ta je vázána především na stávající bytový fond. Ostatní funkce jsou doplňující, i když funkce rekreační je v měřítku k jiným obcím obdobné velikosti rozsáhlejší. Obec i přes předpokládaný pouze mírný vzrůst počtu obyvatel požaduje návrh ploch pro bytovou výstavbu z důvodů:

- zajištění náhrady za odpad bytového fondu
- zajištění potřeb bytů pro přírůstek cenových domácností. Jejich počet může růst i při stagnaci celkového počtu obyvatel, pokud dojde k poklesu průměrné velikosti domácnosti
 - nedostatek stavebních ploch, zejména v nižších cenových kategoriích, v sousedním Jeseníku a malá pravděpodobnost zlepšení tohoto stavu.
- nabídka bydlení v atraktivním prostředí relativně zachovalé podhorské obce, reakce na stěhování některých lidí z měst
- vůle obce po posílení obyvatelstva, zvýšení celkové koupěschopnosti i ekonomické aktivity, nabídky bytů pro některé profese
- skutečná poptávka po pozemcích, která je v obci zaznamenávána

Prognóza dalšího vývoje počtu obyvatel

Pro návrh ÚP uvažujeme s prognózou 1800 obyvatel a s následným mírným růstem počtu obyvatel do r. 2015. Tuto prognózu je nutno považovat za velmi optimistickou a její uskutečnění je podmíněné zvýšením sídelní atraktivity obce (bydlení, vybavenost) a zlepšením nabídky pracovních míst (podmínky pro vznik nových míst existují hlavně v oblasti zabezpečení cestovního ruchu a služeb).

Očekáváme zásadní změny věkové struktury obyvatel. Z uvedené tabulky je patrný předpokládaný pokles podílu i absolutního počtu obyvatel v předproduktivním věku: tj. lze očekávat i pokles nároků na kapacity ve školství. Naopak výrazný absolutní růst lze očekávat u počtu osob v poproduktivním věku spolu s nárůstem potřeb sociálních služeb. U vývoje v návrhovém období očekáváme výraznější plynulost, s největší pravděpodobností již nedojde k rozkolísání věkové struktury v důsledku lokalizace státem dotované bytové výstavby do obce. Vývoj by měl být přirozenější, vyváženější a povolnější.

Zásady využití navrhovaných ploch pro bydlení

Záměr jednotlivých majitelů nemovitostí, kteří budou chtít podnikat na svém pozemku bude muset být individuálně posouzen. Jako rozhodující kritéria pro posouzení záměru bude:

- druh provozované služby, nároky zejména na dopravní obsluhu
- jak bude stavba vybavena pro minimalizaci negativních vlivů na okolí (umístění a ochrana před hlukem, emisemi,...)
- použitá technologie provádění služeb, seznam nebezpečných látek používaných při práci, druh vzniklých odpadů a jejich likvidace, a pod.

3.12 Předpoklady pro rozvoj občanské vybavenosti

Souhrn občanské vybavenosti, služeb a zařízení pro sport a rekreaci

Občanská vybavenost není dostačující a zatěžuje obyvatelstvo nutností dojížděky. Je však velmi limitována roztroušeným charakterem zástavby a je závislá i na objemu poptávky. Administrativní složky obce jsou soustředěny v místní části Domašov. Školní docházka a mateřská škola je zajištěna v obci Adolfovice. Kulturní zařízení (2 sály) nejsou v provozu. Zdravotní služby poskytuje občanům okresní město Jeseník, v obci je pouze dětská poradna. Jsou zde 4 restaurační zařízení, dalších 8 je v rámci ubytovacích objektů a 14 maloobchodních jednotek z toho 8 se smíšeným zbožím.

Občanská vybavenost je rozlišena na 3 základní skupiny, jež jsou popsány samostatně:

- Občanská vybavenost základní, nekomerční nebo převážně nekomerční je vázána na základní potřeby obyvatel a na které bude zainteresovaná samospráva obce (školy, sociální služby, zdravotnictví, hasiči, církve a spolky, správa a pod.) Hlavním znakem je, že pozemky pro ni jsou většinou ve vlastnictví obce nebo nekomerčních subjektů, např. církve. Funkčně odpovídá plochě OV.
- Zařízení pro sport a rekreaci jsou větší a souvislé plochy pro sportovní a rekreační využití místních obyvatel i turistů (sportovní areály, areály rekreačních středisek) a odpovídají plochě SR.
- Občanská vybavenost komerční nebo převážně komerční je občanská vybavenost většinou ve vlastnictví fyzických a právnických osob a je založena na komerční bázi a v obci je nejčastěji vázána na turistický ruch (obchody, stravovací a ubytovací zařízení, pokud u nich nepřevažuje funkce rekreační, kanceláře, bankovníctví, soukromě podnikající zdravotníci, nerušivé a nevýrobní služby). Často se předpokládá souběh funkce obytné pro rodiny podnikatele a odpovídá funkční plochě PN.

Občanská vybavenost základní, nekomerční nebo převážně nekomerční

Školství

- Základní škola v Adolfovicích
- Mateřské škola v Adolfovicích

Kulturní zařízení

- sál u hostince Lama v Adolfovicích (dříve kulturní dům)
- sál u hostince Na špici v Horním Domašově

- knihovna v MŠ v Adolfovicích, slouží převážně dětem.
- kino v Adolfovicích mimo provoz, ve vlastnictví obce, hledá se možnost využití.

Víceúčelové sály v obci jsou oba jsou v soukromém vlastnictví, plní kulturní a společenskou funkci v malé míře, společenskou funkci však místy plní jiná soukromá zařízení v penzionech, zotavovnách a podobně.

Návrh: vybudovat polyfunkční centrum na nové ploše nad Cimburou v rámci postupného vytvoření společensko - sportovního a rekreačního areálu

Zdravotnictví, sociální služby

V obci není žádná lékařská ordinace ani žádná zařízení sociálních služeb. To pramení z malé hustoty osídlení a nutnosti navštěvovat tyto služby v Jeseníku.

Návrh: Na nové návrhové ploše zřídit v obci ubytovací zařízení pro důchodce, není specifikováno, zda dům s pečovatelskou službou (DPS), penzion pro důchodce či jinou. V rámci něho se pokusit o dovybavení dalšími službami zdravotnického charakteru (ordinace lékaře) a dalšími (pedikúra, poradna, aj.)

Správa, církev a ostatní

V obecní správě v obci jsou:

- Obecní úřad
- Hasičská zbrojnice - je nutno respektovat obecné požadavky požární bezpečnosti se zaměřením na příjezdové komunikace, přístupy k objektům a zajištění zdrojů požární vody

Ostatní správní instituce a úřady jako okresní, stavební, finanční, pracovní atd. jsou v nedalekém Jeseníku.

Ve správě církví a církevních sborů jsou v obci:

- Kostel sv. Tomáše Apoštola
- Kostel sv. Jana Křtitele
- Sborový dům církve českobratrské evangelické v Domašově v č.p. 378, nedaleko OÚ.

Sportovní a tělovýchovná zařízení

- Fotbalové hřiště TJ Družstevník
- Tělocvična 12x24 m v ZŠ
- Sportovní střelnice

Návrh:

- 1) Realizovat existující záměr obce rozšířit areál hřiště a doplnit další sportoviště v rámci nových návrhových ploch, zkvalitnit sociální zázemí, celkově prostor estetizovat a doplnit zelení.
- 2) Zřídit v obci veřejné koupaliště na navržené ploše
- 3) Doplnit v obci další zařízení pro sport jak venkovní letní, tak kryté pro zimní období jako doplněk k zimním sportům. Tato zařízení pojmu komplexně a zařadit k nim další služby, včetně ubytovacích a stravovacích.

Občanská vybavenost komerční nebo převážně komerční

Všechny tyto služby většinou provozují soukromé osoby a to buď ve své nemovitosti nebo v najmutých prostorách, někdy za prací docházejí za svými zákazníky.

Ubytování

V současnosti obci je několik forem ubytovacích zařízení. Jednak hromadná a veřejná, jde o asi 10 penzionů, 2 horské chaty, 1 hotel (Leon), 1 „zotavovna“ (Úsvit), 1 turistickou ubytovnu (v bývalém kině), areál bývalého pionýrského tábora s malými chatkami, obdobné chatky má i penzion Venuše, dále asi 15 rekreačních chat podniků, škol a různých organizací. Dále

obecní úřad eviduje cca 30 rodinných domků s ubytováním v soukromí a chat a chalup soukromých používaných i pro komerční ubytování.

Stravování, občerstvení

Současné kapacity jsou v různých typech zařízení a jsou různě kombinované. Jde o 4 restaurační, cca 10 restaurací je v rámci ubytovacích. V této sféře je značný pohyb, takže údaje nutno brát jako orientační a proměnné. Lze očekávat postupné zvyšování zájmu o stravovací služby a jejich posilování přirozeným rozvojem.

Maloobchod

Dnes je již zcela ve sféře soukromého podnikání. Území obce je vcelku přirozenou cestou pokryto sítí prodejen potravin a zboží denní spotřeby. Další rozšiřování sítě i sortimentu je otázkou poptávky a podnikatelské aktivity obchodníků.

Návrh: bytovací a stravovací zařízení a obchodní jednotky nelze v návrhu přímo předepsat, neboť jejich rozvoj je závislý na iniciativě osob. Zařízení mohou vznikat převážně v rámci plochy PN, s omezeními v rámci OV, SR, RB, IBv rámci platných regulativů, obec je může iniciovat a vytvořit podmínky např. poskytnutím pozemků a pod.

3.13 Předpoklady pro rozvoj výroby a technické vybavenosti

Výroba je v obci zastoupena převážně zemědělstvím a lesnictvím, v menší míře lehkým průmyslem, stavebnictvím a výrobními službami. K jejich výraznějšímu rozvoji nejsou v obci nejvýhodnější podmínky. Je to hlavně malá spádová oblast s malou kupní silou a dopravní komplikovanost podhorské polohy obce.

Nabídka pracovních míst v obci je současnosti asi 460 až 500. Pracovní místa jsou soustředěna v průmyslu 23%, stavebnictví 23%, zemědělství 15%, lesnictví 9%, službách výrobních asi 10%, ubytovacích a stravovacích asi 10%, ostatních asi 6 %, správě a školství 7%. Snahou je, aby požadavky na zaměstnanost ekonomicky aktivních obyvatel byly realizovány i nadále převážně v obci, popřípadě v blízkém Jeseníku.

Za prací mimo obec vyjíždí okolo 400 osob, a to převážně do blízkého Jeseníku. Asi 40 pracovních míst obec nabízí.

Na rozvoji výroby je z hlediska prosperity území samozřejmě zájem. Současná zástavba poskytuje dostatek ploch, jež jsou dost extenzivně využívány. Proto rozšíření výroby v obci může být především cestou intenzifikace stávajících ploch. Přitom však v obci nebude zvyšována koncentrace živočišné výroby, která je již dosti vysoká.

Průmyslová výroba

Ve sféře průmyslové výroby je v obci jeden subjekt:

- Jesan Adolfovice, a.s., s dvěma provozy - Adolfovice a Domašov
- Plochy jež závod využívá jsou zařazeny do plochy VS.

Stavebnictví

Plochy se zázemím stavební výroby jsou zařazeny do ploch VS a ZV. Nové plochy pro stavebnictví nejsou navrhovány, jejich zřízení je možné v rámci ploch VS, ZV, TV.

Výrobní i nevýrobní služby s možnými rušivými vlivy

Do této skupiny řadíme služby, při jejichž provozování se není možno vyhnout rušivým vlivům, což jsou (aktuálně v obci) většinou vlivy strojového zpracování a dopravy: hluk, prach, vibrace, exhalace, ropné produkty (teoreticky to mohou být i pach, záblesky, různé druhy elek-

tro-magnetického pole a záření, výbušniny, třaskaviny, jedy, kyseliny, atd.). U níže jmenovaných aktivit nelze vždy přesně odlišit, zda jsou výrobní či nevýrobní, někdy ani nelze jednoznačně určit převažující druh činnosti, neboť se může měnit z každou zakázkou.

Také tyto služby provozují v obci soukromé osoby, popř. společníci, ale méně ve svých domcích, častěji v najmutých prostorách právě kvůli rušivým vlivům vyjímečně za prací docházejí za zákazníky.

Firmy i soukromníci činí v těchto službách službách zajišťují v současnosti tyto provozy: autodílna (2x), autodoprava (2x), autoškola, doprava, stolařství, stolárna, truhlářství dřevovýroba, pila, tesárna, kovovýroba, zámečnická výroba (2x), lakovna, sklenářství, natěračství, malíř, instalatér, topenář, pokrývač, těžba dřeva (2x), práce s pilou (registrováno cca 15 osob, jen část z nich je aktivní, často pracují dodavatelsky pro jiné firmy), vložkování komínů, výroba a montáž komínových vložek (2x),

V obci jsou tyto služby vesměs provozovány na plochách s jinými funkcemi, jde o plochy VS, ZV a TV, ale občas jsou i jinde. V principu je to možné pouze tehdy, pokud to umožňuje dostatečný odstup od bydlení či rekreace. Tuto praxi však v zástavbě nelze obecně připustit.

Zemědělství

Zemědělské družstvo Mír, se sídlem v Jeseníku (Bukovicích), v obci působí, hospodaří na 85 % zemědělských pozemcích obou katastrů.

Rostlinná výroba ZD se v současnosti převážně orientuje na pícniny a krmné plodiny pro živočišnou výrobu, v menší míře na tržní plodiny.

- Mechanizační středisko Adolfovice - je v valné části zázemím rostlinné výroby, je zde údržba, doprava, sklady a další haly a dílny. Mnohé z nich jsou pronajaty nebo prodány k podnikání, takže v rámci střediska je i pila, stolařská výroba, kovovýroba, lisovna plastů atd.
- Zahrada Šumná - pěstování okrasných rostlin, vybavena skleníkem, stínovištěm a kotelnou.
- Zahrada Adolfovice - dopěstování okrasných jehličnanů

Živočišná výroba převažuje, je soustředěna ve střediskách i samostatných objektech, jejich názvy jsou pro snazší identifikaci převzaty od provozovatele v lidové formě:

- Kravín „K98“ Adolfovice
- Vepřín Adolfovice
- Středisko „K174“ (zvané „čtyřřadák“) Adolfovice
- Odchovna prasat „K96“ Domašov
- Ovčiny Bělá

Kromě ZD je v obci evidováno mnoho soukromých zemědělců, samostatně však hospodaří, a to navíc s proměnlivou intenzitou. Většinou obhospodařují louky a pastviny, jež mají většinou i ve vlastnictví, někteří se věnují více lesu, někteří chovají pár ks dobytka, ovcí, koz a prasat, nebo jen pěstují píci, místy i pro lesní koně:

Lesnictví

Státní lesy jsou spravovány podnikem Lesy ČR, Lesní správou Jeseník. Těžbu, svoz a prodej dřeva a veškeré ostatní práce (pěstební práce, zalesňování, ochranu kultur, prořezávky, výstavbu a údržbu komunikací, projekci atd.) nechávají zajišťovat dodavatelsky.

Menší výměru lesů (cca 550 ha) vlastní a spravuje obec Bělá pod Pradědem. Tato část je rovněž těžena dodavatelsky, ale z ostatních činností si provádí obec většinu sama a jen malou část zadává.

Technická vybavenost

Jsou technická zařízení sloužící k zajištění provozu a obsluze obce, popř. míst v okolí. Provozy jsou většinou s rušivými vlivy na okolí a vyžadující dopravní obsluhu. V obci jsou za-

stoupeny např, úpravny vody (Šumná), vodojemy, regulační VTL stanice plynu (nad Cimburou), trafostanice, dopravní zařízení a větší parkoviště, technické dvory, stavební dvory, apod.). Z hlediska technického charakteru náleží do profesních oddílů (doprava, energetika, VH)

3.14 Předpoklady pro rozvoj rekreace, turistického ruchu a lázeňství

Individuální rekreace

Nároky na rekreaci denní by měla uspokojovat především veřejná zeleň, pěší trasy, hřiště a sportovní zařízení, okolí kulturních zařízení a nejbližší příroda. V zastavěném území obce veřejná zeleň zastoupena dosti málo. Nedílnou součástí ploch zeleně jsou cyklo a pěší trasy, jež mohou sloužit jako vycházkové i docházkové, např. dětí do školy a podobně. Jejich trasování je, pokud je to možné, v bezpečných plochách (mimo hlavní silnici) a bez velkých změn nivelety a k tomu právě směřuje rozvoj cest, aby vznikaly alternativní podélné tahy obcí, kromě hlavní silnice.

Pro krátkodobou (víkendovou) rekreaci občanů jsou v Bělé velmi dobré podmínky. Poskytují ji atraktivní místa v katastru i v sousedství obce, místa i v obci samé a další výletní a rekreační místa v okolí. Pro krátkodobou rekreaci chybí spíše vytvoření infrastruktury vytvořením sítí pěších tahů a cyklostezek, jejichž pomocí by se měly posílit především formy nemotorizovaného přesunu osob za rekreaci v návaznosti na již existující síť cest a pěšin.

Pro rekreaci dlouhodobou (týdenní a delší) je obec využívána, ale ne k úplné spokojenosti. Obec leží v atraktivní oblasti cestovního ruchu a tedy zájmu turistů. Situaci může kladně ovlivnit růst turistického ruchu obecně. V obci i v širokém okolí je mnoho ubytovacích kapacit pro dlouhodobou rekreaci, kam lze řadit i lázeňství. Kromě již zmiňovaných chat a penzionů se v obci předpokládá rozvoj soukromého podnikání v této sféře, návrh s tím počítá hlavně v plochách PN, OV a SR.

Turistický ruch a lázeňství

Bělá pod Pradědem patří mezi hlavní východiska do oblasti Hrubého Jeseníku a má proto velmi dobré předpoklady pro rozvoj všech forem cestovního ruchu. Přitažlivost obce jako střediska cestovního ruchu umocňuje rovněž její malebná poloha v málo narušeném přírodním prostředí, poměrně příznivé podnebí, dobré dopravní spojení, jakož i blízkost natolik turisticky atraktivních míst, jakými jsou Jeseník, Lázně Jeseník, Lipová Lázně, Rejvíz nebo i Karlova Studánka. Přesto nejsou ještě všechny možnosti cestovního ruchu v obci plně využity proto lze cestovní ruch v Bělé pod Pradědem bezesporu označit za nejperspektivnější oblast obce.

K atraktivitám obce patří i několik rezervací (jsou popsány v rámci kapitoly o ochraně přírody) a přírodních zajímavostí, ale mimoto i mnoho malebných koutů a zákoutí, která lze poznat jedině praktickou turistikou.

Červenohorské sedlo (1013 m) Je prvořadým a hojně navštěvovaným turistickým, lyžařským a rekreačním střediskem Hrubého Jeseníku. Prochází jím silnice I. třídy Jeseník - Šumperk. Pro svou snadnou dosažitelnost je sedlo křižovatkou turistických značených cest a především východiskem červeně značené cesty po hlavním hřebenu Hrubého Jeseníku směrem k Pradědu i směrem k Šeráku a na Kralický Sněžník. Červenohorské sedlo je více zimním střediskem, když disponuje širokou škálou sjezdovek (od lehkých modrých až po velmi obtížnou černou), i běžec-kých tratí (od upravovaných koleček na hřebenu Klínu a modrou trasu na Švýcárnu a Praděd po červené hřebenovky divoké, neupravované a výškově členité). Většina popsaných terénů je právě v katastru Bělé nebo vede po jeho hranici s Loučnou.

Šerák (1351 m) Je druhý nejvyšší vrchol Keprnické hornatiny. Okolí vrcholu je součástí přírodní rezervace Šerák - Keprník a končí zde naučná stezka z Červenohorského sedla. Z vrcholu Šeráku jsou daleké výhledy na Jesenicko, Rychlebské hory, Kralický Sněžník, Branensko aj. Je zde rovněž křižovatka turistických značených cest, které spojují Šerák s Ramzovským

a Červenohorským sedlem, s Bělou pod Pradědem, Jeseníkem a Lipovou lázněmi. Šerák je spojen s počátky turistiky a zimních sportů v Jeseníkách. Již roku 1888 německý turistický spolek vybudoval srubovou chatu biskupa Jiřího s věžičkou (1130 m) jako první turistickou chatu v Jeseníkách. Z Ramzovského sedla vede na Šerák lanovka, k lyžování je využívána jako lehký nástup na hřeben, k sjezdovému lyžování spíše její spodní část.

Oblast Pradědu (1492 m) Do Bělé pod Pradědem jen zasahuje, zato její význam je stěžejní pro celé Jeseníky. Spadají sem hlavně rezervace Praděd s vysokým vodopádem na území Bělé, a turistická chata Švýcarna (1330 m). V okolí Pradědu jsou kromě chat (Ovčárna, Kurzovní, Barborka), běžeckých křižovatek, lyžařské svahy s vleky (Petrovy kameny).

Pásmo Orlíku (1204 m) Je poněkud méně využitě, to však poskytuje prostor zájemcům o klid, sběr hub, borůvek a podobně. Navazuje na výrazné středisko Rejvíz s rezervací Rašeliniště a Mechovými jezírky. Zimní běžecké trasy z Rejvízu vedou, ale přes Orlík jsou prošlapávány občasně. Pásmem Orlíku vede mnoho neznačených lesních cest k cykloturistice vhodných.

Pěší turistické cesty

Jako horská obec je Bělá pod Pradědem východiskem řady pěších turistických značených i neznačených cest do okolní přírody. Jsou vyznačeny v grafické části včetně označení dle Generalu dopravy a cestovního ruchu.

Cykloturistika

Pro cykloturistiku jsou v okolí obce výborné podmínky. Ne tolik po hřebenech, kde je provoz ochráněný omezen, ale po lesních cestách po úbočích je velké množství možností od snadných až po velmi náročné trasy. Hlavní výchozí místa pro cykloturistiku z obce jsou restaurace U Cimbury (směr Šerák), Videlský kříž (směr Červenohorského sedlo), Červenohorského sedlo (směr Praděd), Šumná (směr Orlík), mimoto výjezdy z Jeseníku na Videlský kříž a Červenohorského sedlo jsou uznávaným výkonostním testem pro silniční cyklisty a branou do přejezdy do navazujících údolí. Katastrům vede mnoho lesních cest k cykloturistice vhodných, ale je nutno je vyznačit a obeznámit s nimi veřejnost, jen tak je možno zvýšit navštěvovanost a využití obce v této oblasti. Jsou vyznačeny v grafické části.

3.2 Prostorové uspořádání zástavby

3.2.1 Charakteristika zástavby

Charakter zástavby obce je převážně silnicový, nebo přípotoční, protáhlého tvaru o délce cca 10 km. V kontextu krajiny vytváří pouze úzký pruh podél řeky Bělé a jen občas a krátce se rozvinula podél některého z jejích bočních přítoků. Převládá obytná zástavba, jejíž konfigurace má základ v původní jednoulicové, ta je dokonce zachována v horních částech Domašova a zejména v Bělé. Směrem dolů a se údolní niva pomalu rozšiřuje a umožňuje víceulicovou konfiguraci a rovněž větší rozpínavost výrobních komplexů. Původní dvou až tříulicová zástavba souběžná s tokem Bělé je zachována v Domašově, v Adolfovicích byla místy porušena plochami poválečné zástavby rodinnými domky, kde se objevuje spíše městský systém kolmých obslužných a sběrných ulic. V případě Filipovic je dosud patrný původní charakter volných horských usedlostí zas porušen místy až souvislou zástavbou chatami.

Celkově lze strukturu současné zástavby obce charakterizovat jako neuspořádanou. Dochází zde k prolínání ploch různého funkčního využití. Obdobně je velmi rozdílně využito území co do intenzity zastavění obce. Horní části jsou velmi rozvolněné, směrem k Jeseníku je patrné poválečné zahušťování a vyskytují se kompaktní plochy rodinných domků 70. let (hlavně v Adolfovicích).

Ohromná délka zastavěné části obce již vyžaduje zpravidla menší a decentralizovaně rozmístěnou základní vybavenost - vzhledem k únosným docházkovým vzdálenostem. Vesnice nemá jediné a ani jasně vymezené centrum.

Přirozená lokální centra vznikla většinou ve stycích bočních údolí s hlavním (ad c) a zde, při křižovatkách cest založením některých významných staveb (ad d). V prvním případě k tomu nedošlo na křižovatce, ale na hranicích obcí Adolfovic a Domašova, kde se obce domluvily na společné stavbě kostela (a poté i školy). Vzniklé centrum je asi nejzřetelnější a slouží vlastně téměř celým Adolfovicím a dolní části Domašova. Obsahuje několik obchodů, pekárnu. Druhé centrum nad křižovatkou silnic na Bělou a Filipovice v Horním Domašově má také vazbu na kostel a školu (dnes už bývalou), je rovněž dosti zřetelné a obsluhuje zbylé zmíněné části obce. Obsahuje poštu, několik obchodů a má vazbu i na několik penzionů.

Další dvě centra mají pouze převážně charakter lokální, i když jedno z nich (vznikem MNV, dnešním OÚ) je správním centrem celé obce. Leží na křižovatce do dvou bočních údolí, je zde hasičská zbrojnice a restaurace, má vazbu na bývalé jesle a letní tábor. V Adolfovicích je centrum tohoto typu u kina při křižovatce na Mlýnky. Obsahuje školku, původní hospodu a pár obchodů, v bývalém kině turistickou ubytovnu. Má vazbu na hlavní provoz závodu Jesan. Ostatní lokality lze označit jako roztroušenou vybavenost nebo to jsou vstupy do výrobních areálů a větších rekreačních zařízení, většinou mají vazbu i na zastávky autobusové dopravy.

Zvláštní skupinu tvoří větší výrobní komplexy. Tři průmyslové areály v obci (2x Jesan a Jesdrev) si zachovaly původní přirozenou strukturu a respektují přípotoční charakter obce, i když svým měřítkem se vymykají. Z pěti zemědělských lze totéž říci o třech (ovčín v Horním Domašově, farma u Jesanu v Horním Domašově, kravín v Adolfovicích), dva největší areály v Domašově a Adolfovicích však porušují nejen strukturu zástavby (svou velikostí zamezují průchodnosti a přerušují zástavbu v podélném směru).

V panoramatu se obec příliš neuplatňuje, což je dáno její údolní polohou. Navíc je nejen extravilán, ale i intravilán značně zarostlý vysokou zelení, která panorama potlačuje. Objemově dominantní stavby jsou jednak oba kostely, budovy škol, většina budov pro výrobu (etážovky Jesanu, u všech ostatních hlavně haly) a některé větší rekreační chaty či penziony, zvláště ve vztahu k domům, které je obklopují (např. Úsvit, Chemont).

3.22 Ochrana krajinného rázu

Krajinný ráz je dle § 12 zákona o ochraně přírody zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umístování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině.

3.23 Ochrana památek

Ústřední seznam kulturních památek ČR, výtisk k datu 20. 5. 2007

Obec (obecní úřad) :	Bělá pod Pradědem
Historická země :	Slezsko
<u>Katastrální území :</u>	Adolfovice
Památka :	kostel sv. Tomáše Apoštola s budovou fary
Umístění, popis :	kostel sv. Tomáše parc. čís. 2, vrcholně barokní jednolodní kostel z r. 1730, fara parc. čís. 1, barokní architektura z roku 1766
Ochrana stav/typ uzavření :	zapsáno do státního seznamu před r.1988
Památka :	hrad - hrádek Adelsburg
Ochrana stav/typ uzavření :	je navrženo k prohlášení památkou, řízení neukončeno
Umístění, popis :	za závodem Jesan, poblíž silnice Jeseník - Šumperk,

zbytky středověké fortifikace ze 14. až 15. století

Katastrální území : Domašov u Jeseníka

Památka : **hrad - hrádek, zřícenina a archeologické stopy**
Ochrana stav/typ uzavření : je navrženo k prohlášení památkou, řízení neukončeno

Památka : **kostel sv. Jana Křtitele**
Umístění, popis : parc. čís. 189, jednolodní pozdně barokní kostel z roku 1789 ovlivněn klasicismem

Památka : **hřbitovy obětí II. světové války**
Umístění, popis : parc. č. 628, v údolí Zaječího potoka, Borek
Umístění, popis : parc. čís. 1792/1, v údolí potoka Bystrý

Návrh na vyhlášení vesnické památkové zóny

Návrh na vyhlášení vesnické památkové zóny části obce Bělá pod Pradědem, místní část Bělá, Horní Domašov, zpracovaný Památkovým ústavem v Olomouci, rok 2000.

Celá obec je potenciálním územím s archeologickými nálezy (zdroj: ÚAP)

Obecní památky

Kromě zapsaných památek se v obci vyskytuje velké množství jedinečných a zachovalých objektů lidové architektury, které mají rovněž úroveň a význam památek. Přinejmenším spoluvytvářejí atmosféru obce a nenahraditelně přispívají i k její turistické atraktivitě.

Kromě zapsaných památek se v obci vyskytuje velké množství jedinečných a zachovalých objektů lidové architektury, které mají rovněž úroveň a význam památek. Přinejmenším spoluvytvářejí atmosféru obce a nenahraditelně přispívají i k její turistické atraktivitě.

Doporučení: Jmenované stavby chránit jako obecní památky a nedovolovat porušování jejich hmotových principů a zhoršování či podstatné modernizace jejich vzhledu, barevnost lze měnit s ohledem na jejich charakter.

Jde zhruba o 4 skupiny staveb:

- a) zachovalé dřevěnky jako reprezentanti původní zástavby, buď obložené charakteristickým obkladem,
 - **v Adolfovicích to jsou č.p. 12, 115,**
 - **v Domašově č.p. 2, 5, 29, 57, 80, 189, 191, 193, 203, 249, 256, 292, 303, 307, 352, 357, či roubené č.p. 24, 355, v Bělé č.p. 19, ev.č. 21, 41, 51.**
- b) některé zděné domy s dochovaným zdobením fasád, krytinou a pod., nebo zachovalé celky, tedy domů s hospodářským příslušenstvím (seníkem, chlívem i stájemi, stodolou, atd.)
 - **v Adolfovicích to jsou mj. č.p. 7, 59, 93, 106, 132, jako celek č.p. 185 Mlýnky,**
 - **v Domašově č.p. 229, celky v Domašově č.p. 269, v Bělé č.p. 8 (mlýn)**
- c) ojedinělé pozůstatky lidové architektury drobných staveb, většinou doplňkových
 - **vejminky (u č.p. 231 - ev.č. 119),**
 - **pomníky (u Cimbury), kaple (u sv. Jana),**
 - **márnice (na hřbitově u sv. Tomáše),**
 - **kamenné kříže (na obou hřbitovech**
 - **pomník I. světové války v Adolfovicích (RONDO)**
- d) charakteristické hospodářské stavby, několik uchovaných stodol či seníků, např.
 - **hospodářské stavení u č.p. 232, 229, 103.**
 - **požární zbrojnice u Jesdrevu Adolfovice**
 - **požární zbrojnice u OÚ v Domašově**

3.3 Předpoklady pro rozvoj dopravní infrastruktury

3.31 Doprava silniční - základní komunikační systémy

Dotčeným územím obce Bělá p. Pradědem prochází v současnosti tyto silnice :

- I/44 Mohelnice-Jeseník-Mikulovice-st.hranice
- II/450 Bruntál - Karlova Studánka - Bělá

Silniční síť jako nosný komunikační systém je doplněna systémem místních komunikací, zemědělských, lesních a účelových komunikací a trasami a komunikacemi nemotoristické dopravy. V rámci ÚPN je nutno počítat s dostatečnou dopravní obslužností všech nemovitostí, tj. i lesních porostů a zemědělské půdy bez ohledu na vlastnictví.

Silnice I. třídy I/44 Mohelnice - Šumperk - Petrov n/D - Jeseník - Mikulovice - státní hranice je tah základní komunikační sítě mezinárodního a celostátního významu (dle ZUR OK). Na území obce je nutno hájit koridor pro návrhy na dostavbu v úseku Petrov nad Desnou - Jeseník - Mikulovice - státní hranice, návrh přeložky jako dvoupruhové komunikace, včetně tunelového úseku pod Červenohorským sedlem.

V roce 1996 byla zpracována vyhledávací studie Dopravoprojektem Brno. Koridor stavby je na základě této studie koncepčně stabilizovaný a byl zahrnut v ÚP VÚC Ješeniky a poté i do ZUR OK z 02/2008. Trasa byla upřesněna dokumentací Stabilizace I/44 v ÚPD a technickou studií Silnice I/44 Bělá pod Pradědem – obchvat.

Průjezdni úsek I/44 a v cílovém stavu silnice II. nebo III. třídy je v současnosti zdrojem problémů na střetech motorizované dopravy s dopravou nemotoristickou v úzkém dopravním prostoru. Zásadním řešením je převedení I/44 mimo zástavbu obce a v lokálním měřítku řešení jednotlivých dopravních závad. V současnosti probíhající stavební úpravy na I/44 s rozšířením dopravního prostoru jsou z pozice územního plánu chápány jako stav.

Silnice II/450 je významnou dopravní trasou pro každodenní i rekreační dopravu zpřístupňující atraktivní oblast Hvězdy a Karlovy Studánky. Ve své trase má silnice převážně směrové dopravní závady, částečně řešitelné opravami.

Kategorizace silniční sítě a typy příčného uspořádání místních komunikací

Extravilánové úseky silnic v řešeném území se předpokládají v těchto kategoriích dle ČSN 73 6110 Projektování silnic dálnic:

návrh I/44	S 11,5/80
I/44	S9,5/70
II/450	S 7,5/60

Úseky silnic v intravilánech obcí a místní komunikace budou upravovány v typech příčného uspořádání dle ČSN 736110, odpovídajících funkční skupině a navazujícím dopravním poměrům v obci. V zásadě budou jako hlavní použity typy MS2, MO2 a MO1. V souborech nízkopodlažní obytné zástavby mohou být užity nemotoristické komunikace funkční třídy D1 - obytné plochy.

Z hlediska nadregionálních souvislostí využitelnost a přepravní význam silnice značně stoupá. Mimo každodenní dopravy je pro svou výhodnou polohu a atraktivním cílům rekreace a turistiky výrazně využívána pro sezónní zpřístupnění a obsluhu území.

Vymezení koridoru dopravy

Koridor je plocha vymezená zásadami územního rozvoje pro umístění vedení dopravní infrastruktury. V této ploše lze umístit dopravní stavbu v poloze, která nejlépe vyhovuje místním podmínkám (po prověření v podrobné dokumentaci nebo zpracování v územním plánu obce).

Využití plochy koridoru nesmí znemožnit umístění dopravní stavby. Koridorem vymezeným pro navrhované dopravní stavby se rozumí území o šířce stanovené níže, měřené od osy vymezené liniové stavby na obě dvě strany. Koridor vymezuje možné směrové odchylky osy trasy navrhované liniové stavby. Vymezení koridoru je nutno považovat za maximalistické, tzn., že v koridoru musí být obsaženy i stavby nezbytné k zajištění řádného užívání stavby (mosty, opěrné zdi, propustky, tunely, apod. pokud nejsou vymezeny jako samostatná stavba).

Pro vymezení koridoru se stanovují šířkové parametry uváděné od osy na obě strany:

- silnice 1.třídy - 200 m, po upřesnění trasy studií Stabilizace trasy I/44 v ÚPD a technickou studií Silnice I/44 Bělá pod Pradědem se dle vyjádření Ministerstva dopravy ČR z 21.1.2008 snižena na OP silnice dle zákona č. 13/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů - 50 m od osy vozovky nebo přilehlého jízdního pásu

Změnu velikosti a průběhu koridoru lze provést pouze na základě vydané aktualizace ZÚR OK. Směrové úpravy vlastní trasy v rámci koridoru jsou ve správním území obce přípustné za těchto podmínek:

- nebudou narušeny jiné prvky chráněné dle platných právních předpisů (související s ochranou přírody, nerostného bohatství, hygieny prostředí, ochranou kulturních a přírodních hodnot apod.);
- nebudou negativně ovlivněny sousední obce;
- nedojde ke zhoršení možnosti napojení území na měněnou liniovou stavbu;
- nedojde k zásadnímu zhoršení ekonomických a normových parametrů (ipožadavků na bezpečnost provozu) vlastní stavby;

Návrh řešení komunikačního systému

Nevýznamnější komunikací, vstupující do řešeného území je I/44 Mohelnice - Jeseník - Mikulovice -st.hranice. Silnice v širším území představuje páteřní severojižní komunikační osu, která oboustranně zpřístupňuje města Šumperk a Jeseník, v mezinárodních souvislostech přechází přes hraniční přechod Mikulovice/Glucholazy na silniční síť Polska. Je sledována zásadní přestavba silnice I/44 v úseku Mohelnice – Zábřeh na Moravě – Petrov nad Desnou v péči s I/11 a dále Petrov nad Desnou – Jeseník s tunelovým průchodem pod Červenohorským sedlem a s jižním napojením Jeseníka a pokračováním v nové trase na Mikulovice/Glucholazy.

Průjezdni úsek II/450 od Karlovy Studánky nevykazuje zásadní problémy, dopravní intenzity jsou odpovídající spíše mikroregionálním vazbám. Oba průjezdni úseky budou upravovány dle zásad zklidňování dopravy a zvyšování bezpečnosti na průjezdních úsecích silnic ve smyslu ČSN 7326110 a TP 145 pro funkční skupinu B.

Záměry komunikační sítě bude nutno vždy v rámci projektové i předprojektové přípravy ověřit technickými, případně urbanistickými studiemi ve vztahu k intenzitě provozu, očekávanými hlukovými exhalacemi a k ekonomickým ukazatelům.

Ostatní místní komunikace mají obslužnou funkci ve funkční skupině C. Vytváří v plochách obslužné osy a zpřístupňují objekty. Jsou povětšinou tvořeny jednopruhovými komunikacemi, částečně s nezpevněným povrchem a na hranici intravilánu často přecházejí v polní či lesní cesty. Budou upravovány podle ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací v zásadě ve stávajících trasách a jejich úpravy budou směřovat ke zmírnění a odstranění nejzávažnějších dopravních závad a ke zkvalitnění povrchů a dodržování kategoriálních šířek.

Navržené obslužné komunikace jsou vázány především na rozsáhlejší rozvojové plochy.

Poznámka: v době dokončování ÚP probíhá příprava a realizace rekonstrukce silnice I/44 z Bělé na Červenohorské sedlo, takže se některé navrhované části stanou stavem.

Zatížení silniční sítě

Pro určení dopravního zatížení silniční sítě pro návrhové období do 2030 se vychází z Výsledků sčítání dopravy na dálniční a silniční síti z roku 2005. Zjištěné intenzity sloužily projektantovi pro určení hlukových emisí a pro určení výhledové zátěže dle Výhledových koeficientů růstu dopravy pro období 1995-2030.

Přehled zjištěných i navržených hodnot zatížení včetně rozvržení skladby dopravního proudu a očekávaných hlukových emisí je součástí přiložené tabulky.

Tabulka C 31

URČENÍ INTENZITY DOPRAVY A HLUKOVÝCH EMISÍ

SILNICE	SČÍTACÍ ÚSEK	intenzita dopravy 2005				intenzita dopravy 2030				LAeq 2030	
		T	O	M	S	T	O	M	S	den	noc
I/44	7-2047	612	1551	15	2178	693	1896	11	2599	60,8	52,2
I/44	7-0900	1028	3737	35	4800	1163	4567	26	5757	63,1	54,4
II/450	7-0899	218	922	9	1149	247	1127	7	1380	56,5	47,8

Ochranná pásma, hluk z dopravy

Podél silničních komunikací budou respektována ochranná pásma v extravilánu a to podle § 30 Zákona o pozemních komunikacích 13/1997 Sb. v těchto vzdálenostech od osy komunikací :

- 50,0 m od osy silnice I.tř.
- 15,0 m od osy silnice II.tř.

Otázka staveních čar je záležitostí urbanistického návrhu při respektování charakteru stávající zástavby. Pro zajištění bezproblémového užívání je nutno v rámci dostaveb respektovat odstup, vyplývající z nutnosti prostupu územím pro dopravu a infrastrukturu a dále je nutno respektovat hlukové podmínky v oblasti hluku z dopravy.

V prostorech křižovatek bude nutno respektovat ČSN 736102 „Projektování křižovatek na silničních komunikacích“ z hlediska rozhledových polí v prostorách křižovatek.

Hluk z dopravy na pozemních komunikacích a jeho limity jsou řešeny v Zákoně č. 258/2000Sb. o ochraně veřejného zdraví a navazujícím Nařízení vlády č. 148/2006 Sb. o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací.

Limitní hodnoty hluku v chráněném venkovním prostoru staveb a ostatní venkovní chráněný prostor jsou stanoveny jako součet základní hladiny hluku LAeq,T = 50 dB a příslušné korekce. Určení hladin hluku pomocí výpočtu se řídí „Novelou metodiky pro výpočet hluku silniční dopravy“. V tabulce jsou uvedeny očekávané hladiny hluku z dopravy, odpovídající místním poměrům a intenzitám zatížení dle zjištěného sčítání.

Korekce pro stanovení hodnot hluku v chráněném venkovním prostoru a chráněných venkovních prostorech staveb:

Tabulka C 32

Způsob využití území	Korekce dB			
	1)	2)	3)	4)
Chráněný venkovní prostor staveb lůžkových zdravotnických zařízení včetně lání	-5	0	+5	+15
Chráněný venkovní prostor lůžkových zdravotnických zařízení, lání	0	0	+5	+15
Chráněný venkovní prostor ostatních staveb a chráněný ostatní venkovní prostor	0	+5	+10	+20

Poznámka – korekce uvedené v tabulce se nescítají.

Pro noční dobu se použije další korekce -10dB s výjimkou hluku z dopravy na železničních drahách, kde se užije korekce -5dB .

1) Použije se pro hluk z veřejné produkce hudby hluk z provozoven služeb a dalších zdrojů hluku s výjimkou letišť, pozemních komunikací, nejde – li o účelové komunikace a dále s výjimkou drah, nejde – li o železniční stanice.

2) Použije se pro hluk z dopravy na pozemních komunikacích s výjimkou účelových komunikací, a drahách.

3) Použije se pro hluk z dopravy na hlavních pozemních komunikacích v území, kde je hluk z dopravy na těchto komunikacích převažující nad hlukem z dopravy na ostatních komunikacích. Použije se pro hluk z dopravy na drahách v ochranném pásmu dráhy.

4) Použije se v případě staré hlukové zátěže z dopravy na pozemních komunikacích a drahách.

Při zvážení výše uvedeného lze konstatovat, že pro posuzovaný chráněný venkovní prostor staveb jsou limitní hodnoty hluku tyto:

$A = L_{Aeq,T} + 10 = 60 \text{ dB(A) ve dne}$
--

$A = L_{Aeq,T} + 10 - 10 = 50 \text{ dB(A) v noci}$

Hodnoty, zjištěné výpočtem z intenzit dopravy jako L_{Aeq} pro silnici I/44 přesahují limitní hodnoty. Pro jednotlivé stavební záměry v její bezprostřední blízkosti tedy bude nutno tuto skutečnost zohlednit podrobným hlukovým posouzením se zahrnutím vlivu polohy objektu, orientace oken obytných místností a dalších specifik ve fázi stavebního řízení. Při úpravách dopravního systému v obci a odstraňování dopravních závad dojde v některých lokalitách k podstatným změnám zátěže obytné zástavby hlukem z dopravy. Tomuto je nutno ve fázi přípravných prací věnovat zvýšenou pozornost a je nutno navrhnout patřičná protihluková opatření. V žádném případě nebude možno uplatnit korekci dle 4) – stará hluková zátěž.

Doprava klidová

Při zpracování územní dokumentace je nutno uvažovat u všech potenciálních zdrojů dopravy parkovací a odstavná stání a to pro výhledový stupeň automobilizace 1:2,5.

Při navrhování ploch pro odstavování a parkování automobilů i garáží je nutno respektovat hygienické požadavky na ochranu životního prostředí a je nutno postupovat dle platných norem pro tyto stavby.

Pro námi řešené území se zástavbou naprosto převládajících rodinných domů, které mají nebo mohou mít garáže umístěny buď přímo v objektech nebo na pozemcích přiléhajících domům, se předpokládá tímto způsobem 100%-ní pokrytí potřeby odstavných stání obyvatel. Realizace menšího počtu krátkodobých stání obyvatel se předpokládá na přístupových komunikacích.

Veškeré nově navržené objekty musí zajistit již v rámci územní přípravy dostatečný počet parkovacích stání v rámci pozemku objektu.

Je nezbytné zajistit odpovídající počet parkovacích stání pro vozidla imobilních občanů.

Plochy sloužící klidové dopravě byly zaznačeny v mapové části.

Hromadná silniční doprava

Hromadná doprava osob je v území zajišťována linkami ČSAD.

Jedná se o tyto linky :

- 820265 Zlín – Přerov - Olomouc – Rýmařov - Karlova Studánka - Jeseník
- 950104 Jeseník – Rýmařov – Olomouc – Přerov - Zlín
- 950111 Jeseník - Bělá p. Pradědem

- 950122 Jeseník - Filipovice - Šumperk

V obci se nachází tyto zastávky :

- Bělá p.Pradědem, Adolfovice, most
- Bělá p.Pradědem, Adolfovice, kino
- Bělá p.Pradědem, Domašov, kostel
- Bělá p.Pradědem, Domašov, obecní úřad
- Bělá p.Pradědem, Domašov, závod
- Bělá p.Pradědem, Domašov, pošta
- Bělá p.Pradědem, Domašov, Park.hotel
- Bělá p.Pradědem, Filipovice, hor.chata
- Bělá p.Pradědem, Domašov, hájenka
- Bělá p.Pradědem, Domašov, zotavovna
- Bělá p.Pradědem, Domašov, Videlský kříž
- Bělá p.Pradědem, Domašov, konečná

Zastávky jsou většinou vybaveny přístřešky a zastavovacími pruhy. Zastávky budou stavebně upraveny ve smyslu požadavků ČSN 736425 Autobusové, trolejbusové a tramvajové zastávky. Podrobná situace zastávek viz mapová část.

V mapové části jsou zakresleny izochrony dostupnosti zastávek hromadné dopravy 10 min. Je zřejmé, že dostupnost je dostatečně v území zajištěna.

3.32 Doprava zemědělská a lesní

Zemědělská a lesní účelová doprava probíhá dnes zčásti po účelových komunikacích, zčásti též po místních komunikacích. Intenzita provozu zemědělské techniky je výrazně závislá na sezónních pracích.

Částečně na polních ale hlavně na lesních pozemcích je poměrně hustá síť účelových komunikací, mnohé z nich jsou zpevněné s živичným krytem. Lesní účelové cesty jsou často současně využívány v rámci letní i zimní turistiky trasy jsou popsány v samostatné kapitole jako systém rekreační dopravní infrastruktury.

3.33 Doprava turistické infrastruktury

Pěší doprava probíhá dnes zčásti na samostatných chodnicích, které jsou vybudovány v centru a zčásti tam, kde to umožňuje nízká intenzita dopravy, i na vozovce. Průjezdni úseky silnic musí být v každém případě vybaveny celistvou pěší komunikací podél celého úseku.

V rámci koncepce rekreačních tras jsou v území zaznamenány rekreační trasy cyklistické, pěší a lyžařské. Tyto trasy jsou popsány v samostatné kapitole a jako systém rekreační dopravní infrastruktury a jsou v návrhu respektovány.

V současnosti se nevyskytují v území ani lanové dráhy ani objekty (např. mosty), ani jiná turistická dopravní zařízení, pokud nepočítáme standardní lyžařské vleky. Ty jsou na Červenohorském sedle 4 ks (části na území Bělé), 2 ks ve Filipovicích a cca 2-3 ks malé přenosné (počet se mění, vleky občasně vznikají či zanikají) na jiných místech v obci.

Problémy s dopravou pro turistickou infrastrukturu jsou především na Červenohorském sedle. Zásadním problémem je dostupnost ČH sedla, v zimě zcela nedostatečná. Průchodnost silnice je značně ovlivňována počasím a kapacita parkování na sedle je limitována omezeným prostorem a silniční doprava je i nevídanou ekologickou zátěží. Návrh rozšíření parkovišť na Červenohorském sedle byl orgány ochrany přírody zamítnut v rámci projednání Generelu D a CR, možné je pouze zvýšení kapacity stávajících parkovišť organizačními opatřeními.

Proto je snaha po alternativní dopravě pro turisty z obou stran ČH sedla. Jedná se o dopravu nahoru, ale také možnosti sjet bezpečně dolů jak lyžích (v zimě), tak na horských kolech (v létě, existující pěší cesty nejsou vhodné). Návrhu na výstavbu lanovek na Červenohorské

sedlo z Bělé pod Pradědem a z Koutů nad Desnou a doplnění turistických cest v souladu s Generelem dopravy a cestovního ruchu, tak ZUR OK. Pro odjezdy lyžařů ze sedla k záchytnému parkovišti v Domašově je navržena odjezdová trasa, vedená z větší části po tzv. staré cestě, pouze v lokalitě Rusalka v souběhu se silnicí I/44 (stará cesta tuto silnici kříží).

Lanová dráha z Bělé na ČH sedlo je navržena v trase Drátovna (přesněji v koridoru kolem Drátovny/Polarky) ve dvou úsecích o délce cca 3050 m a 1000 m, s přestupní stanicí v lokalitě Rusalka (přesněji v koridoru kolem Rusalky). Toto rozdělení není podmínkou pro realizaci záměru. Ani technické řešení není upřesněno, jedná se jistě o technicky náročnou stavbu. Trasa lanovky sleduje v co největší míře trasu stávajícího vedení VN. Dolní stanice lanovky je navržena v Horním Domašově, pod hranicí lesa; je doplněna návrhem obslužného zázemí (ubytovací a stravovací zařízení, služby) a záchytným parkovištěm s kapacitou 500 míst, které může sloužit i pro areál ve Filipovicích.

OP lanové dráhy je stanoveno v §8 zákona č. 266/1994 Sb. o dráhách ve znění pozdějších předpisů jako prostor po obou stranách dráhy, jehož hranice jsou vymezeny svislou plochou vedenou **10 m** od nosného lana, dopravního lana nebo osy krajní koleje.

Za chráněný **koridor** pro upřesnění trasy v rámci navazující dokumentace je ZUR OK považována plocha vymezená vzdáleností **100 m** od osy na každou stranu lanové dráhy.

Další řada problémů vyplývá z komplikovaného křížení silnice I/44 s hlavními hřebenovými trasami i s lyžařskými sjezdovkami, které jsou po obou stranách. Protože je zde silnice I/44 v hlubokém zářezu, nabízí se možnost mimoúrovňového křížení přemostěním zcela logicky. Proto je i přemostění v návrhu.

3.34 Doprava vodní

Nevyskytuje se.

3.35 Doprava letecká

Nevyskytuje se.

3.36 Doprava železniční

Nevyskytuje se.

Ing. Petr Staněk, ing. arch. Jiří Šolar

3.4 Předpoklady pro rozvoj technické infrastruktury

3.41 Vodní hospodářství

Zásobování pitnou vodou

V současnosti je obec Bělá pod Pradědem, plně zásobena vodou z veřejného vodovodu. Původní Rozvod vody je proveden z potrubí PVC a PE profilu DN 160,110 a 90 mm. Výstavba těchto řadů probíhala ve dvou etapách, a to v letech 1975 - 1978 a v letech 1991-1993.

V roce 2005 byla zahájena výstavba nového vodovodu pro celé zájmové území v rámci evropského programu ISPA. V současné době se realizuje poslední část vodovodu. Ukončení stavby bude koncem letošního roku. Ve výkresové části je vodovod zakreslen jako stávající. Vodovod provozuje Jesenická vodohospodářská společnost s r.o. Jeseník (JVS).

V katastru obce Adolfovice je vybudován významný zdroj pitné vody, který slouží k zásobování pitnou vodou město Jeseník a část přilehlých obcí. Jedná se o zdroj povrchové vody ze Šumného potoka, na kterém je ve vzdálenosti cca 80 m od úpravny vody vybudován

jímací objekt. Tvoří jej 70 cm vysoký stupeň, v jehož horní hraně je stěnný žlab, opatřený česlemi. Z jímacího žlabu odtéká voda do lapače písku a dále na úpravnu vody v Adolfovicích.

Úpravna vody Adolfovice je dimenzována na max. výkon 55 l/sec upravené vody, celý proces úpravy je gravitační. Voda odtéká do akumulární nádrže, hygienicky je zabezpečována chlоровáním plynným chlórem. Z akumulární nádrže voda teče gravitací do rozvodů v Adolfovicích, Bukovicích a do vodojemů na Čapce a na Křížovém vrchu.

Zdroje vody mají vyhlášená pásma hygienické ochrany. Jedná se o pásmo hygienické ochrany I. stupně, které je oplocené drátěným pletivem a opatřeno brankou. V lese není nutné oplocení. Výstražné tabulky jsou umístěny na všech stranách oplocení a na vstupních brankách.

Pásmo hygienické ochrany II. Stupně jsou označena výstražnými tabulkami na všech přístupových cestách do pásma.

Údaje o zdrojích vody

Zdroje vody pro veřejné zásobování jsou jímací území „Bělská stráň“ a „Borový potok“

Vydatnost zdroje činí cca $Q_{355} = 3,0$ l/sec, kvalitní pitné vody nevyžadující úpravu. Zdroj vody je tvořen třemi pramennými vývěry. Vydatnost pramenů byla sledována v období let 1979 a 1990 a dále v období 1988 a 1989. Dle jednorázového chemického průzkumu je možno vodu využívat i pro kojenecké využití, což svědčí o její kvalitě.

Dalším zdrojem je odběr vody z potoka Šumný, úpravna vody Adolfovice. S tímto zdrojem se počítá pro potřebu obce, jako s doplňujícím zdrojem vody. Potřeba vody pro obec z tohoto zdroje je odvislá od případného nedostatku vody z místního zdroje „Bělská stráň“.

Odlehlé lokality mají vlastní zdroje vody s vlastním režimem podle obecně platné legislativy. Jde především o Jiřího chatu na Šeráku a chatu Polárku (Drátovna)

Potřeba vody do roku 2015

Výpočet potřeby vody je proveden dle metodického pokynu Ministerstva zemědělství ČR pro výpočet potřeb vody, jako podkladu při navrhování vodovodních a kanalizačních zařízení a posuzování vydatnosti zdrojů. Metodický pokyn vychází ze zhodnocení odběrů vody z vodovodu po roce 1990 a faktorů, které je ovlivňují, z předpokladu dalšího vývoje odběrů vody, z očekávané demografické projekce a ze zahraničních zkušeností.

Účelem metodického pokynu je v období probíhajících změn, charakterizovaných transformací vlastnických vztahů vodovodů a kanalizací na obce, liberizací cen vodného a stočného, poskytnout návod jak postupovat při stanovení potřeb vody jako hlavního údaje pro návrh provozně i ekonomicky optimálního řešení.

V našem případě byl zvolen postup výpočtu metodou normativní, používá se pro menší spotřebišťe dosud nezasobená z vodovodu. Při stanovení příslušných normativů se vychází ze zhodnocení vývoje v posledních letech.

Výhled - rok 2015

ZO₁₅ - počet zásobených obyvatel z vodovodu **1.830**
VVO₁₅ - potřeba vody pro výhl. význ. odběratele **0,3 l/sec**

Výhledová potřeba vody

Q_{P15} - průměrná denní potřeba vody ve výhledu

Q_{P15} = **VVR₁₅** + **VVO₁₅** = l/sec = 4,7 + 0,3 = **5,0**

VVR₁₅ zahrnuje veškeré odběratele ve výhledovém roce, kromě **VVO₁₅**.

VVR₁₅ = **SPVFC₁₅** x **ZO₁₅** / 86400 = l/sec = 220,0 x 1.830 / 86400 = **4,7**

SPVFC₁₅ se stanoví pro spotřebiště do 2000 obyvatel pomocí normativní specifické potřeby vody ve výši 220 l/ob./den. Zahrnuje v sobě :

- spec. potřebu vody pro domácnosti 150
- spec. potř. vody pro ostatní odběratele 30
- spec. potřebu vody nefakturované 40

Q_m - maximální denní potřeba vody

$$Q_m = Q_{P15} \times k_d = \text{l/sec} = 5,0 \times 1,4 = \mathbf{7,0}$$

$$k_d - \text{součinitel denní nerovnoměrnosti} = \mathbf{1,4}$$

Q_h - maximální hodinová potřeba vody

$$Q_h = Q_m \times k_h = \text{l/sec} = 7,0 \times 1,9 = \mathbf{13,3}$$

$$k_h - \text{součinitel hodinové nerovnoměrnosti} = \mathbf{1,9}$$

3.42 Odpadní vody

Odvádění a čištění odpadních vod

Lze konstatovat, že v současnosti jsou v obci odkanalizovány splaškovou kanalizací části Adolfovice a Domašov. Splaškové vody jsou svedeny striktně splaškovou kanalizací na kanalizaci města Jeseník, a dále na ČOV v České Vsi. V roce 2005 byla zahájena výstavba nové splaškové kanalizace pro celé zájmové území v rámci evropského programu ISPA. V současné době se realizuje poslední část stok. Ukončení stavby bude koncem letošního roku. Ve výkresové části je splašková kanalizace zakreslena jako stávající.

Odlehlé lokality musí mít vlastní režim čištění odpadních vod podle obecně platné legislativy. Jde především o Jiřího chatu na Šeráku i pro chatu Polárku (Drátovna). Předpokládá se buď vlastní ČOV nebo odkanalizování do veřejné stokové sítě, což je prakticky možné jen u Polárky na stoku z Filipovic v případě jejího vybudování). U Jiřího chaty je navržena trasa do nejbližší vodoteše, reálnost jejího provedení je nutno ověřit technickou studií.

3.43 Vodní toky a nádrže

Vodní toky

Celé správní území obce leží v povodí Bělé od říčního kilometru 21,1 na hranici katastru Jeseník - Bukovice, po říční kilometr 29,8 nad osadou Bělá. Řeka Bělá je hlavním recipientem všech toků v povodí. Odvádí vody ze severních svahů Jeseníků se svými přítoky.

Nejdůležitější přítoky řeky Bělá na území obce jsou
levobřežní: Javořícký, Keprnický, Filipovický, Černý, Studený (Kamenáč)
pravobřežní: Šumný, Borový, Zaječí

Průměrný spád na našem území je 18 %. Mezi km 0,000 (hranice s Polskem) a km 16,720 (zaústění Staříče) je 7 %, nad Staříčem po zaústění do Červenohorského potoka (km 26,071) je 12,7 %, mezi km 26,071 a 30,700 (upravený tok ve správě P.O.) je 28 %.

Průtok Q₁₀₀ Bělé nad Staříčem 170 m³/s, nad Červenohorským potokem cca 65 m³/s.
Průtok Q₁₀₀ Bělé nad Staříčem při povodni 1997 při kulminaci byl 216 m³/s.

Retenční prostory v povodí Bělé prakticky neexistují. Nástupy povodňových stavů jsou proto velmi rychlé a jejich velikost a doba trvání je většinou odvislá od intenzity a trvání srážky.

Tok má ve správě Povodí Odry, s.p. Ostrava.

Záplavové území vodního toku Bělá

Rozsah Záplavové území vodního toku Bělé stanovil Krajský úřad Olomouckého kraje 5.4.2004 pro řešená katastrální území Adolfovice a Domašov u Jeseníka.

Ve stanoveném záplavovém území budou splněny následující podmínky:

1. Příslušné stavební úřady nevydají povolení ke stavbám, terénním úpravám, zařízením a činnostem, pokud jim žadatel nedoloží souhlas podle ustanovení § 17 vodního zákona vydaný příslušným vodoprávním úřadem.
2. Veškerá plánovaná výstavba v záplavovém území musí být projednána se správcem povodí, tj. Povodí Odry, státní podnik. Ostrava. Stavba musí být posouzena z hlediska ovlivnění odtokových poměrů v inundaci, s ohledem na možné hloubky a rychlosti vody a případné ohrožení stavby povodí.
3. Při plánování větších staveb v záplavovém území, které by mohli ovlivnit odtokové poměry, je nutno lokalitu detailně přeměřit a průběhy povodňových hladin v dané lokalitě znovu propočítat. Zásadní příčné stavby v inundaci (např. komunikace), které by mohly ovlivnit odtokové poměry, je nutno posoudit i na průtok větších vod než je Q100.
4. V aktivní zóně záplavového území se nesmí umísťovat, povolovat ani provádět stavby s výjimkou vodních děl, jimiž se upravuje vodní tok, předvádějí povodňové průtoky, provádějí opatření na ochranu před povodněmi nebo která jinak souvisejí s vodním tokem nebo jimiž se zlepšují odtokové poměry, staveb pro jímání vod, odvádění odpadních vod a odvádění srážkových vod a dále nezbytných staveb doprání a technické infrastruktury, zřizování konstrukcí chmelnic, jsou-li zřizovány v záplavovém území v katastrálních územích vymezených podle zákona č. 97/1996 Sb. , o ochraně chmele, ve znění pozdějších předpisů, za podmínky, že současně budou provedena taková opatření, že bude minimalizován vliv na povodňové průtoky.
5. V aktivní zóně je dále zakázáno:
 - a) těžit nerosty a zeminu způsobem zhoršujícím odtok povrchových vod a provádět terénní úpravy zhoršující odtok povrchových vod,
 - b) skladovat odplavitelný materiál, látky a předměty,
 - c) zřizovat oplocení, živé ploty a jiné podobné překážky,
 - d) zřizovat tábory, kempy a jiná dočasná ubytovací zařízení.

Vodní plochy

Jsou v obci zastoupeny v malém rozsahu, největším rybníčkem je Chmelař v Horním Domašově, a několika menšími, často soukromými, větší plochy se v území nevyskytují.

Ing. Vladimír Zouhar, ing. arch. Jiří Šolar

3.44 Teplofikace

V území se nenachází.

3.45 Plynofikace

Současný stav

V současnosti je obec Bělá pod Pradědem, plně plynofikována od spodní části obce po křižovatku Červenohorské sedlo - Vidly. Plynofikace obce probíhala v několika etapách. Zahájeno bylo z výstavbou v roce 1994 a ukončeno v roce 1997. Generel plynu uvažuje z výstavbou plynovodu dále do obce Filipovice a obce Bělé.

Zemní plyn pro regulační stanici je odebírán z vysokotlaké přípojky DN 100 napojené na VTL plynovod Šumperk - Jeseník DN 300 PN 40 v Km 7.101. Regulační stanice je o výkonu $Q=2000 \text{ m}^3/\text{hod}$. Jedná se o středotlaký rozvod plynu při jmenovitém přetlaku 0,3 MPa, je provozován v tlakové hladině 0,3 MPa. Převážovaná látka zemní plyn.

Středotlaký rozvod plynu je proveden z lineárního polyetylenu (IPE) dle ČSN 38 6415. Profil potrubí je DN 110, 90, 63 a 50 mm. K jednotlivým objektům jsou vyvedeny STL přípojky, ukončené osazením jednoduché regulační řady středotlakého domovního regulátoru AL_z.

Dopravované médium	zemní plyn naftový
Bod vznícení	537 °C
Meze výbušnosti	5 - 14 % objemu
Skupina zápalnosti	„A“
Hustota	0,737 kg/m ³
Výhřevnost	37 MJ/m ³

Technický stav regulační stanice a plynovodní sítě, vzhledem k tomu že se jedná o stavbu ne starší 5-ti let je velmi dobrý. Plynovodní síť je provozována SMP a.s. Ostrava P.O. Šumperk středisko Jeseník.

Regulační stanice RS

je typová RS 2000 VTL/STL. Výrobce SČA Ústí nad Labem. Jedná se o dvouřadou, dvoustupňovou regulační stanici, která slouží k regulaci vstupního tlaku plynu 0,8 - 4 MPa na výstupní přetlak plynu 0,05 - 0,3 MPa. Výkon regulační stanice je 2000 Nm³/hod. Pracovní přetlak 0,3 MPa. Regulační stanice je opatřena odorizační stanicí.

Zakreslení umístění regulační stanice, VTL plynovodu a STL plynovodů je ve výkresové části.

Ochranná pásma plynárenských zařízení

Jsou stanovena, dle zákona č.222/94 Sb. V zastavěném území je ochranné pásmo STL plynovodu 1m na každou stranu.

Nejmenší vzdálenost od budov je dle ČSN 38 6413 1m. Ostatní vzdálenosti od inž. sítí dle ČSN 73 6005. VTL přípojka má ochranné pásmo 4m na každou stranu. Ochranné pásmo regulační stanice 4m na každou stranu. Okolo regulační stanice je bezpečnostní pásmo 10m.

Bilance plynu dle generelu plynu Bělá pod Pradědem pro cílový rok 2015

I. Přehled odběratelů kategorie velkoobdobatelů Tabulka C 44

Odběrné místo	m ³ /hod	m ³ /rok
Jesan Adolfovice	80,0	160 000
Jesan Domašov	47,0	95 000
CELKEM	127,0	255 000

II. Přehled kategorie středních odběratelů Tabulka C 45

Odběrné místo	m ³ /hod	m ³ /rok
Bytovka LZ Fr.M	3,0	8 400
Bytovka LZ Jes.	14,0	38 000
Obchod Adolf.113	2,0	5 000
Obchod Domaš.114	3,0	7 500
Restaurace U Pavla	3,0	7 000
Restaurace U Cimbury	4,0	10 000
Kino Adolfovice	2,0	4 000
Obecní úřad	4,0	10 000
Bytovka Jesan	5,0	14 000
Jednota 602	2,0	5 000
Bytovka ZD Domaš.	7,0	14 000
Jesdrev Adolfovice	27,0	54 000
ZD zahradnictví	6,0	13 000
ZD mechan. středisko	10,0	20 000

ZD živoč. výroba	2,0	4 000
Základní škola	20,0	50 000
Mateřská škola	15,0	40 000
Rekreační zařízení		
Povodí Odry	5,0	12 000
Penzión Olga	5,0	12 000
DS Olomouc	14,0	35 000
Úsvit	23,0	56 000
Slezanka	7,0	18 000
CELKEM	183,0	436 900

III. Přehled odběratelů kategorie obyvatelstva Tabulka C 46

počet odběr.	m ³ /hod	m ³ /rok
450	868,5	1 620 000

IV. Celková bilance odběru ZP Tabulka C 47

Způsob	m ³ /hod	m ³ /rok
Velkoodběratelé	127,0	255 000
Střední odběratelé	183,0	436 900
Obyvatelstvo	868,5	1 620 000
CELKEM	1 178,5	2 311 900

Ing. Vladimír Zouhar

3.46 Elektrická energie

Současný stav el. zařízení

Sítě VN, NN a trafostanice

Obce Bělá pod Pradědem, Filipovice, Domašov a Adolfovice jsou zásobeny el. energií z linky VN 22 kV č.75 vedoucí z rozvodny R110/22 kV Česká Ves. Páteřní vedení má průřez vodičů AlFe 6 3x120 mm². Všechny transformovny v obci jsou na toto kmenové vedení připojeny venkovními VN přípojkami kromě transformační stanice T 3424 Orea - Červenohorské sedlo která je napájena VN kabelem uloženým v zemi. Dle konzultace na ČEZ a.s. je distribuční linka VN č.75 ve vyhovujícím stavu a má dostatečnou rezervu pro pokrytí budoucích nároků obce z hlediska plánované výstavby a nároků na pokrytí el. vytápění.

Výkony stávajících transformoven

Transformovny distribuční:

T 3424 - OREA Červ. sedlo+restaurace+SKI ŠPK.....	2x400 kVA
T 3423 - SKI lyžařský vlek Červ. sedlo.....	250 kVA
T 3422 - Filipovice rekr. středisko	100 kVA
T 3428 - Filipovice rekr. středisko SIEMENS..	160 kVA
T 3420 - Bělá ÚJEP Brno+R.stř. Dopr. služeb Olomouc + PT MÍR	400 kVA
T 3421 - Rekr. středisko Bělá Montované stavby	100 kVA
T 3426 - Rekreační středisko SURPMO Brno Bělá	250 kVA
T 3432 - CHEPOS r. středisko Bělá pod Pradědem	400 kVA
T 3419 - Rekreační středisko CHEMONT H. Domašov	400 kVA
T 3418 - Domašov U BÉMA	250 kVA
T 3417 - Horní Domašov POŠTA	100 kVA
T 3416 - Domašov U JESANU	160 kVA

T 3415 - Domašov U VITOVJAKA	160 kVA
T 3414 - Domašov POD OÚ	400 kVA
T 3413 - Domašov BYTOVKY LESY	100 kVA
T 3425 - Domašov ZA OÚ	160 kVA
T 3412 - Adolfovice U ŠKOLY	100 kVA
T 3411 - Adolfovice MAT. ŠKOLA	400 kVA
T 3410 - Adolfovice U JESANU	100 kVA
T 3409 - Adolfovice K ŠUMNÉ	160 kVA
T 3408 - Adolfovice LÁGR	160 kVA
Celkem	5 110 kVA

Transformovny velkoodběratelské

T 387 - Filipovice LESNÍ ŠKOLKA.....	100 kVA
T 260 - Zeměděl. stavby OPAVA - CHATA SLEZANKA	160 kVA
T 259 - Bělá - OVČÍN	100 kVA
T 257 - Domašov JESAN	250 kVA
T 256 - Domašov ZD	250 kVA
T 255 - Adolfovice ZD	160 kVA
T 254 - Adolfovice JESAN	400 kVA
T 253 - Šumná JVS VODOVOD	100 kVA
T 252 - Adolfovice JESDŘEV	100 kVA
Celkem	1 620 kVA

Rozvoj zásobování el. energií

V obcích je 21 distribučních trafostanic na nichž jsou v současné době osazeny transformátory o celkovém transformačním výkonu 5 110 kVA, což vyhovuje současným podmínkám.

Pokrytí příkonu plánované investiční výstavby obce:

Příkon pro plánovanou investiční výstavbu je stanoven dle návrhových ploch a je zpracován do tabulky.

Tabulka C 48

Označení plochy	Výstavba	Soudobý příkon
Bytová individuální výstavba uvažováno 30% elektrické vytápění		
IB 1-3	14 RD á 11 kW + 6 RD á 18 kW	3x100 kW
IB 4	4 RD á 11 kW + 2 RD á 18 kW	42 kW
IB 5	26 RD á 11 kW + 10 RD á 18 kW	158 kW
IB 6	3 RD á 11 kW + 2 RD á 18 kW	39 kW
IB 7	5 RD á 11 kW + 3 RD á 18 kW	52 kW
IB 8-9	5 RD á 11 kW + 2 RD á 18 kW	2x46 kW
IB 10	3 RD á 11 kW + 1 RD á 18 kW	31 kW
IB 11	1 RD á 11 kW + 1 RD á 18 kW	22 kW
IB 12	1 RD á 11 kW	11 kW
Občanská vybavenost		
OV 1	bydlení pro důchodce, lze i jiné	75 kW
OV 2	obecní služby nebo, lze i jiné	45 kW
Rekreace a bydlení		
RB 1	Rodinné či rekreační domy	50 kW
RB-2	Rodinné či rekreační domy	65 kW
Zemědělská výroba (rodinné farmy)		
ZV 1-4	rodinné hospodářství	5x25 kW
Podnikání společně s bydlením		

SR 1	areál pro technické sporty	30 kW
SR 2	rozšíření hřiště	10 kW
SR 3	rozšíření sportovního areálu	10 kW
SR 4-6	lyžařský a sportovní areál	3x60 kW
Výroba a sklady		
VS 1	rozšíření Jesanu	50 kW
Komerční vybavenost s bydlením		
PN 1-2	komerční služby s bydlením	2x15 kW
PN 3-5	komerční služby s bydlením	3x20 kW
PN 6-8	komerční služby s omezeným bydlením	3x20 kW
Technická vybavenost		
TV 1-4	parkoviště, techn. zázemí	3x10 kW
Lyžařské sjezdovky a přírodní sportovní plochy		
SP 1	lyžařské sjezdovky	50 kW
SP 2	přírodní sportovní plochy	100 kW
SP 3	lyžařská sjezdovka	80 kW
SP 4	lyžařská sjezdovka	60 kW
SP 5-8	lyžařská sjezdovka	3x50 kW
Lanové dráhy		
DT 7	lanovka PN 6 - PN 8	200 kW
DT 8	lanovka PN 8 - ČHS	150 kW
DT 9	lanovka PN 8 - SP 6	150 kW
DT 11	přemostění I/44 na ČH sedle	1 kW
Celkem		2390 kW

Pro pokrytí požadovaného příkonu bude nutné provést tato opatření:

Tabulka C 49

Označení plochy	Navržené opatření	Navýšení příkonu TS
IB1	rekonstruovat T3409 na 250 kVA + síť NN	90 kVA
IB2, IB3, VS1, ZV1	rekonstruovat T3410 na 400 kVA + síť NN	300 kVA
PN1	pokryje stávající trafostanice T3411 + síť NN	
IB4, IB6, PN2, SR2, OV1, PN3	zrekonstruovat trafostanici T3412 na 400 kVA+ síť NN v nové zástavbě	300 kVA
IB5, IB7, PN4, IB8	zrekonstruovat trafostanici T3413 na 400 kVA+ síť NN v nové zástavbě	300 kVA
SP1, SR5, TV1	nová TN1 o velikosti 160kVA+ síť NN	160 kVA
SR4, OV2, SP2	nová TN2 o velikosti 250kVA+ síť NN	250 kVA
SR3	pokryje stávající trafostanice T3425 + síť NN	
ZV2	pokryje stávající trafostanice T3432 + síť NN	
IB9, IB10, IB11	zrekonstruovat T3417 na 250kVA + síť NN v	250 kVA
PN5, IB12, TV2	pokryje stávající trafostanice T3418 + síť NN	
ZV3, PN6, TV3, LD7	nová TN3 o velikosti 160 kVA	160 kVA
SP3, SR6	nová TN4 o velikosti 160 kVA	160 kVA
ZV4	pokryje se z rezervy sítě NN	
RB1	pokryje se z rezervy sítě NN	
RB2, SP4, SP5, TV4, PN7	zrekonstruovat T3428 na 400kVA + síť NN v nové zástavbě	240 kVA
PN8, SP6, SP7, W3-5, SP8, DT8, DT9, DT11	nová TN5 o velikosti 400 kVA	400 kVA
Celkem		2610 kW

Celkem bude v návrhovém období vybudováno 5 trafostanic TN1 - TN5. Ostatní požadavky budou pokryty posílením stávajících trafostanic. Celkem přibude v konečné fázi 2610

kVA transformačního výkonu což je dostatečná kapacita i pro nárůst spotřeby mimo rozvojová území. Ochranná pásma vedení VN nutno v rozvojových plochách respektovat a přizpůsobit jim budoucí umístění výstavby.

Rozvody NN

Sítě NN jsou provedeny převážně vrchním vedením, které je umístěno na samostatných převážně dřevěných sloupech nebo na konzolách a střešních jednotlivých objektů. Přípojky NN do objektů jsou provedeny převážně závěsnými kabely z nejbližšího sloupu, nebo venkovním vedením ukončeným na konzole NN objektu. Některé, především novější objekty, mají přípojku NN provedenou kabely uloženými v zemi.

Rozvody NN v části Adolfovice jsou zrekonstruované, v části Domašov, Bělá je nutná rekonstrukce. Sít' NN je v této části na dřevěných sloupech z 50-tých let. Rozvody NN v části Filipovice vyžadují rovněž rekonstrukci a posílení trafostanice. Vzhledem k tomu, že obec nepředpokládá s ohledem na dlouhodobý vývoj cen masové rozšiřování el. vytápění není nutné celou sít' NN na tyto příkony dimenzovat. Individuální zájemci o el. vytápění budou uspokojováni průběžně z výkonových rezerv sítě, v případě vyššího zájmu po částečné rekonstrukci jednotlivých úseků sítě. Vzhledem k tomu že téměř všechny domy jsou připojeny venkovní přípojkou NN, nelze provést bez vynaložení velkých investičních prostředků celkovou kabelizaci sítě NN. V rozvojových plochách budou rozvody provedeny výhradně kabely uloženými v zemi společně s telefonními kabely a kabely VO a KB-TV. Rozvodné a přípojkové skříně navrhuji vhodně začlenit do zděných pilířků oplocení. Ve vytypovaných lokalitách při rekonstrukci sítě NN je požadováno provádět nadzemní vedení NN na dřevěných sloupech (k Oralkové chatě, přivaděče k telekomunikačním věžím, translačním věžím, do Mlýnků, na Šumnou, Filipovice) podrobněji viz regulativy.

Elektrické vytápění

V návrhovém období se předpokládá, že vzhledem k diferenciaci nárůstu cen u jednotlivých sazeb, bude nevhodnější použít systému akumulčního el. vytápění. Vzhledem k pořizovacím nákladům bude výhodné použít především akumulčních el. kamen nové generace, popřípadě smíšeného vytápění hybridními el. akumulčními kamny doplněné přímotopnou částí. Stávající systémy využívající přímotopné elektrokotle bude výhodné doplnit tepelným čerpadlem čímž se dosáhne až 50 % úspory el. energie. V rozvojových plochách je uvažováno s 30% podílem elektrického vytápění.

Veřejné osvětlení

Vedení je tvořeno vodiči 2x25/4 AIFe na podpěrách vedení NN. Výbojková svítidla veřejného osvětlení jsou převážně osazena na stožárech a střešních sítě NN. Podél hlavních silnic je použito svítidel s výložníky osazené sodíkovými výbojkami v ostatních případech je použito raménkových svítidel se sodíkovými zdroji. V části Adolfovice je rozvod vyhovující, v části Domašov, Bělá je nutná jeho rekonstrukce spolu se sítí NN, v části Filipovice je rozvod vyhovující, při rekonstrukci sítě NN bude nutná i jeho rekonstrukce. Ovládání veřejného osvětlení je provedeno automatické z rozvaděčů RVO. V návrhovém období bude sít' VO rozšiřována i do rozvojových ploch, kde bude pro venkovní osvětlení použito parkových výbojkových svítidel dle výběru architekta s kabelovými přívody v zemi.

Ochranná pásma

Při plánování výstavby je nutno respektovat ochranná pásma stanovená zákonem č.458 ze 29.prosince 2000, §46.

Ochranné pásmo venkovního vedení je vymezeno svislými rovinami vedenými po obou stranách vedení ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo na vedení, která činí od krajního vodiče vedení na každou stranu:

- u napětí nad 1 kV do 35 kV včetně
 1. pro vodiče bez izolace 7 m
 2. pro vodiče s izolací základní 2 m
 3. pro závěsná kabelová vedení 1 m
- u napětí nad 35 kV do 110 kV včetně 12 m
- u napětí nad 110 kV do 220 kV včetně 15 m
- u napětí nad 220 kV do 400 kV včetně 20 m
- u napětí nad 400 kV 30 m
- pro závěsná kabelová vedení 110 kV 2 m
- u zařízení vlastní telekomunikační sítě držitele licence 1 m

Ochranné pásmo podzemního vedení do 110 kV včetně a vedení řídicí, měřicí a zabezpečovací techniky činí 1 m po obou stranách krajního kabelu, nad 110 kV činí 3 m po obou stranách krajního kabelu.

Ochranné pásmo elektrické stanice je vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti:

- a) u venkovních elektrických stanic a dále u stanic s napětím vyšším než 52 kV v budovách 20m od oplocení nebo od vnějšího líce obvodového zdíva,
- b) u stožárových elektrických stanic s převodem napětí z úrovně nad 1 kV a menší než 52 kV na úroveň nízkého napětí 7 m,
- c) u kompaktních a zděných elektrických stanic s napětí z úrovně nad 1 kV a menší než 52 kV na úroveň nízkého napětí 2 m,
- d) u vestavěných elektrických stanic 1 m od obestavění.

Ochranné pásmo výroby elektřiny je vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti 20m kolmo na oplocení nebo na vnější líc obvodového zdíva elektrické stanice.

V grafické části jsou zakresleny trasy linek VVN, VN a polohy transformoven s jejich číslováním dle dokumentace SME Zábřeh a jejich výhled, ochranná pásma tras vedení VVN, VN a transformoven.

3.47 Spoje a telekomunikace

Spojné zařízení

Telefonizace

Obce Bělá pod Pradědem, Filipovice, Domašov a Adolfovice spadají do místní telefonní sítě MTO Bělá pod Pradědem v uzlovém telekomunikačním obvodu Jeseník. Obce jsou napojeny na novou telefonní ústřednu RSU v Bělé pod Pradědem. MTS je ve správě Telefonica O2 a je zrekonstruovaná s dostatečnou kapacitou pro napojení rozvojových ploch. Síť je provedena kabely uloženými v zemi a částečně závěsnými kabely na dřevěných podpěrách. Přívody k účastnickým stanicím jsou převážně provedeny vzdušným vedením. Páteřní kabely pro napájení síťových rozvaděčů SR. jsou připojeny do kynety k dálkovému optickému kabelu. Připojení rozvojových ploch bude provedeno rezerv účastnických rozvaděčů nebo budou napojeny samostatným kabelovým vývodem ze síťového rozvaděče.

Dálkové kabely

Podle vyjádření Telefonice O2 jsou v katastrálním území Bělá pod Pradědem uloženy kabely optické dálkové kabely z telefonní ústředny Jeseník do RSU Bělá pod Pradědem. Ochranné pásmo dálkových kabelů je 1.5 m od osy kabelu.

Radioreléové spoje

Správním územím obce Bělá pod Pradědem prochází provozovaná RR trasa v úseku RKS Praděd - TVP Jeseník

Příjem programů ČS rozhlasu a televize

Distribuce televizního signálu je zajišťována základním televizním vysílačem Jeseník-Praděd. Okrajově z převaděče Česká Ves - Jeseník Ze zahraničních vysílačů především Polsko-Wroclaw/Sleza a Slovenská republika Banská Bystrica- Suchá Hora.

Z hlediska rozhlasového vysílání jsou řešeny obce pokryty rozhlasovými vysílači v pásmu FM: Jeseník-Praděd, Jeseník-Město, Vrbno pod Pradědem, Anenský vrch.

Kabelový rozvod TV a rozhlasu

Kabelový rozvod TV a rozhlasu je v obci proveden je částečně zprovozněn. Místní rozhlas-není zaveden. Je možné jej zavést na síť KB-TV.

Grafická část

V grafické části jsou zakresleny trasy dálkových kabelů a hlavních tras sítě MTS ve správě Telefonica O2 a radioreléové trasy.

Ing. Tomáš Nedoma

3.48 Technická infrastruktura – odpadové hospodářství

Tuhý domovní odpad

Tuhého domovní odpad je v obci shromažďován v popelnicích a kontejnerech. Odvoz a likvidaci TDO z obce zajišťují Technické služby města Jeseník, které jej provádějí spolu s Jeseníkem a dalšími jeho satelitními obcemi. Likvidace je prováděna skládkováním na skládce TDO v Hradci - Nové Vsi. Kapacita skládky je odhadována do r. 2014. Další výhled zatím není znám. Dle předchozího ÚP měla být v obci spalovna TKO. Z tohoto záměru sešlo a o ničem podobném se v současnosti nijak konkrétně neuvažuje.

Dříve tvořil převážnou část odpadu popel ze spalování tuhého paliva (zejm. hnědého uhlí), což však bylo omezeno na minimum provedením plynofikace podstatné části obce v posledních letech. Dnes však TDO obsahuje významný podíl tříditelných či kompostovatelných složek a v tomto směru jsou další možnosti prodloužení kapacit skládky a úspor investic do likvidace v budoucnu.

Tuhý tříděný odpad

V obci je rovněž asi 8 sběrných míst pro tříděný odpad s kontejnery na papír, plasty, sklo a kovy. Za rok 1996 se z obce odvezly TS Jeseník tato množství TO:

Tato síť však není dostačující a není ani plně funkční. Je to jednak roztroušeností obce, když není ani mnoha občany využívána, a jednak neukázněností občanů, když dochází k mísení druhů či dokonce k vsypávání TKO do tříděného odpadu.

Mimo svoz TTO obec organizuje občasně akce na svoz TTO, zejména kovů. Spádově nejbližší sběrna druhotných surovin (Severomoravské sběrné suroviny Olomouc, s.p.) je v České Vsi, u TS Jeseník (při hranici s Jeseníkem).

3.5 Uspořádání krajiny

3.51 Popis aktuálního stavu krajiny

Návrh územního systému ekologické stability je zpracován pro krajinu, ve které mají převahu lesní ekosystémy, což vypovídá o vysoké úrovni ekologické stability krajiny. Tyto lesní ekosystémy jsou tvořeny z velké části rozsáhlými lesními komplexy, které jsou přírodní, místy přirozené, tzn. že se vyvíjely v daných trvalých ekologických podmínkách. Tyto ekosystémy jsou poměrně blízké potenciálním přírodním ekosystémům.

V menší, severní části lokality jsou lesní porosty tvořeny různě plošně významnými lesy a lesíky rozsetými v zemědělsky intenzivně využívané krajině. Tyto lesní porosty zaujímají větší ty terénní polohy, které nejsou vhodné k zemědělskému hospodaření.

Intenzivní zemědělská činnost minulých let mimo les velmi málo brala zřetel na životní prostředí. Celoplošně docházelo k masovému nasazení agrochemikálií, které negativně ovlivnily všechny prvky ekosystémů. Důsledkem uplatňování velkoplošných způsobů hospodaření i ve zcela nevhodných podmínkách byla likvidace rozptýlené zeleně, mezí.

Také neuvážená odvodnění, zatrubnění a napřimování vodních toků včetně likvidace břehových porostů mělo velmi vážné důsledky pro ekologickou stabilitu krajiny. Tyto zásahy vedly ke vysychání pramenných oblastí, mokřadů a rašeliníšť, rychlému odtoku povrchové vody a tudíž ke snížení retenční schopnosti krajiny a narušení vodohospodářského režimu.

3.52 Historický vývoj krajiny

Mohutný pohraniční hvozd Sudet tvořil v době osidlování okolních území přirozenou ochranu proti přepadu. Plné údolní osídlení zde bylo skončeno již v 70. letech 13. století hornickou kolonizací. V druhé polovině 16. století došlo rozsáhlou kolonizací hlavně německou k výstavbě nových vesnic (např. Lipová 1557 a Vápenná 1576). Byly součástí rozsáhlé hospodářské jednotky nisského knížectví, které bylo také církevním majetkem a jako takové proto uchráněno majetkových změn.

Pro podporu ekologické stability měla podstatný vliv na začátku 19. století zdokonalovaná pěstební péče a zavedení intenzivních probírek. Jejich systematické provádění v období I. republiky mělo vzornou úroveň a přineslo markantní zlepšení ve vývoji porostů.

V údolních polohách došlo v období 1836-1945 k zalesňování bývalých nelesních půd.

3.53 Chráněná území a prvky přírody a krajiny

Chráněná krajinná oblast

Celá obec leží na území **CHKO Jeseníky**. K bližšímu určení způsobu ochrany přírody chráněných krajinných oblastí jsou vymezeny čtyři zóny odstupňované ochrany přírody.

I. zóna zahrnuje vrcholové části Hrubého Jeseníku – oblast Šeráku a Keprníku, Červené Hory, oblast Jezerníku a Malého Dědu až po Videlské sedlo, Filipovické louky a oblast Borku.

Do II. zóny spadají okrajové části – širší oblast Šeráku, Keprníku a Točnicku, oblast Velkého a Malého Klínu, Klínovce a Studeného vrchu, oblast malého Bradla a Děrné, lokalita v Mlýnkách na Javořickém potoce, Jánský vrch a jižní výběžek údolí Bělé.

Ve III. zóně leží převážná část hospodářsky využívané krajiny a část řidčeji zastavěného území horních částí obce - Horního Domašova, Filipovic, plošně jde o největší část území obce

III. zóně leží hustěji zastavěná dolní část území obce – Dolního Domašova a Adolfovic

K usměrňování a ovlivňování lidské činnosti s ohledem na poslání chráněné krajinné oblasti a ke stanovení střednědobých a dlouhodobých úkolů ochrany přírody v těchto oblastech, zejména v péči o rostliny a živočichy má CHKOJ plán péče dle §27 zákona o ochraně přírody.

V plánu péče jsou zakotveny i požadavky Správy CHKO Jeseníky na ochranu krajinného rázu, které jsou doporučeny k respektování při územním a stavebním řízení dle stavebního zákona.

Chráněná oblast přírodní akumulace vod

Celá obec leží v **CHOPAV Jeseníky**, která je na území CHKOJ.

Národní přírodní rezervace

- **NPR Šerák – Keprník** (k. ú. Adolfovice) – vrcholová partie Jeseníků, smilkové hole, pralesovité horské smrčiny a horské bučiny
- **NPR Praděd** (k. ú. Domašov u Jeseníka – okrajově) – nejvyšší partie Jeseníků, komplex přirozených společenstev lesů, pastvin a holí

Přírodní rezervace

- **PR Vysoký vodopád** (k. ú. Domašov u Jeseníka) – nejvyšší vodopád v Hrubém Jeseníku, vzácná mechová společenstva
- **PR Sněžná kotlina** (k. ú. Adolfovice) – horský les a strže, významná botanická lokalita
- **PR Filipovické louky** (k. ú. Domašov u Jeseníka) – rašelinné louky s umělou nádrží, bohatá květena, refugium obojživelníků
- **PR Borek u Domašova** (k. ú. Domašov u Jeseníka) – reliktní bor na křemencové suti
- **PR Šumárník** (k. ú. Adolfovice) – botanicky významná lokalita, vypreparované skalky na hřebeni Šeráku.

Zvláště chráněné území - návrh

Návrh zvláště chráněného území (nZCHÚ) **Šumný**, k.ú. Domašov a Seč u Jeseníka.

Památné stromy

Označení památných stromů v grafické části převzato z podkladu Památné stromy v okrese Jeseník, Město Jeseník 2003:

- 35 Jasan u Šalenů** k.ú. Adolfovice, p.p.č. 347, ev.č. 80946, vyhlášen 1982
Jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*) u MK souběžné s I/44 v úrovni závodu Jasan
Obvod kmene 455 cm, výška stromu 24 m, odhad stáří 200-250 let
- 34 Javory u mateřské školy** k.ú. Adolfovice, p.p.č. 1453, ev.č. 80947, vyhlášen 1982
Javory mléč (*Acer platanooides*) u zadní MK za MŠ v Adolfovicích
Obvod kmene 351 a 285 cm, výška stromu 29 a 28 m, odhad stáří 200-250 let
- 33 Jedle v Mlýnkách** k.ú. Adolfovice, p.p.č. 1792/1, ev.č. 80945, vyhlášen 1982
Jedle bělokora (*Abies alba MILLER*) v lesním porostu v lokalitě U jedle vlevo u lesní cesty zvané „tanková“ vedoucí od samoty v Mlýnkách
Obvod kmene 343 cm, výška stromu 37 m, odhad stáří 230-280 let
- 36 Lípa u Machaly** k.ú. Domašov, p.p.č. 3768, ev.č. 80948, vyhlášen 1982
Lípa srdčitá (*Tilia cordata L.*) u silnice II/450 na Vrbno vpravo nad ovčínem u č.p. 140
Obvod kmene 623 cm, výška stromu 31 m, odhad stáří 250-350 let

Ochranné pásmo památného stromu je prostor ve tvaru kruhu o poloměru desetinásobku průměru kmene měřeného ve výši 130 cm nad zemí. V tomto pásmu není povolena žádná pro strom škodlivá činnost, například výstavba, terénní úpravy, odvodňování, chemizace.

Natura 2000

Cílem této soustavy chráněných území, které vytvářejí na svém území podle jednotných principů všechny státy Evropské unie, je zabezpečit ochranu těch druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejcennější, nejvíce ohrožené, vzácné či omezené svým výskytem jen na určitou oblast (endemické).

Vytvoření soustavy Natura 2000 ukládají dva nejdůležitější právní předpisy EU na ochranu přírody: směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin („směrnice o stanovištích“) a směrnice 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků („směrnice o ptácích“). Směrnice ve svých přílohách vyjmenovávají, pro které druhy rostlin, živočichů a typy přírodních stanovišť mají být lokality soustavy Natura 2000 vymezeny. Požadavky obou směrnic byly začleněny do zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny ve znění zákona č. 218/2004 Sb. Společně tvoří tyto dva typy lokalit soustavu Natura 2000.

Lokality soustavy Natura 2000 nemají být pouze rezervacemi s přísnou ochranou, kde je vyloučeno hospodaření či dokonce jakýkoliv lidský zásah. Často jsou to naopak území, kde se díky tradičnímu a citlivému hospodaření dochovala cenná společenstva nebo vzácný rostlinný či živočišný druh. Takový způsob hospodaření se stává důležitým nástrojem ochrany. V lokalitách soustavy Natura 2000 jsou tedy zakázány jen takové činnosti, které mají negativní vliv na výskyt předmětů ochrany. Proto také veškeré plány a projekty, které nějakým způsobem mohou významně ovlivnit evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, podléhají samostatnému posuzování vlivů projektů z hlediska zachování předmětu ochrany.

Evropsky významné lokality Natura 2000

Jsou vyhlášovány podle směrnice o **stanovištích evropsky významné lokality – EVL** (v originále Sites of Community Importance - SCI). V obci leží dvě EVL Natura 2000, jedná se o území NPR Praděd a NPR Šerák-Keprník, viz grafická část.

Ptačí oblasti Natura 2000

Jsou vyhlášovány podle směrnice o ptácích **ptačí oblasti - PO** (v originále Special Protection Areas – SPA). Celá obec leží v oblasti PO Natura 2000.

3.54 Ostatní zeleň nezastavěného území

Krajinná zeleň

Tato zeleň je tvořena zalesněnými pozemky, které nejsou v mapách vedeny jako lesy, a ostatní zelení v nezastavěném území obce. Významnou měrou určuje charakter krajiny.

Ostatní zelení jsou remízky a náletová zeleň vzniklé většinou na neobdělávaných hůře přístupných plochách mezi zemědělsky obhospodařovanými pozemky. Dále jde o břehovovou zeleň a zeleň lemující komunikace. Buď je ve svažitých partiích, místy zůstala i po zaniklých usedlostech. Volná, rozptýlená i liniová krajinná zeleň je často předmětem návrhů SES, zejména je-li podél toků, kde je využívána pro návrhové prvky.

Užitková zeleň

Jde o zahrady, sady, záhumenky, zpravidla v přímé návaznosti na plochy pro bydlení. Tato zeleň je převážně dobře udržovaná a ošetřovaná. Tvoří vhodný přechodový prvek mezi zastavěnou částí a zemědělsky obdělávaným územím obce. Často plní i ochrannou funkci mezi sousedními pozemky, zabraňuje větrnosti, může být i filtrem splachů s polí a luk. Užitková zeleň často přímo vymezuje hranici intravilánu a je i krajinnotvorným prvkem.

Přírodní sportovní plochy a sjezdovky

Jsou samostatně popsány v kapitole rekreačního využívání krajiny včetně návrhu.

Zemědělský půdní fond a lesy

Lesními kulturami se zevrubněji zabývají kapitoly o lesích, zemědělskou půdou kapitola o ZPF v odůvodnění ÚP

3.6 Územní systémy ekologické stability (ÚSES)

Pro zájmové území byl územní systém ekologické stability vypracován dvěma zpracovateli, použitá metodika však byla shodná a návrhy koordinovány. Poté byl zpracován v Okresním generelu ÚSES, z něhož je převzat i do grafické části a zobrazen na hlavním výkrese. Výchozími prvky pro návrh bylo posouzení všech stabilnějších ekosystémů byly vytypovány ekologicky významné segmenty krajiny, které tvoří kostru ekologické stability. Po této přípravné fázi bylo přistoupeno k návrhu lokálního systému ekologické stability. Základem byl regionální ÚSES Severní Moravy, z roku 1992, revidován v roce 1995 firmou Löw a spol., jenž vychází z nadregionálního ÚSES Čech, Moravy a Slezska zpracovaného v roce 1990 Terplanem Praha. Návrh respektuje veškeré v dnešní době známé záměry územního plánu a byl konzultován s pracovníky OÚ, Správou CHKO Jeseníky, Lesy ČR a AOPK.

ZUR ukládají při využití území respektovat návrh nadregionálních a regionálních prvků územního systému ekologické stability krajiny (dále v textu ÚSES) tak, jak je zobrazen v ZUR ve výkrese B.7. Územní systém ekologické stability nadmístního významu 1 : 100 000. K ochraně jednotlivých prvků ÚSES a způsobům zpracování do územně plánovací dokumentace (dále v textu ÚPD) jsou stanoveny tyto zásady:

- Pro zpracování nadregionálních biocenter (dále v textu NRBC) respektovat jejich vymezení s případným upřesněním hranic v rozsahu max. 100 m.
- Pro zpracování os nadregionálních biokoridorů do ÚP (a dalších dokumentů) respektovat vymezenou trasu, charakter a stanovené podmínky:
 - pro vodní osy NRBC určuje minimální vymezení břehová čára;
 - pro nivní osy NRBC určuje minimální vymezení 40 m (na jednom či na obou březích);
 - pro lesní osy NRBC určuje minimální vymezení 40 m, případné upřesnění podle cest, dělení lesa, parcel;
- Pro ochrannou zónu NRBC, která tvoří 2 km široký pruh z každé strany vymezené osy NRBC, je nutno respektovat nahuštění sítě lokálních prvků ÚSES (pokud možno) stejného charakteru jako osa NRBC. V ochranné zóně nadregionálního biokoridoru jsou všechny segmenty ÚSES nižší hierarchické úrovně (regionální a lokální), významné krajinné prvky a ekosystémy se stupněm ekologické stability tři a výše chápány jako součást nadregionálního biokoridoru.
- Pro zpracování regionálních biocenter (dále v textu RBC) do ÚP (a dalších dokumentů) respektovat jejich charakter a funkci. Vymezení upřesnit podle charakteru biotopu, cest, hranic lesa, parcel apod. s odchylkou posunu hranice max. 100 m (při zachování celkové rozlohy).
- Při zpracování regionálních biokoridorů (dále v textu RBK) respektovat minimální šířku, případné upřesnění trasy podle cest, dělení lesa, parcel. Minimální šířky jsou:
 - u lesního biokoridoru 40 m;
 - u lučního biokoridoru 50 m;
- V místech křížení biokoridorů s komunikacemi respektovat následující zásady podle charakteru prvků - lesní biokoridory – posuzovat individuálně, možné přerušení;

Návrhy prvků ÚSES v obci jsou mimo stanovené DP, CHLÚ, výhradní a významná nevýhradní ložiska; mimo retenčního prostoru suchých nádrží.

- Plochy vymezené pro biocentra a biokoridory v případě, že jejich současný stav odpovídá cílovému, všestranně chránit. V případě, že neodpovídá, podporovat jeho urychlenou realizaci. Realizaci cílového stavu vymezených prvků ÚSES je nutné zajistit i v lesních porostech, a to prostřednictvím lesních hospodářských plánů.
- Ani přechodně nelze do nefunkčních nebo částečně funkčních prvků umísťovat funkce, které by znemožnily jejich pozdější realizaci či zabránily uvedení plochy do požadovaného cílového stavu.
- Všechny (i přechodné) zásahy do vymezených ploch prvků ÚSES (včetně zde nevyjmenovaných možných vlivů a střetů) lze provádět pouze na základě posouzení a souhlasu příslušného orgánu ochrany přírody.
- Celkové přerušení regionálních biokoridorů, jejich charakteru a funkce není přípustné. Na území obce není ani částečné přerušení RBK.

Pro návrh ÚP obce jsou tyto zásady ZUR zohledněny. Při využití území a jeho změnách nutno respektovat vymezení, charakter a funkci jednotlivých skladebných prvků ÚSES.

Do zájmového území zasahuje jedno nadregionální biocentrum - Praděd (do řešeného území zasahuje pouze okrajově). Nachází se severně od hřbetu mezi Malý Dědem a Malým Jezerníkem. Součástí tohoto nadregionálního biocentra je přírodní rezervace Vysoký vodopád. Jedná se o nejvyšší vodopád v Jeseníkách o celkové výšce 45 m. Oplachované skály jsou bohaté na vzácné druhy horských mechorostů a kapradin. Součástí chráněného území jsou skalní hradby s bizarními tvary skal. Od tohoto nadregionálního biocentra vede po východní straně území regionální biokoridor SSV k regionálnímu biocentru Borový potok a odtud k dalšímu regionálnímu biocentru Rejvíz. Toto biocentrum se nachází již za hranicí řešeného území. Východně od regionálního biocentra Borový potok leží další regionální biocentrum Bělská stráž. V západní části území je nadregionální biocentrum Šerák-Keprník, které leží těsně za jihovýchodní hranicí řešeného území. Z tohoto NRBC vychází při vrcholu Šeráku nadregionální biokoridor jdoucí severozápadním směrem lesními porosty do regionálního BC Stříbrný potok (k.ú. Horní Skorošice).

Část lokálních ÚSES byla zpracována před vyhotovením Nadregionálního a regionálního ÚSES ČR (Bínová, Culek 1996) jako územně-technického podkladu (ÚTP), který je oborovým dokumentem MŽP ČR a zároveň územně-technickým podkladem Ministerstva pro místní rozvoj. Tento oborový dokument přinesl určité změny, které bylo nutno do ÚSES promítnout. Zhotovitel také provedl zpracování změn vymezení ÚSES, provedených Správou chráněné krajinné oblasti Jeseníky. Také z postupného zpracovávání územně plánovací dokumentace (územních plánů) a plánů pozemkových úprav vyplynuly určité odlišnosti, které bylo třeba do OG ÚSES zpracovat.

Kostra ekologické stability se opírá o nejstabilnější lesní části, které se nejvíce přibližují představě o dřevinné skladbě v STG, které zde byly typovány. Tato představa vychází z rekonstruované dřevinné skladby vypracované prof. Zlatníkem. Je však možné, že místně na různých typech podloží se vývojově vytvořily situace s větším či menším zastoupením dřevin daných touto šablonou.

Na úrovni lokální bylo v katastru obce zpracovateli vylišeno kolem 30 lokálních biocenter. Veškerá biocentra (včetně regionálních a nad regionálních) patří mezi reprezentativní. Prostorové parametry jednotlivých lokálních biocenter byly přizpůsobeny místním podmínkám, výměra se pohybuje mezi 3 až 8 ha. Prvořadým úkolem na LPF není budovat biocentra nová, ale především se snažit uchovat, případně zlepšit současný stav. Návrh hospodářských opatření v LHP zpracovávaném v roce 1996, by v žádném případě neměl být v rozporu s cíli ÚSES, ale jako oborový dokument má zpřesnit a definovat postupy hospodaření ve vylišených prvcích. Problém tedy nespočívá ani tak ve vypracování návrhu opatření, jako spíše v jejich realizaci. V trasách nadregionálních a regionálních biokoridorů je síť lokálních biocenter zahuštěna.

Při navrhování biokoridorů se vycházelo ze zásady vést jejich trasy ve směrech nejmen-

ších ekologických gradientů. Biokoridory mimo LPF vedou většinou v nivách potoků a tím pádem také díky charakteru osídlení většinou v intravilánu obcí. Ve velké většině případů se jedná o biokoridory nefunkční a bude tedy nutné postupně obnovit, případně doplnit společenstva, která se zde původně vyskytovala. Při zpracování projektů bude nutno zohlednit veškeré skutečnosti, které charakter dané lokality ovlivňují (především dopady antropické - doprava, zástavba, krajinářské hledisko, rekreace, atd).

V rámci návrhu ÚP byly provedeny korekce lokálních ÚSES ve smyslu jejich upřesnění a dořešení některých vazeb s nedregionálními a regionálními ÚSES. Ve spolupráci se Správou CHKO Jeseníky byly tyto změny zapracovány do ÚP obce. Jsou zcela respektovány prvky ÚSES dle ZUR, ale ke korekcím došlo u některých lokálních prvků dle ÚAP, což bylo nutné kvůli nesrovnalostem mezi ZUR, ÚAP a OG ÚSES. Platná verze korekcí byla konzultována se Správou CHKO Jeseníky a zapracována do ÚP obce.

3.7 Koncepce rekreačního využívání krajiny

3.7.1 Hlavní rekreační funkce

Obec Bělá pod Pradědem tvoří samostatný rekreační krajinný dle Generelu dopravy a cestovního ruchu. Patří mezi nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu a rekreace v Jeseníkách, s orientací především na zimní sporty a pěší turistiku. Bělá pod Pradědem patří mezi hlavní východiska do oblastí Hrubého Jeseníku a má proto velmi dobré předpoklady pro rozvoj všech forem cestovního ruchu.

Přitažlivost obce jako střediska cestovního ruchu umocňuje rovněž její malebná poloha v málo narušeném přírodním prostředí, příznivé podnebí, dobré dopravní spojení, jakož i blízkost natolik turisticky atraktivních míst, jakými jsou Jeseník, Lázně Jeseník, Lipová - lázně, Rejvíz a další. K atraktivitám obce patří i řada rezervací a přírodních zajímavostí. Cestovní ruch v Bělé pod Pradědem lze bezesporu označit za nejperspektivnější funkci obce.

Hlavním rekreačním střediskem je v současné době Červenohorské sedlo. Jednou z nevyužitých možností pro rozvoj cestovního ruchu v obci je absence alternativních středisek k Červenohorskému sedlu, která by měla kvantitativně odlehčit Sedlo, a to zejména v návalových termínech, což jsou víkendy od ledna do března a vánoční i jarní prázdniny Brna, Olomouce, Prahy, Ostravy, Jeseníku a nabídnout možnost lyžování v méně ekologicky zatížených lokalitách.

Sjezdové lyžování, snowboarding

Nejvýznamnějším střediskem zimních sportů je Červenohorské sedlo s osmi lyžařskými vleky (z toho 3 na území RKC Bělá pod Pradědem), v budoucnosti by se měly stát atraktivním střediskem Filipovice, s navrhovanými rozvojovými záměry, příp. i nový areál Lípa. Podrobný popis rozvoje těchto areálů je uveden v dalším textu.

Hlavní atraktivity

Šerák (1351 m n.m.) – travnatý rozhledový vrchol s vrcholovou stanicí sedačkové lanovky, Chata Jiřího, naučná stezka na Červenohorské sedlo, křižovatka značených turistických tras, národní přírodní rezervace Šerák – Keprník

Keprník (1424 m n.m.) – nejvyšší vrchol Keprnické hornatiny, čtvrtý nejvyšší v Hrubém Jeseníku, jeden z nejlepších kruhových rozhledů v Jeseníkách, naučná stezka na Červenohorské sedlo, národní přírodní rezervace Šerák – Keprník

Červenohorské sedlo (1010 m n.m.) – významné rekreační a turistické středisko, východisko turistických tras, hlavní silniční přechod Hrubého Jeseníku

Červená hora (1333 m n.m.) – na vrcholu skála s kruhovým rozhledem, SZ od vrcholu izolovaná skála Kamenné okno s nepravou skalní bránou, prochází tudy naučná stezka na Červenohorské sedlo

Vysoký vodopád – přírodní rezervace, 45 m vysoký skalní stupeň na Studeném potoce, který byl za povodně r. 1880 rozrušen na řadu kaskád, zajímavé erozní tvary

Velký Jezerník – vrchovištní rašeliniště (těsně za hranicí RKC)

Šumný potok – četné kaskády a peřeje (turistická trasa).

5.72 Návrh rozvoje jednotlivých sídel a lokalit

Adolfovice

V této části obce převládá obytná zástavba, doplněná výrobními areály a občanskou vybaveností. Z hlediska rekreace není příliš významná. Navrhované prvky navazují na zastavěné území a slouží ke zlepšení občanské vybavenosti (viz sport a rekreace)

Domašov

Také v Domašově převažuje obytná zástavba. Do Domašova je soustředěn navržený rozvoj sportovně rekreační vybavenosti obce

- výstavba koupaliště, rozšíření areálu hřiště, výstavba nových malých sportovišť.
- sportovně - rekreační areál Domašovský kopec – Bršť. Na základě výsledků projednání je značně redukován, viz návrh.

Byly vypuštěny byly především záměry na využití severních svahů Domašovského kopce pro celoroční lyžování v hale a návrh výstavby golfového hřiště; také plochy pro vybudování komplexu ubytovacích a stravovacích zařízení a parkovišť byly omezeny. Původně navrhované rozsáhlé záměry vybudování **centra turistického ruchu** (Skicentrum – v délce cca 700 na severním až SV svahu Domašovského kopce s využitím 365 dnů v roce pro lyžování na sněhu, Grasskicentrum – využití přilehlých svahů pro vybudování střediska pro lyžování na trávě a v zimním období pro lyžování na sněhu, Aquacentrum – vodního plaveckého a zábavního centra s využitím možných podzemních zdrojů termální vody a odpadního tepla z chlazení Skicentra s využitím celoročním, Sportovně – zábavní centrum – různá sportovní zařízení jako například: umělá ledová plocha, letní a zimní sáňkařské dráhy, tenisová hala, otevřené tenisové kurty, krytá i otevřená sportoviště pro míčové hry, bowling, squash hala, fitcentrum apod., umělá vodní nádrž – SZ od Domašovského kopce s možností rybolovu a jako rezervoár vody pro výrobu umělého sněhu, Golf centrum – v lokalitě Domašovský kopec směr Bršť kompletní golfové hřiště s odpovídajícím zázemím, Hipocentrum – centrum jezdeckví v jižní části s možností vyjížděk po hipostezkách v okolní přírodě, Cyklocentrum – centrum horské cyklistiky – centrální zázemí pro využití dostupných cykloturistických tras v okolní přírodě, vybudování ubytovacích kapacit v počtu lůžek cca 1000-1200, parkovací plochy s kapacitou 1700 míst).

Bělá

Místní část Bělá má výrazně rekreační charakter, převažuje zde rekreační zástavba a jsou zde 2 krátké lyžařské vleky.

Původně navrhované záměry vybudování dvou rozsáhlých lyžařských areálů, doplněných vybaveností a parkovišti, jako alternativních lyžařských středisek k Červenohorskému sedlu, s možností nástupu na hřebeny a s částečným letním využitím – lokalita Venuše a lokalita Lípa s řadou sedačkových lanovek, směřujících na Strážku, Malý Děd, na Skalnatý a na Velký Klín, byly na základě zásadního nesouhlasu orgánů ochrany přírody z Generelu vypuštěny.

Ponechán je pouze návrh vybudování dvou vleků se sjezdovkami v lokalitě Lípa (na loukách pod úrovní lesa), viz návrh.

Filipovice

Filipovice mají zcela rekreační charakter, veškerá zástavba je zde rekreační; v současné době je zde 1 malý a 1 střední lyžařský vlek.

Rozvojové záměry ve Filipovicích jsou vedeny snahou vytvořit zde konkurenční lyžařské středisko k areálu na Červenohorském sedle; jeho výhodou je především snazší dostupnost a možnost parkování (na navržených parkovištích ve Filipovicích, v Horním Domašově), která je na Červenohorském sedle velmi omezená.

Původně uvažované záměry výstavby tří sedačkových lanovek, směřujících na Točník a Kamenný vrch, doplněných komplexem ubytovacích a stravovacích zařízení a parkovištěm s kapacitou 850 míst, byly na základě nesouhlasu orgánů ochrany přírody dost podstatně zredukovány, viz návrh.

Červenohorské sedlo

Červenohorské sedlo je klíčovým střediskem zejména zimní rekreace pro celý region a není podstatné, že část lyžařského areálu a většina jeho zázemí leží na území sousední obce Loučné nad Desnou. Sedlo je významnou křižovatkou turistických cest pěších, cyklistických i lyžařských. Je především zimním střediskem a disponuje širokou škálou sjezdovek (od lehkých modrých až po velmi obtížnou černou), i běžeckých tratí (od upravovaných koleček na hřebenu Klínu a modrou trasu na Švýcárnu a Praděd, po červené hřebenovky, divoké, neupravované a výškově členité). Leží na rozhraní dvou obcí – Loučné nad Desnou (k. ú. Kouty nad Desnou) a Bělé pod Pradědem (k. ú. Domašov u Jeseníka). Zatímco většina ubytovacích a stravovacích objektů leží v k. ú. Kouty nad Desnou, část vleků a sjezdovek leží na k. ú. Domašov u Jeseníka.

Na Červenohorském sedle je 8 lyžařských vleků, z toho jeden neveřejný; 3 nejdelší leží na k. ú. Domašov u Jeseníka. Již na k. ú. Kouty nad Desnou leží Horský hotel Červenohorské sedlo, Chata Červenohorské sedlo, stanice horské služby, několik podnikových chat, parkoviště a další objekty.

Hlavní lyžařský areál leží východně od silnice I/44 na severních svazích Velkého Klínovce. Dnes ho tvoří 3 sjezdovky v západní části, vzájemně propojené. V izolované poloze v severovýchodní části areálu je jedna sjezdovka, na kterou se volně najíždí lesními porosty. Sjezdovky jsou vybaveny stabilními středními a těžkými vleky. Druhý areál západně od silnice I/44 nad chatou Červenohorské sedlo. Zde jsou tři kratší vleky. Na lyžařský areál sjezdovek navazuje systém lyžařských běžeckých tratí (5-30 km), provozovaných Ski-klubem Jeseník.

Problémy jsou na Červenohorském sedle především s dopravou a parkováním v zimní sezóně, proto již dlouho existují záměry na řešení. Dříve spočívala koncepce ve vybudování kapacitních záchytných parkovišť v dostupných lokalitách pod serpentini, od těchto záchytných parkovišť měla fungovat také kyvadlová doprava. Nověji se koncepce zabývá řešení této situace výstavbou sedačkových lanovek na ČH sedlo, a to jak z Bělé, tak z Koutů nad Desnou se záchytnými parkovišti u jejich dolních stanic. Návrhem tunelu pod Červenohorským sedlem a tím vyloučením tranzitní dopravy z prostoru sedla dojde ke zklidnění areálu.

Dalším problémem areálu je skutečnost, že zde zatím není prováděno umělé zasněžování. I přes poměrně dobré sněhové podmínky dochází k omezení a výlukám provozu z důvodu klimatických výkyvů a nedostatku sněhu.

Návrh změn v areálu vychází z projednání, část prvků byla převzata a upravena z Generelu D+CR, lanovka z Domašova ze ZUR OK a dopravní zařízení a sjezdovky na sedle z upraveného a projednaného podkladu SKI klubu Šumperk, provozovatele lyžařského areálu.

Z důvodů odstranění možných střetů a turistů s provozem na silnici I/44 je navrženo přemostění silnice v blízkosti Horského hotelu. Přemostění je nutno realizovat tak, aby uneslo zatížení cca 7 tun – pro přejezd rolby na úpravu sjezdovek.

Lanové dráhy jsou navrženy jako dopravní zařízení turistické infrastruktury a jsou spolu s přemostěním silnice I/44 v kapitole doprava, sjezdovky jako rekreační využití krajiny.

3.73 Trasy pro pěší turistiku a cyklotrasy

Pěší turistika, letní i zimní

Obcí prochází řada značených turistických tras, z nichž nejvýznamnější je hřebenová evropská dálková trasa E 3 Atlantik – Ardeny – Eisenach – Dukla.

Územím procházejí následující pěší trasy:

- 0604 červená (mezinárodní trasa E 3) – Králický Sněžník – Kunčická hora – Paprsek – Petříkov – Ramzovské sedlo – Šerák – Keprník – Trojmezí – Červenohorské sedlo – Švýčárna – Praděd, rozc. – Ovčárna – Vysoká hole – Jelení studánka
- 2202 modrá Lipová– Obří skály – Šerák – Pod Keprníkem – Pod Točníkem – Filipovice
- 2215 modrá Bělá – Vysoký vodopád – Švýčárna – Vidly – Bílý Potok – Hutě
- 4808 zelená Adolfovice – Pásmo Orlíka – Kazatelny – Rejvíz – Hutě – Železná, rozc. – Vrbno p. P. – Karlovice – Krnov
- 4811 zelená Karlova Studánka – Ovčárna – Praděd, rozc. – Švýčárna – Kamzík – Petrovka – Kouty nad Desnou – Pod Šindelnou – Černá hora – Točník – Bělá pod Pradědem
- 7803 žlutá Filipovice – Drátovna – Červenohorské sedlo – Kouty nad Desnou – Hučivá Desna – Sedlo pod Vřesovkou – Červená hora, rozc. – Bílý sloup
- 7804 žlutá Švýčárna – Videlský kříž – Pásmo Orlíka – (Kaazatelny – Rejvíz) – Prameny Javorné – Čertovy kameny – Jeseník – Bobrovník – Miroslav – Šerák – Mračná, lanovka

Běžecké lyžování

Bělá pod Pradědem je pro běžecké lyžování velmi atraktivní, využívána je zejména hřebenová trasa Červenohorské sedlo – Švýčárna – Ovčárna.

Běžecké trasy a okruhy:

- A 7 Pod Keprníkem – Šerák – Ramzová (okrajově)
- B 51 Červenohorské sedlo – Pod skalami Jeřábu – Videlské sedlo
- B 52 Pod skalami Jeřábu – Drátovna – Filipovice – Horní Domašov
- B 73 Pod Keprníkem – Šumný – Výrovka – Filipovice

Nově jsou navrženy místní běžecké trasy a jejich alternativy:

- C 1 Jeseník – ski areál v bývalých kasárnách – Domašov u Cimbury – u Julka – Relax centrum – Bělá Venuše (Eduard)
- C 2 odbočka U Julka – Filipovice
- C 3 odbočka Relax centrum – Filipovice
- C 4 alternativa Relax centrum – Drátovna, Červenohorský potok - Bělá Venuše
- C 5 alternativa U Julka – Výrovka, Rudohorský potok – Filipovice

Cykloturistika

RKC procházejí terénní cyklotrasy č. 6154 (pásové značení - modrá) a č. 6074 (zelená). Obtížnost cyklotras je středně těžká až těžká.

- č. 6154 Červenohorské sedlo – Pekárka – Pod skalami Jeřábu – Maloklínská chata – Nad Vysokým vodopádem – Videlské sedlo
- č. 6074 Vidly – Videlské sedlo – Lysý vrch, rozc. – Pod velkým Bradlem, rozc. – Pod Orlíkem, potok – Opavská chata – Černá Opava, most

Nově jsou navrženy cyklotrasy :

- N 10 Konec Horní Lipové (53) – Sněhulák – V Mlýnkách – Adolfovice – podél Šumného potoka – Cesta Svobody – Pod Velké Bradlo

- N 11 Domašov – Na rozhraní (6074)
- N 12 Domašov – Borek (6074) – Bílý potok (6029), odb. na Vidly
- N 14 (6154) pod Velkým Klínem – Drátovna

3.8 Vyhodnocení variant

- V rámci konceptu a jeho doplňcích bylo navrženo několik variant řešení zejména lyžařských areálů a sjezdovek
- dopravy souvisící zejména s přeložkou silnice I/44 a tunelu pod Červenohorským sedlem

Varianty souvisící s dopravou a turistickým využitím krajiny pro své vazby na širší území byly projednávány nejen v rámci konceptu ÚP obce, ale i Generelu dopravy a cestovního ruchu a 1. změny ÚP VUC. Návrh ÚP poté převzal již projednané a schválené varianty.

Navrhované plochy pro bydlení nebyly řešeny variantně, ale ve větší míře a poté v rámci konceptu redukovány podle požadavků ochrany ZPF.

Navrhované plochy občanskou vybavenost a výrobu nebyly pro navrhovány ve variantách, respektive byly koordinovány s dohodnutými plochami pro turistickou infrastrukturu.

Prvky technické vybavenosti nebyly navrhovány ve variantách, jejich návrh navazuje na výše jmenované prvky a podle toho modifikovány.

Po projednání návrhu došlo k dalším úpravám a upřesněním.

Navrhované plochy pro bydlení, občanskou vybavenost a výrobu nebyly měněny.

Byly upraveny navrhované plochy pro sport a rekreaci, bydlení a podnikání, turistickou dopravu, technickou a dopravní vybavenost a přírodní sportovní plochy a sjezdovky v souvislosti z požadavky obce, pořizovatele a dotčených orgánů. Zmíněné změny v podstatě měly charakter variant řešení jednotlivých lokalit, které byly předmětem již návrhu.

K zásadním úpravám dle požadavků pořizovatele, obce i orgánů (zejména dle ZUR, CHKOJ, Lesů ČR, a Skiklubu Šumperk) došlo v těchto lokalitách:

- další redukce v areálu Domašovského kopce (nádrž, TV 1)
- vypuštění Domašovské nádrže
- změny ploch, vleků a sjezdovek v areálu ve Filipovicích
- změny LD a sjezdovek areálu na Červenohorském sedle včetně LD z Bělé

3.9 Územní rezervy

Výhledové plochy mají vazbu pouze na vybudování přeložky silnice I/44, včetně propojení tunelem Kouty - Bělá. Jedná se o plochy smíšené pro podnikání a bydlení bez specifikace s předpokladem výstavby po r. 2015.

Jejich skladba může být výrazně ovlivněna trasou přeložky 1/44 a možnostmi napojení na ni. Proto nejsou ani blíže specifikovány ani zobrazeny v grafické části.

Není potřeba jiných územních rezerv.

4 Informace o výsledcích vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území spolu s informací, zda a jak bylo respektováno stanovisko k vyhodnocení vlivů na životní prostředí, popřípadě zdůvodnění, proč toto stanovisko nebo jeho část nebylo respektováno

Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území nebylo zpracováno z důvodu zpracování předchozích etap dokumentace podle staré legislativy, podle které nebylo vyžadováno. Sporné prvky byly vyřešeny dohodami v rámci konceptu nebo v rámci jiné územně plánovací dokumentace (např. Generelu dopravy a cestovního ruchu, a pod.)

5 Vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa

5.1 Vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond (ZPF)

1. Stávající půdní fond

1.1. Struktura stávajícího půdního fondu

Půdní fond obce Bělá pod Pradědem celkem = tj. Adolfovice a Domašov u Jeseníka :

celkem ha	ZPF ha	ha orná	ha zahr.	ha TTP	NZP ha	ha les	ha vody	ha st.pl.	ha ost.pl.
9212,6 9	1583,0 0	506,60	56,19	1020,21	7629,6 9	7339,72	39,98	37,14	212,85

Obhospodařování zemědělského půdního fondu (ZPF), nacházejícího se podle půdních typů a klimatických podmínek ve výrobních podmínkách horské oblasti, je značně ztíženo zejména vzhledem k omezené přístupnosti pozemků, podmíněné členitostí terénu a jeho svaži-

tostí. Další zápornou roli zde hraje podíl cca 85% půdního profilu s mělkou orniční vrstvou a kamenitým podkladem. Pouze asi 15% půdního profilu se nachází na půdách hlubších.

Neposlední v řadě faktorů, znevýhodňující hospodaření v této oblasti, je nedostatek polních cest. Z tohoto pohledu změna vlastnických vztahů v území bez vstřícného přístupu ke společnému vyřešení dopravní situace komplikuje obdělávání zemědělského půdního fondu stávajícím uživatelům v území.

Největší zemědělský subjekt v území - ZD Bělá se sídlem v Jeseníku-Bukovici - na kat.území Domašov v terénu využívá pouze trvale zatravněné plochy. Na kat.území Adolfovice provozuje trvalé zornění v současné době okolo 95 až maximálně 100 hektarů orné půdy, na které však nepěstuje žádné obiloviny, ale pouze kukuřici, krmné směsky a pícniny. Ornou půdu, evidovanou v katastru nemovitostí, v převážné většině ZD využívá jako trvale zatravněné plochy. Údaje o trvale zatravněných plochách a plochách orné půdy v terénu nemusí proto korespondovat se stavem druhů pozemků uváděných v katastru nemovitostí, zejména v období agrotechnického střídání plodin a obnovy trvalých travních porostů.

Další údaje o území :

- celé území je z hlediska zemědělské výroby zařazeno do výrobní oblasti horské.
- celé území spadá do Chráněné krajinné oblasti Jeseníky (CHKOJ)
- celé území se nachází v chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) Jeseníky zrušený zdroj stavebního kamene Filipovice II. se nachází západně od osady Drátovna
- poddolované evidované lokality se ojediněle vyskytují : v kat.úz.Adolfovice 4x = lokalita č.24,27,28,32, v kat.úz.Domašov 2x : lokalita 31 a 34.
- v území se nachází plošné odvodnění a je vyznačeno v mapové příloze Vyhodnocení ZPF. Vzhledem ke stáří odvodnění některé lokality drenáží ssedají a mísí se s narušeným starým německým odvodněním. V některých případech už dochází na odvodněných pozemcích i k vývěrům vody z narušených drenážních systémů. Podklady o odvodněných plochách jsou uloženy u Zemědělské vodohospodářské správy v Jeseníku.
- komplexní pozemkové úpravy doposud v řešeném území prováděny nebyly.

1.2. Zatřídění půd dle BPEJ a tříd ochrany ZPF

I. třída ochrany ZPF = BPEJ : 83401, 83421,83521,93601,95500

V řešeném území je zastoupena tato nejkvalitnější půda nejmenším podílem. V Domašově naproti areálu zemědělské výroby, podél Javořického potoka a v ostrůvcích severně na vrchu Domašova.

II. třída ochrany ZPF = BPEJ : 83524,85500,85800, 93604 - nachází se pouze v nivě řeky Bělé a v ojedinělých ostrůvcích v Adolfovicích a u Červenohorského potoka.

III. třída ochrany ZPF = BPEJ : 83424,83434,85201,93624,93641,95004,95041 - vytváří ojedinělé roztroušené ostrůvky v území a výklenky lemující nivu řeky Bělé.

IV. třída ochrany ZPF = BPEJ : 83441,85011,87001,93644 - tyto půdy se prolínají celým řešeným územím od katastrálních hranic se sousedícími Bukovicemi u Jeseníku až po nejvyšší bod ZPF na jihu území.

V. třída ochrany ZPF = BPEJ : 83444,83454,83544,83554,83746,84067,84068, 84077, 84078, 84089, 84099, 85014,85041,85044,87101,93654,93746,94068,94078, 94089, 95044, 97101 - tyto půdy se prolínají celým řešeným územím v největším zastoupení, od katastrálních hranic se sousedícími Bukovicemi u Jeseníku až po nejvyšší bod ZPF na jihu území.

1.3. Stávající účelové komunikace pro zemědělství

Ve výkresové části "Vyhodnocení ZPF" je vyznačeno několik základních účelových polních komunikací užívaných v současné době jak pro obsluhu a sklizeň zemědělského půdního fondu, tak i pro obsluhu lesních pozemků - PUPFL a svoz těžby dříví. Jsou zde vyznačeny také

nepostradatelné nájezdy a přístupy na pozemky ZPF, aniž by se jednalo přímo o vyhovující komunikace.

Vzhledem k finanční náročnosti a nestabilizovaným vlastnickým vztahům v území se v daném terénu nepředpokládá výstavba nových polních komunikací.

1.4. Zemědělské výrobní areály

V řešeném obvodu se nachází několik původních areálů zemědělské prvovýroby různého významu a využití. Vzhledem k venkovskému charakteru osídlení není zmiňován drobný chov dobytka pro vlastní účely, či drobní zemědělci bez významného zastoupení v území.

Zemědělské družstvo Bělá se sídlem v Jeseníku - Bukovici provozuje areály zemědělské živočišné výroby pro skot a ovce. Vesměs se jedná o areály stabilizované, bez nároků na rozšíření a další zábory ZPF.

Z důvodu zařazení celého území do CHKO a do CHOPAV Jeseníky podléhá zemědělské hospodaření v daném území ochrannému režimu hospodaření pro tyto oblasti.

Trvalé plochy orné půdy užívá ZD pouze na kat.území Adolfovice a to v rozsahu maximálně 95 až 100 ha. Zbývající zemědělský půdní fond využívá jako trvalé travní porosty, bez ohledu na stav druhů pozemků evidovaný v katastru nemovitostí.

1.5. ÚSES - územní systémy ekologické stability v území

Pro řešené území je zpracována dokumentace ÚSES, na vlastním zpracování se podíleli LESPROJEKT Olomouc a HELPFORREST Olomouc. Elaborát ÚSES je nedílnou součástí příloh zpracovaného územního plánu.

Celé řešené území spadá do Chráněné krajinné oblasti Jeseníky a současně také do chráněné oblasti přirozené akumulace vod. Podléhá proto ochrannému režimu hospodaření v CHKO a v CHOPAV.

V řešeném území se nachází stávající cenné prvky ekologické stability krajinného prostředí - zejména lokalita významného nadregionálního biocentra "Praděd" se specifickou porostní skladbou dřevin a přírodní rezervací Vysokého vodopádu. Dominantu lokality tvoří vrchol hory Pradědu. Tato lokalita přesahuje hranice okresu Jeseník na okres Bruntál i Šumperk na jihu řešeného území a je situována mimo plochy zemědělské půdy, pouze v lesních komplexech - na pozemcích určených k plnění funkcí lesa. Další významné biocentrum nadregionálního významu je lokalita "Šerák - Keprník", která přesahuje z okresu Jeseník též do okresu Šumperk. Lokalita se nachází mimo plochy zemědělského využití, pouze v lesních komplexech. Dominantou jsou vrcholy Šerák a Keprník. Celá lokalita je situována v západní části území podél jeho hranice. Ve východní části území se nachází regionální biocentrum RBC 1 "Bělské stráně". Toto biocentrum s převládající západní expozicí lemuje okraj zastavěné střední části území Domašova. Tato lokalita v sobě zahrnuje jak zemědělskou půdu z převažující části, tak i půdu lesní s menším podílem výměry. Na východ od regionálního biocentra RBC1 se nachází regionální biocentrum RBC2 "Borový potok", které je současně umístěno v obvodu I.PHO navržené vodní nádrže Domašov = návrhová lokalita VP6 (celá umístěna v lesních pozemcích). Celé RBC2 "Borový potok" se nachází v lesních komplexech mimo zemědělské využití.

Uvnitř řešeného území se vyskytují přírodní rezervace a to PR "Borek" uprostřed lesního komplexu mimo zemědělskou půdu, lokalita PR "Filipovické louky", která se nachází převážnou částí na zemědělské půdě u osady Filipovice a dále již zmíněná PR "Vysoký vodopád" v obvodu nadregionálního biocentra "Praděd". Dále přírodní rezervace "Sněžná kotlina" a "Šumárník" v kat.území Adolfovice.

Mimo zmíněné lokality se v území nachází početné lokality biocenter místního významu, ponejvíce lokalizované v hodnotných lesních porostech, ale i uvnitř zemědělského půdního fondu, v drtivé většině vždy s návazností na vodní toky, ojediněle i na výsušných stanovištích na specifickém podloží, které ovlivňuje druhovou skladbu porostů na lokalitě.

2. Vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na ZPF

návrhové plochy celkem:	celkem	ZPF	orná	zahrady	TTP	NZP	odvodnění
ha	94,39	91,48	51,89	4,43	35,16	2,91	20,67

2.1. Popis jednotlivých lokalit ZPF

Podrobně jsou jednotlivé lokality návrhových ploch uvedeny **v tabulkové části 3.1.**

Návrhové plochy v tabulkách ani v textu nejsou uváděny s parcelními čísly, neboť vzhledem k průběžným změnám v číslování parcel v KN při jejich postupném doplňování geometrickými plány a dále přečíslováním parcel v celém území při digitalizaci operátu KN by docházelo ke zkreslování navrhovaných záměrů v průběhu platnosti územního plánu. Situování jednotlivých lokalit a jejich účelů lze jednoznačně zjistit vzájemným porovnáním mapových podkladů územního plánu a katastru nemovitostí, protože územní plán je navrhován na podkladě kresby mapového podkladu katastru nemovitostí.

Stejně tak nebylo prováděno ve výkresové části "Vyhodnocení ZPF" barevné vyznačení druhů pozemků, protože spolu nekorespondují stav pozemků v terénu a údaje o druhu pozemků uváděné v katastru nemovitostí. Zemědělci pěstují na orné půdě trvale i pícniny, stejně tak na některých trvalých travních porostech dochází u zdegradovaného drnu k obnově rozoráním a následným osetím mezplodinou, s podsevem trvalých travních porostů. Trvale využívané plochy orné půdy - o maximální výměře 95 až 100 ha - se vyskytují na zemědělské půdě pouze v kat.území Adolfovice a to v systému agrotechnického střídání plodin.

Vyhodnocení důsledků navrhovaného řešení na ZPF je provedeno podle jednotlivých účelů návrhových ploch v následujícím textu.

2.2. Návrhové plochy pro výstavbu s nárokem na zábor ZPF

Individuální bydlení - celkem 25,81 ha

Návrhové plochy pro individuální bydlení zahrnují vesměs požadavky na výstavbu rodinných domů. Jedná se jak o bydlení v samostatných rodinných domech, tak o bydlení v rodinných domech venkovského charakteru s dostatečnou výměrou přídomové zahrady pro pěstování základních potravin nebo chov drobné domácí drůbeže, což neumožňuje např. městská koncentrovaná zástavba se svými omezeními. Nemalou roli při požadavcích na stavební místa k bydlení hraje také výměra požadovaného pozemku s ohledem na dostatečný prostor pro relaxační plochy u domu.

Svou malou vzdáleností od okresního města Jeseník, kde je větší nabídka pracovních příležitostí, je území obce Bělá vhodným dostupným zázemím pro pořízení stavebního místa v příznivějších cenových relacích oproti pozemkům přímo v tomto okresním městě. Proto také největší podíl lokalit pro bydlení v řešeném území - cca 20 ha - je navrhováno v severní části kat.území Domašov a v kat.území Adolfovice, kde zastavěné území obce Bělá plynule navazuje na zastavěné území města Jeseník - místní části Bukovice.

Z celkových 12-ti lokalit, které jsou předmětem návrhových ploch pro bydlení, bylo 11 již zahrnuto a schváleno v předchozích fázích ÚP - některé z nich byly částečně pozměněny.

Lokality pro bydlení z pohledu důsledků vlivů na ZPF jsou vesměs umístovány do lokalit omezených přírodními hranicemi, ve svažitéch místech, nebo na malých výměrách nevhodných pro intenzivní zemědělské využití, s nevýhodnými tvary, pro zarovnání členité přírodní hranice mezi zastavěným územím a blokem zemědělské půdy. Vždy však v přímé návaznosti na stávající zastavěné území, tj. bez vytváření samostatných ostrůvků obytných lokalit mimo stávající zastavěné území. Z tohoto důvodu také nebylo možno umisťovat návrhové plochy na jiných třídách ochrany ZPF, než jaké se zde nachází v daných prolukách, nevýhodných tvarech a ostatních řešených lokalitách. Proto do řešených lokalit zasahují např. i třídy ochrany I. a II., které se nachází v enklávách podél zastavěného území.

Po realizaci výstavby se u těchto lokalit nevyskytnou zbytkové plochy zemědělské půdy bez přístupu a nesnadno obhospodařovatelné. Přístupy na přilehlé zemědělské pozemky nebudou omezeny. Se zástupcem ZD Bělá byly všechny přístupy na zemědělský půdní fond konzultovány již s přihlédnutím na návrhové plochy výstavby v územním plánu a vyznačeny jako nezbytné ve výkresové části "Vyhodnocení ZPF".

Rekreace a bydlení - celkem 2,51 ha

Tato smíšená funkce se navrhuje na dvou lokalitách, jde o možnost bydlení v rodinných nebo rekreačních domech a to ve dvou rekreačních lokalitách katastrálního území Domašov : RB 1 = u hájenky v místní části Bělá a RB 2 = v místní části Filipovice.

Obě tyto lokality z pohledu vyhodnocení vlivu na ZPF jsou umístěny podél stávajících přírodních hranic: v místech extenzivního hospodaření (byť se zde nachází i třída ochrany ZPF I.) v malé nevýhodně sklizitelné uzavřené lokalitě RB 1 v místní části Bělá, v místě hranice nepravidelných tvarů v rekreační oblasti u RB 2 ve Filipovicích. Po realizaci zde nezůstanou neobdělávatelné zbytkové plochy. Návrh u obou lokalit neomezí přístupy na jiné zemědělské pozemky.

Občanská vybavenost - celkem 2,21 ha

Jedná se o dvě lokality : první OV 1 = je na rozhraní kat.území Adolfovice - Domašov "Na farském", druhá OV 2 = je na kat.území Domašov "nad Cimburou".

Předpokládá se zde využití pro obecní služby, bydlení pro důchodce, popř. ještě jiné nezbytné využití pro občanskou vybavenost. Obě lokality se nachází v návaznosti na plochy pro bydlení a jsou zařazeny jako veřejně prospěšné stavby pro obec Bělá.

OV 1 je umístěna v návaznosti na nejkoncentrovanější obytnou zástavbu v okolí, uprostřed lokality "Na farském" mezi stávající zástavbou a vodotečí, OV 2 se nachází v návaznosti na nepravidelné přírodní hranice podél vodoteče a místní komunikace v nevýhodném tvaru pro zemědělské využití. Obě tyto lokality se nachází na třídě ochrany ZPF II., jejich situování jinam by však neplnilo účel, pro který jsou tyto lokality u zastavěného území navrhovány. Po realizaci komplexně navržené výstavby zde nevzniknou žádné zbytkové neobdělávatelné plochy.

Zemědělská výroba - celkem 4,71 ha

V řešené oblasti jsou v návrhových plochách uvedeny celkem 4 lokality pro výstavbu rodinného hospodářství - rodinných zemědělských farem, kde je uvažováno se zřízením farmy a to současně jak pro bydlení, tak i pro vlastní hospodaření na přilehlých zemědělských plochách. Tyto funkce nelze dosti dobře v zemědělství rozlišit, má-li být např. v rodinné farmě zajištěna plynulá péče o chovaný dobytek nebo zvěř. Navíc v těchto lokalitách se předpokládá také využití pro agroturistiku, jízdu na koni a pod. související aktivity. Lokalita ZV 1 je v k.ú. Adolfovice nad Kravínem, ostatní lokality jsou v kat.území Domašov : ZV 2 = "za Belou", ZV 3 = "pod Drátovnou", ZV 4 = "Borový", v místní části Bělá.

U všech čtyř lokalit vycházel návrh ploch z požadavků a nerušivých podnikatelských záměrů vlastníků pozemků. Všechny tyto lokality jsou umístěny v návaznosti na přirozené hranice a protierozní meze v terénu, mimo velkovýrobní intenzivní využití zemědělské půdy. Zbývající části pozemků dotčených výstavbou budou využívány a obdělávány vlastníky těchto zemědělských farem - neobdělávané plochy zde tedy nebudou a přístupy na okolní pozemky nebudou znemožněny.

Sport a rekreace - celkem 9,47 ha

V kat.území Adolfovice jsou navrženy : SR 1 = areál pro technické sporty za střelnici, SR 2 = rozšíření stávajícího hřiště za školou (na třídě ochrany II. - stávající hřiště nelze rozšířit mimo školské zařízení na odlehlem místě)

V kat.území Domašov : SR 3 = rozšíření stávajícího sportovního areálu u hřiště (který je již vybudován v lokalitě s částí výměry s třídou ochrany II.), lokalita SR 4 = sportovní areál pro plavecký bazén a koupaliště "u Cimbury"(zčásti na třídě ochrany II. avšak v nevýhodně obdělávané enklávě), SR 5 = lyžařský a sportovní areál pod "Domašovským kopcem", SR 6 = lyžařský a sportovní areál "U lípy" v místní části Bělá (z malé části na třídě ochrany II.).

U všech šesti lokalit je uvažováno v obci s využíváním kapacit navržených objektů a služeb v rámci turistického a rekreačního ruchu celoročně - v zimním i letním období. Všechny lokality jsou zařazeny jako veřejně prospěšné stavby pro řešené území.

Lokality v Adolfovicích : SR1 = "Za střelnici" je umístěn v pevných nepravidelných přírodních hranicích nevýhodného přístupu a tvaru pro zemědělské obdělávání, SR2 = "Na farském" rozšíření školního hřiště je obklopeno dalšími navrhovanými lokalitami pro výstavbu v uceleném komplexu mezi zastavěným územím a vodotečí.

Lokality v Domašově : SR3 = rozšíření stávajícího sportovního areálu nad zastavěným územím podél stávajících přírodních hranic, vzhledem ke stávajícímu zařízení a hřišti nelze řešit jinde. Část odvodněna plošnou drenáží. SR4 = sportovní areál "U Cimbury" podél vodoteče a účelové komunikace vyplňuje zbývající prostor enklávy ohraničené přírodními hranicemi vedle návrhové lokality OV2 (občanské vybavenosti). Po realizaci navržených záměrů zde nezůstanou žádné zbytkové zemědělské plochy. Přístupy na pozemky v okolí lokality nebudou dotčeny. SR5 = umístěna v návaznosti na nadlehlé přírodní sportovní plochy, jako zázemí pro ně, ohraničena přírodními hranicemi, mezemi. Na ploše lokality je evidováno plošné odvodnění, při zpracování podrobné dokumentace nutno brát v úvahu toto odvodnění. Plocha je zvolena v takovém rozsahu, aby zde byla bez omezení možnost výběru situování příslušného vybavení obslužnými stavbami - ubytování, stravování, půjčovny sportovního náradí atd. SR6 = v místní části Bělá, pod přírodní sportovní plochou pro lyžařské sjezdovky SP3, situována jako zázemí pro vybavení a obslužné objekty pro tyto sportovní plochy, podél nepravidelného tvaru hranice zastavěného území. Žádná z těchto uvedených lokalit SR neomezí přístupy na zemědělské pozemky a nevzniknou zde po jejich realizaci neobdělávané zbytkové plochy.

Výroba a sklady - celkem 0,47 ha

Lokalita VS 1 je uvažována pro rozšíření výroby a skladů stávajícího závodu Jesanu v kat.území Adolfovice. Nachází se uprostřed zastavěného území, zčásti na půdě ve II.třídě ochrany, nenavazuje na zemědělský půdní fond, neovlivní zemědělské využití pozemků, nezůstanou zde neobhospodařovatelné plochy.

Podnikání nerušivé - komerční vybavenost - celkem 7,31 ha (mimo les)

Jedná se o plochy pro komerční vybavenost a služby spolu s bydlením, nerušivé podnikání spolu s funkcí obytnou.

V kat.území Adolfovice jsou lokality : PN 1 = u Stašáka, PN 2 = za školou.

V kat.území Domašov : PN 3 = Na farském, PN 4 = U náhonu, PN 5 = nad Povodím, PN 6 = pod Drátovnou jako dolní stanice navrhované lanovky - kvůli její trase nelze situovat jinak, byť je na II.třídě ochrany ZPF, PN 7 = Filipovice pod vleky.

Lokalita PN 8 se celá nachází na lesním pozemku pod Červenohorským sedlem - viz Vyhodnocení PUPFL.

Lokalita PN1 zarovnáva výklenek zemědělské půdy mezi stávající zástavbou, lokalita PN2 a PN3 jsou umístěny uvnitř kompletní návrhové lokality za školou a zemědělským areálem v návaznosti na další návrhové plochy tak, že po realizaci na lokalitách nezůstanou žádné zbytkové zemědělské plochy. Celá tato návrhová lokalita u centra obce mezi vodotečí zastavěným územím se nachází ve II.třídě ochrany ZPF a vzhledem k jednotlivým účelům požadovaného návrhu nelze tyto plochy umísťovat odděleně od stávajícího zastavěného území. Lokalita PN4 je umístěna na II.třídě ochrany ZPF uvnitř zastavěné části mezi silnicí a řekou, naprosto neovlivní zemědělský půdní fond.

Technická vybavenost - celkem 4,59 ha

Všechny lokality jsou umístěny na kat.území Domašov a u všech se jedná o parkoviště a technická zázemí. TV 2 = u Relaxcentra, TV 3 = pod Drátovnou podél silnice zčásti na třídě ochrany II, TV 4 = ve Filipovicích pod vleky.

Vzhledem k provozu na přilehlých návrhových plochách se jedná o nezbytná vybavení a veřejně prospěšné stavby, jejichž situování upřesní další stupeň dokumentace. Po realizaci vybavení a staveb nevzniknou zbytkové neobdělávatelné plochy a přístupy na přilehlé zemědělské pozemky nebudou znemožněny.

Dopravní stavby - celkem 31,82 ha (mimo les)

Kromě lokality DS 5, jejíž trasa přeložky I/44 prochází přes území Domašova i Adolfovic, jsou všechny ostatní lokality dopravních staveb pouze na kat.území Domašov.

DS 2a = za poštu, lokální rozšíření I/44 směrem nahoru, D2b = lokální rozšíření I/44 dolů.
DS 4 = nad Úsvitem napojení Filipovic na I/44, DS 6 = napojení tunelu na přeložku I/44.
DS 5 = přeložka silnice I/44 obcí přes k.ú. Domašov a Adolfovice a napojení silnice II/450.

Na lesních pozemcích se nachází následující lokality : DS 1 = úprava silnice I/44 v úseku od Červenohorského sedla k Domašovu, DS 3 = napojení Polárky na silnici I/44. Vyhodnocení těchto lokalit viz Vyhodnocení PUPFL.

Dopravní řešení úpravy stávající trasy I/44 z Červenohorského Sedla od katastrálních hranic s územím Kouty nad Desnou a přeložka trasy I/44 obcí až na kat. hranici mezi kat.územím Adolfovice a Bukovice u Jeseníku navazují na celkové řešení a propojení trasy I/44 se sousedícím územím města Jeseník a obce Loučná nad Desnou. Trasa přeložky I/44 odpovídá trase dle technické studie "Silnice I/44 Bělá pod Pradědem - obchvat" (zpracovatel Dopravoprojekt Ostrava spol.s r.o., v 06/2006), která byla zpracována na základě "Stabilizace trasy I/44 v územně plánovací dokumentaci" (zpracovatel UDI Morava s.r.o., v 11/2005).

Trasa lokalit DS5 a DS6 prochází také mimo jiné zčásti třídami ochrany I. a II., což vzhledem k dané trase nelze změnit.

Pro plynulost obdělávání ZPF bude nutno již ve stadiu projednávání projektového záměru vlastní stavby přeložky silnice I/44 respektovat požadavky zemědělství na dopravní dostupnost zemědělských pozemků podél celé východní strany trasy přeložky v řešeném území.

Všechny dopravní lokality jsou zařazeny jako veřejně prospěšné stavby v území, nezbytné vzhledem k zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na silnicích a v souladu se záměry VÚC v území.

Plochy prostranství veřejných - celkem 0,79 ha

Jedná se o jednu lokalitu - PV 1 - která se nachází na kat.území Domašov a malou částí též na Adolfovicích a zajišťuje veřejná prostranství, přístupy a obslužnost uprostřed celého areálu "na Farském" pro všechna navrhovaná účelová využití. Veřejná lokalita PV1 je pro řešený návrhový areál zcela nezbytnou záležitostí, nachází se rovněž na II. třídě ochrany ZPF.

Z pohledu řešení dopravní obsluhy ZPF a omezení zemědělské dopravy na průjezdní stávající silnici I/44 zastavěným územím se doporučuje, aby touto trasou lokality PV1 mohla být napojena dopravní obsluha z areálu zemědělské výroby na jižním konci lokality PV1 a to na pozemky za vodotečí na východní straně lokality PV1 (vyznačeno ve výkresové části "Vyhodnocení ZPF").

2.3. Návrhové plochy pro zeleň, vodní plochy a přírodní sportovní plochy

Veřejná obecní zeleň - 1,92 ha

Vesměs se zde jedná o plochy zeleně ochranné, s účelem dle situování.

V kat.území Adolfovice : OZ 1 = "Šumná II" ochranná zeleň s protierozním účinkem pod svažitém zemědělským pozemkem nad navrženou obytnou zástavbou.

Ostatní lokality se nachází v kat. území Domašov :

OZ 2 = "na Farském" ochranná doprovodná zeleň podél vodoteče a podél veřejného prostranství, OZ 3 = "u náhonu" ochranná protihluková zeleň mezi obytnou plochou a dolní farmou, OZ 4 = ochranná protihluková zeleň mezi obytnou plochou a horní farmou, OZ 5 = ochranná zeleň u navržené zástavby.

Lokality OZ2, OZ3 a OZ5 se nachází na půdách ve II.třídě ochrany ZPF.

Svým významem jsou všechny lokality obecní zeleně důležité pro zlepšení životního prostředí a ochranu před povrchovými vodami u obytné plochy.

Vodní plochy - celkem 2,78 ha (mimo les).

Všechny navrhované vodní plochy se nachází na kat.území Domašov.

VP 1 = rekreační rybník pod lesem mezi dvěma vodotečemi, podél Červenohorského potoka, na trvalých travních podmáčených porostech a na půdách ve II.třídě ochrany ZPF.

Další vodní plocha, VP 3, je již umístěna v lesním komplexu pod ČH sedlem a bude sloužit jako retenční a zasněžovací nádrž. Plocha VP3 představuje zábor pozemků určených k plnění funkcí lesa - viz samostatnou část Vyhodnocení PUPFL.

Vodní nádrže mají v krajině pro životní prostředí nezastupitelný význam a jsou také i proto navrhovány jako veřejně prospěšné stavby.

Přírodní sportovní plochy = tj. plochy s rozdílným způsobem využití

Tyto plochy nejsou předmětem vyčíslování záboru zemědělské půdy v tabulkové části vyhodnocení ZPF a jsou vyznačeny pouze v mapové části.

V mapovém podkladu vyznačené návrhové areály přírodních sportovních ploch včetně sjezdovek, které jsou všechny umístěny v členitém terénu katastrálního území Domašov u Jeseníka, neovlivní nepříznivě zemědělské obhospodařování pozemků v daném území.

V textu kapitoly "**Stanovení podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití, popřípadě podmíněně přípustného využití těchto ploch**" (*dříve regulativy*) jsou uvedeny podmínky pro jejich využívání.

Při pracovním jednání ze dne 20.11.2007 k návrhu ÚP obce Bělá s dotčenými orgány o projednání a dohodnutí uplatněných stanovisek a požadavků k návrhu bylo dohodnuto, že plochy SP budou bez zástavby, tj. že objekty obslužného zázemí (ubytování, stravování a pod.) mohou být pouze na plochách SR, OV, PN - v návaznosti na zastavitelné území obce.

Přírodní sportovní plochy na trvalých travních porostech, které budou sezónně využívány pro sportovní činnost a současně budou tyto plochy využívány zemědělsky, mají sloužit pro volnočasové využití, jako např. pro účely zimního lyžování, pro pěší turistiku, hypostezky, cykloturistiku a pod. (při projednávání záměrů ÚP dne 20.11.2007 nebyly dohodnuty plochy pro golf; pro lyžování na trávě určena lokalita Domašovský kopec).

Přírodní sportovní plochy jsou vytipovány v lokalitách, které se jeví z hlediska zájmů atraktivního rekreačně - sportovního využití v daném území jako nejpříznivější a z hlediska zemědělství jako vyhovující, vzhledem k náročnému obhospodařování těchto ploch v členitém terénu a vzhledem k jejich dopravní vzdálenosti.

Lyžařské sjezdovky na vyznačených přírodních sportovních plochách nepředstavují omezení pro zemědělskou výrobu ve vegetačním období. Zábořem tak budou pouze plochy pro stožáry v linii vleků a podélných vedení a pro stavby dolních stanic vleků a to ve fázi územního řízení, v souladu se "Stanovenými podmínkami pro využití ploch...".

Pro zabránění negativních dopadů na zemědělství je však nezbytné, aby všechny zájmové činnosti a aktivity na vyznačených přírodních sportovních plochách v mapových podkladech územního plánu byly realizovány po předchozí dohodě s uživatelem pozemků, případně s vlastníkem pozemků - pokud je současně i jejich uživatelem. Jedná se zde především o předcházení škod na travních porostech, do kterých je investováno osivo, údržba a hnojení, jednak také o předcházení škod na vybudovaném systému ohradníků a oplocení pro pasení dobytka, což by jinak mohlo znamenat i nebezpečí pro sportující veřejnost. V případě ničení ohradníků je zde také nebezpečí zatoulání či splašení dobytka na pastvě.

Podle textu v kapitole "Stanovení podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití, popřípadě podmíněně přípustného využití těchto ploch" jsou všechny plochy přírodních sportovních ploch včetně sjezdovek účelově zastavitelné dopravními zařízeními, dopravní a technickou infrastrukturou a nutným zázemím pro tuto činnost.

Přitom přípustností zástavby za určitých regulačních podmínek se rozumí stanovení podrobnějších podmínek na základě urbanistické studie nebo regulačního plánu a na jejich základě pak posouzení vhodnosti druhu zástavby v dané plochě. Kriterialem pro posouzení záměru bude např. druh provozované činnosti, nároky na dopravní obsluhu, vybavení staveb pro minimalizaci negativních vlivů na okolí, použité technologie služeb, druh vzniklých odpadů a způsob jejich likvidace, a pod. Místně příslušný stavební úřad pak rozhoduje o umístování výjimečně přípustných staveb v souladu se stanovisky dotčených orgánů.

Lanové dráhy - celé v lese

Všechny čtyři lokality (původně LD 7 až 10, přejmenovány na DT 7 až 11) se nachází mimo zemědělský půdní fond, v lesních komplexech. Jedná se zde o zábor pozemků určených k plnění funkcí lesa - viz samostatné kapitoly Vyhodnocení PUPFL.

2.4. Související vlivy

Zásah do ploch s uskutečněnými investicemi do půdy

Stávající odvodnění je dotčeno návrhovými plochami. V takových případech při zpracování dokumentace pro vlastní stavby je zapotřebí přihlídnout k této okolnosti a řešit současně neškodné odvedení spodních vod z dotčených drenážních systémů.

Jedná se o návrhové plochy následujících lokalit o celkové ploše 89,30 ha zasahující do plošného odvodnění:

- návrhové plochy pro výstavbu - IB4, IB5, OV1, SR2, SR3, SR5, PN2, DS5, DS6
- návrhové plochy pro zeleň, vodní plochy - OZ2, OZ3, VP1

Ovlivnění areálů zemědělské prvovýroby

V návrhu územního plánu není uvažováno s rozšířením stávajících areálů, ani s jejich omezením, k jejich ovlivnění návrhovými plochami nedojde. Vzhledem k zlepšení životního prostředí se zde uvažuje pouze s ochrannými clonami zeleně, které jsou řešeny samostatně jako lokality veřejné obecní zeleně. Dopravní přístupnost na plochy východně od trasy přeložky silnice I/44 nutno projednávat průběžně ve všech fázích projektové dokumentace.

Ovlivnění záměrů a lokalit ÚSES

Žádné stávající lokality biocenter a biokoridorů nevyžadují zábor zemědělské ani jiné ostatní půdy nezemědělské. K ovlivnění lokalit návrhovými plochami a záměry územního plánu nedojde.

Je však nutno v trase biokoridorů a v plochách biocenter udržovat stálé přirozené prostředí, provádět jejich údržbu ekologickým případně extenzivním způsobem a co nejméně narušovat toto přirozené prostředí. Zejména však je nutno doplňovat vhodnou porostní skladbou dřevin břehové porosty na vodotečích a řece Bělé, hlavně v místech úprav koryt vodotečí. A to jak po povodních, tak i při výhledových úpravách toků. Zcela nepřijatelné je jakékoliv zatrubňování stávajících toků.

Podrobně jsou tyto záměry a potřebné zásahy pro jednotlivé lokality uvedeny v elaborátu zpracovaného ÚSES, který pro řešené území společně zpracovali Lesprojekt Olomouc a Helpforest Olomouc. Elaborát ÚSES je nedílnou součástí příloh zpracovaného ÚP.

2.5. Závěr vyhodnocení

Celková suma návrhových ploch (mimo lesní pozemky) :

celkem 94,39 ha , ze ZPF 91,48 ha a z NZP 2,91 ha.

Plochy ad 2.2. Návrhové plochy pro výstavbu

představují celkem 89,69 ha, ze ZPF 86,89 ha, NZP 2,80 ha.

Plochy ad 2.3. Návrhové plochy zeleně a vodních ploch

se nacházejí na ploše celkem 4,70 ha, ze ZPF 4,59 ha, NZP 0,11 ha.

Zábor lesních pozemků, určených k plnění funkce lesa, je prováděn samostatně v části "Vyhodnocení PUPFL".

Po provedeném hodnocení návrhových ploch podle jednotlivých účelů navrhovaného využití v předcházejícím textu **kapitoly 2.2. a 2.3.** lze závěrem říci o předpokládaných důsledcích navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond :

- nebudou vytvořeny drobné zbytkové nepřístupné a neobhospodařovatelné plochy
 - nebude omezena přístupnost zemědělské mechanizace na zemědělský půdní fond
 - nedojde ke zvýšení ohrožení vodní erozí
 - dojde k zarovnání hranic mezi zastavěným územím a zemědělským půdním fondem
- využitím pozemků s nevýhodnými tvary jejich návrhem pro výstavbu
- dojde k využití nevýhodně obdělávatelných drobných enkláv ZPF návrhem pro výstavbu
 - u některých návrhových ploch sice dochází k umístění části záborů na půdy v nejlepší I. a ve II. třídě ochrany ZPF, avšak jedná se zde právě o nevýhodné tvary pozemků nebo navazující a rozšiřující se účelovou výstavbu

- výstavbou přeložky silnice I/44 dojde k ochraně zastav. území před negativním erozním vlivem povrch. vod situováním trasy v protierozní linii ve svahu nad zastavěným územím

V podstatě tedy nebudou důsledky navrženého řešení na zemědělský půdní fond v řešeném území negativní.

3. Tabulková část vyhodnocení záborů ZPF

3.1. Popis jednotlivých lokalit návrhových ploch

Číslo lokality - kat.území	celkem ha	ZPF ha	ha orná	ha zahr.	ha TTP	NZP ha	plochy odvodn.	třída ochr.	kód BPEJ
IB 1 - Adolfovice	3,40	3,32	1,96 1,36			0,08		II IV	85500 85011
IB 2 - Adolfovice	3,46	3,46	3,46					III	83424
IB 3a - Adolfovice	0,83	0,83	0,45		0,38			IV	82113
IB 3b - Adolfovice	0,77	0,77			0,77			IV	85011
IB 3c - Adolfovice	0,72	0,72	0,52		0,20			IV	85011
IB 4 - Adolfovice Domašov	0,76	0,76	0,76				0,76	II	85800
IB 5a - Domašov	1,32	1,32	1,32				1,32	II	85500
IB 5b - Domašov	0,76	0,76	0,76				0,76	II	85500
IB 5c - Domašov	2,06	2,06	2,06				2,06	II	85500
IB 5d - Domašov	1,14	1,14	1,14				1,14	II	85500
IB 6 - Domašov	1,43	1,40			1,40	0,03		IV	85011
IB 7 - Domašov	1,49	1,49	0,95		0,54			II	85500
IB 8a - Domašov	0,66	0,66			0,66			III	85201
IB 8b - Domašov	1,17	1,17			1,17			III	85201
IB 8c - Domašov	0,84	0,84			0,84			I	83421
IB 9a - Domašov	1,99	0,95		0,82	0,13	1,04		V	85014
IB 9b - Domašov	0,39	0,39	0,23		0,16			II	85800
IB 10a - Domašov	0,77	0,51	0,04		0,47	0,26		V	85014
IB 10b - Domašov	0,65	0,53	0,43	0,10		0,12		II	85800
IB 11 - Domašov	0,90	0,90			0,90			V	83444
IB 12 - Domašov	0,30	0,30			0,30			II	85800
celkem IB individuální bydlení	25,81	24,28	15,44	0,92	7,92	1,53	6,04		

Číslo lokality - kat.území	celkem ha	ZPF ha	ha orná	ha zahr.	ha TTP	NZP ha	plochy odvodn.	třída ochr.	kód BPEJ
RB 1 - Domašov	0,83	0,65			0,65	0,18		I	83421
RB 2 - Domašov	1,68	1,65			1,65	0,03		V	95044
celkem RB rekreace a bydlení	2,51	2,30			2,30	0,21			

Číslo lokality - kat.území	celkem ha	ZPF ha	ha orná	ha zahr.	ha TTP	NZP ha	plochy odvodn.	třída ochr.	kód BPEJ
OV 1 - Domašov	1,59	1,59	1,59				0,35	II	85500
OV 2 - Domašov	0,62	0,62	0,62					II	85500
celkem OV občanská vybavenost	2,21	2,21	2,21				0,35		

Číslo lokality - kat.území	celkem ha	ZPF ha	ha orná	ha zahr.	ha TTP	NZP ha	plochy odvodn.	třída ochr.	kód BPEJ
ZV 1 - Adolfovice	1,26	1,26			0,63 0,63			III V	83424 83746
ZV 2a - Domašov	0,87	0,87	0,87					V	83544

ZV 2b - Domašov	1,12	1,10	0,90		0,20	0,02		V	83544
ZV 3 - Domašov	1,10	1,10			1,10			IV	93644
ZV 4 - Domašov	0,36	0,36			0,36			V	84068
celkem ZV zemědělská výroba	4,71	4,69	1,77		2,92	0,02			

Číslo lokality - kat.území	celkem ha	ZPF ha	ha orná	ha zahr.	ha TTP	NZP ha	plochy odvodn.	třída ochr.	kód BPEJ
SR 1 - Adolfovice	0,88	0,88			0,88			IV	85011
SR 2 - Adolfovice	0,36	0,36	0,36				0,20	II	85800
SR 3 - Domašov	2,99	2,99	0,80 1,66		0,13 0,40		2,06	II V	85500 85041
SR 4 - Domašov	1,53	1,53	0,83 0,70					II V	85500 83444
SR 5 - Domašov	2,73	2,73			2,71 0,02		2,73	III V	83424 84089
SR 6 - Domašov	0,98	0,95	0,30		0,51 0,14	0,03		II III V	83524 83424 83444
celkem SR sport a rekreace	9,47	9,44	4,65		4,79	0,03	4,99		

Číslo lokality - kat.území	celkem ha	ZPF ha	ha orná	ha zahr.	ha TTP	NZP ha	plochy odvodn.	třída ochr.	kód BPEJ
VS 1 - Adolfovice	0,47	0,47		0,05 0,42				II IV	85800 83441
celkem VS výroba a sklady	0,47	0,47		0,47					

Číslo lokality - kat.území	celkem ha	ZPF ha	ha orná	ha zahr.	ha TTP	NZP ha	plochy odvodn.	třída ochr.	kód BPEJ
PN 1 - Adolfovice	0,79	0,79			0,79			III	83424
PN 2 - Adolfovice	0,59	0,59	0,59				0,59	II	85800
PN 3 - Domašov	2,22	2,22	2,22					II	85500
PN 4 - Domašov	0,29	0,29	0,14		0,15			II	85500
PN 5 - Domašov	1,12	1,12			1,12			V	85014
PN 6 - Domašov	1,54	1,54			1,54			II	93604
PN 7 - Domašov	0,76	0,76			0,76			IV	93644
celkem PN podnikání nerušivé	7,31	7,31	2,95		4,36		0,59		

Číslo lokality - kat.území	celkem ha	ZPF ha	ha orná	ha zahr.	ha TTP	NZP ha	plochy odvodn.	třída ochr.	kód BPEJ
-									
TV 2 - Domašov	0,10					0,10			
TV 3 - Domašov	3,01	3,01			3,01			II	93604
TV 4 - Domašov	1,48	1,48			1,35 0,13			IV V	93644 94089
celkem TV technická vybavenost	4,59	4,49	-		4,49	0,10			

Číslo lokality - kat.území	celkem ha	ZPF ha	ha orná	ha zahr.	ha TTP	NZP ha	plochy odvodn.	třída ochr.	kód BPEJ
DS 2a - Domašov	0,09	0,09			0,09			V	85014
DS 2b - Domašov	0,06	0,06			0,06			V	85014
DS 4 - Domašov	0,14	0,14			0,14			IV	93644
DS 5 - Adolfovice	25,81	25,04	1,90	0,22	0,56	0,77	0,96	I	83421

Domašov			1,00	0,03	0,72			II	85500 85800 93604
			5,47	0,10	0,92		0,95	III	85201 83424 83434
			8,07		0,64		0,40	IV	82113 83441 85011
			4,45	0,27	0,69		1,97	V	93644 83544 85014
DS 6 - Domašov	5,72	5,58			0,45 1,01	0,14	0,20	II III IV V	85800 83424 93624 93644 85014 94068
celkem DS dopravní	31,82	30,91	22,59	3,04	5,28	0,91	4,48		

Číslo lokality - kat.území	ha celkem	ZPF ha	orná ha	zahr. ha	TTP ha	NZP ha	plochy odvodn.	třída ochr.	kód BPEJ
PV 1 - Adolfovice Domašov	0,79	0,79	0,79				0,79	II	85500
celkem PV prostranství veřejná	0,79	0,79	0,79				0,79		

Číslo lokality - kat.území	celkem ha	ZPF ha	ha orná	ha zahr	ha TTP	NZP ha	plochy odvodn.	třída ochr.	kód BPEJ
OZ 1 - Adolfovice	0,33	0,33	0,33					IV	85011
OZ 2 - Domašov	0,36	0,36	0,36				0,36	II	85500
OZ 3 - Domašov	0,80	0,80	0,80				0,40	II	85500
OZ 4 - Domašov	0,37	0,37			0,37			V	83544
OZ 5 - Domašov	0,06	0,06			0,06			II	85800
celkem OZ obecní zeleň	1,92	1,92	1,49		0,43		0,76		

Číslo lokality - kat.území	celkem ha	ZPF ha	ha orná	ha zahr.	ha TTP	NZP ha	plochy odvodn.	třída ochr.	kód BPEJ
VP 1 - Domašov	2,78	2,67			2,67	0,11	2,67	II	85800
celkem VP vodní plochy	2,78	2,67			2,67	0,11	2,67		

3.2. Návrhové plochy celkem

Funkční plochy výměra	celkem ha	ZPF ha	orná ha	zahrady ha	TTP ha	NZP ha	odvod- nění ha
celkem IB individuální bydlení	25,81	24,28	15,44	0,92	7,92	1,53	6,04
celkem RB rekreace a bydlení	2,51	2,30			2,30	0,21	
celkem OV občanská vybavenost	2,21	2,21	2,21				0,35
celkem ZV zemědělská výroba	4,71	4,69	1,77		2,92	0,02	

celkem SR sport a rekreace	9,47	9,44	4,65		4,79	0,03	4,99
celkem VS výroba a sklady	0,47	0,47		0,47			
celkem PN podnikání nerušivé	7,31	7,31	2,95		4,36		0,59
celkem TV technická vybavenost	4,59	4,49			4,49	0,10	
celkem DS dopravní stavby	31,82	30,91	22,59	3,04	5,28	0,91	4,48
celkem PV prostranství veřejná	0,79	0,79	0,79				0,79
celkem OZ obecní zeleň	1,92	1,92	1,49		0,43		0,76
celkem VP vodní plochy	2,78	2,67			2,67	0,11	2,67
celkem	94,39	91,48	51,89	4,43	35,16	2,91	20,67

3.3. Struktura záboru ZPF dle účelu využití, třídy ochrany ZPF a BPEJ

ochrana ZPF, BPEJ a zábor	I. třída och- rany	II. třída och- rany	III. třída och- rany	IV. třída och- rany	V. třída och- rany	celkem ha záboru
	83401	83524	83424	82113	83444	
	83421	85098	83434	83441	83544	
	93601	85500	85201	85011	83746	
		85800	93624	85014	84068	
		93604	95004	93644	84089	
					85014	
					85041	
					87101	
					93654	
					93746	
					94068	
					94078	
					94089	
					95044	
					97101	
IB	0,84	10,71	5,29	5,08	2,36	24,28
RB	0,65	-	-	-	1,65	2,30
OV	-	2,21	-	-	-	2,21
ZV	-	-	0,63	1,10	2,96	4,69
SR	-	2,42	3,22	0,88	2,92	9,44
VS	-	0,05	-	0,42	-	0,47
PN	-	4,64	0,79	0,76	1,12	7,31
TV	-	3,01	-	1,35	0,13	4,49
DS	2,68	2,20	7,50	9,38	9,15	30,91
PV	-	0,79	-	-	-	0,79
OZ	-	1,22	-	0,33	0,37	1,92
VP	-	2,67	-	-	-	2,67
celkem	4,17	29,92	17,43	19,30	20,66	91,48

3.4. Seznam vymezených zastavitelných ploch nad 10 ha

3.4.1. Plochy nad 10 ha z kapitoly vyhodnocení **ZPF** :

pořad. číslo	název katastrálního území	kód katastr. území	označení (název plochy)	výměra v ha celkem	druh využití
1	2	3	4	5	6
1	Adolfovice, Domašov u Jeseníka	601756 601772	DS 5	25,81	přeložka silnice č. I / 44
celkem				25,81	

Šumperk, září 2008

Zdenka Zolotarenková

5.2 Vyhodnocení záborů pozemků určených k plnění funkcí lesa (PUPFL)

5.2.1 Lesy a lesní hospodářství

Územní organizace lesního hospodářství

Lesní pozemky a porosty zájmového území jsou převážně (z 90,7 %) ve vlastnictví státu a spadají pod správu Lesů České republiky Hradec Králové s.p., Lesní správu Jeseník se sídlem v Jeseníku, Zámecké náměstí 2, 790 01. Podle jejího organizačního členění výše uvedené území zasahuje do revírů Mlýnky (mimo menší severní část), Sedlo, Vodopády, Kříž a Šumná (jihozápadní polovina).

Ostatním vlastníkům (soukromé osoby a obec) náleží 690 hektarů lesa, což činí 9,3 % plochy lesů zájmového území. Z toho je v majetku obce Bělá p. Pradědem 550 ha.

Vlastní výkon technicko-hospodářské činnosti v lesích zajišťuje řada soukromě hospodařících subjektů, které se mohou průběžně měnit dle požadavků zástupců vlastníků lesů.

Pozemky určené k plnění funkcí lesa a podmínky jejich hospodářského využití

Pozemky určené k plnění funkcí lesa jsou pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy a další pozemky uvedené v zákonu č. 289/1995 Sb. o lesích, § 3. Ve výše uvedeném zájmovém území je výměra pozemků určených k plnění funkcí lesa 7720 hektarů, z toho je porostní půdy 7450 hektarů.

Tyto údaje byly zjištěny z platného lesního hospodářského plánu LHC Jeseník, lesní hospodářský plán má platnost od 1.1.1997 do 31.12.2006. Vyhotovil jej Ústav pro hospodářskou lesů Brandýs nad Labem, pobočka Olomouc a schválilo Ministerstvo zemědělství ČR, územní odbor Olomouc.

Lesy obce Bělá pod Pradědem jsou zahrnuty v tomto lesním hospodářském plánu.

Lesní hospodářské osnovy, které se zpracovávají pro obecní a soukromé lesy o výměře do 50 hektarů (pokud si jejich vlastník nenechá vypracovat lesní hospodářský plán), jsou také na uvedeném území vyhotoveny a mají platnost od 1.1.1998 do 31.12.2007.

Lesní hospodářské plány a osnovy jsou projekty určené pro potřeby vlastníka a plní funkci závazného nástroje pro cílevědomé zákonné hospodaření v lesích.

Lesnatost zájmového území je tedy velmi vysoká a činí 81 %.

Charakteristika přírodních podmínek zájmového území

Lesní porosty ve sledovaném území spadají do přírodní lesní oblasti č. 27 – Hrubý Jeseník. Přírodní lesní oblast č. 27 – Hrubý Jeseník lze geomorfologicky charakterizovat jako oblast horského rázu. Zájmové území je součástí celku IV C-7 Hrubý Jeseník (Demek, 1987).

Typizace a zhodnocení růstových podmínek lesů

Základní jednotkou diferenciací růstových podmínek je lesní typ. Lesní typ je definován (Zlatník 1956) jako soubor přirozených a změněných biocenóz a jejich vývojových stadií včetně prostředí, tj. geobiocenóz, vývojově k sobě patřících. Je to jednotka s úzkým ekologickým rozpětím pro růst dřevin. Lesní typ je charakterizován význačnou kombinací druhů příslušné fytoocenózy, půdními vlastnostmi, výskytem v terénu a potenciální bonitou, čili růstovým potenciálem dřevin.

Vyšší typologickou jednotkou je soubor lesních typů (SLT), který spojuje lesní typy podle ekologické příbuznosti vyjádřené hospodářsky významnými vlastnostmi stanoviště. SLT jsou základními jednotkami schváleného a používaného typologického systému (příloha č. 2 k vyhl. MZe č. 83/96 Sb.). Soubor lesních typů je vymezen kombinací půdní (edafické) kategorie a lesního vegetačního stupně. Edafické kategorie na základě stanovištní příbuznosti tvoří ekologické řady (Plíva 1971).

Lesní vegetační stupně jsou podmíněny změnou druhové skladby přírodních fytoocenóz včetně edifikátorů, vlivem mezo a makroklimatu ve vertikálním směru v daném území. Lesním vegetačním stupněm je pak plošně převažující klimaxová geobiocenóza (Plíva 1971). Hlavními nositeli vegetačního stupňovitosti jsou dřeviny: dub zimní, buk, jedle, smrk a kleč. Ustálení dřevin ve vegetačních stupních je výsledkem kompetičních vztahů mezi dřevinami v postglacionálním vývoji v existujících přírodních podmínkách a nemusí odpovídat ekologickým a produkčním optimům jednotlivých dřevin (Plíva 1971).

Normálním sledem vegetačních stupňů se rozumí posloupnost lesních vegetačních stupňů vzniklých pod vlivem makroklimatu se zvyšující se nadmořskou výškou od nížin do hor v území pozvolně se zvyšujícím, kde se neuplatňuje expoziční a inverzní mezoklima.

V posuzovaném zájmovém území jsou zonálně zastoupeny tyto lesní vegetační stupně:

- 4. LVS – bukový 2,7 %
- 5. LVS – jedlobukový 30,1 %
- 6. LVS – smrkobukový 32,5 %
- 7. LVS – buk-smrkový 26,3 %
- 8. LVS – smrkový 6,7 %
- 9. LVS – klečový 1,7 %

Přehled typologických edafických řad:

- řada extrémní - rozloha 420 hektarů (5,7 %),
- řada kyselá - rozloha 1647 hektarů (22,5 %), významná řada zájmového území
- řada živná - rozloha 4196 hektarů (57,4 %), nosná řada zájmového území
- řada obohacená humusem - rozloha 512 hektarů (7,0 %), zahliněné suti
- řada obohacená vodou - rozloha 373 hektarů (5,1 %), kolem vodotečí
- řada oglejená - rozloha 150 hektarů (2,0 %), střídavě vodou ovlivňované lokality
- řada podmáčená - rozloha 18 hektarů (0,2 %), podmáčené lokality na plošinách
- řada rašelinná - rozloha 7 hektarů (0,1 %), v sedlech nejvyšších poloh.

Dle typologického šetření v rámci oblastních plánů rozvoje lesů (vyhl. MZe č.83/1996 Sb.) převažují živné a obohacené ekologické řady, s dostatkem vláhy, to znamená, že převládají velmi dobré růstové podmínky pro dřevní produkci lesních porostů.

5. Analýza skladby lesních porostů

Tato analýza vychází z platného lesního hospodářského plánu Lesního hospodářského celku Jeseník.

a) dřevinná skladba

Hlavními původními dřevinami, které rostly v zájmovém území byly buk (BK), jedle (JD), smrk (SM) a javor (JV) v různém poměru smíšení s celou řadou vtroušených dřevin. Už dávno před umělou obnovou měla těžba dřeva, se zaměřením na určité dřeviny, výrazný dopad na změnu dřevinného složení vlivem zásahu do kompetičních vztahů mezi dřevinami, tím na rozdíly v jejich šíření a tím i zastoupení.

V polovině 19. stol. docházelo postupně k nejvýraznějším změnám ve složení dřevin (holosečné hospodaření, umělá obnova). Silně se zvýšilo zastoupení jehličnanů oproti listnáčům, ubylo smíšených a přibýlo stejnorodých porostů, hlavně smrkových. Platila sice zásada přihlížet při obnově k vlastnostem stanoviště, ale hlavní úlohu hrály ekonomické důvody – smrkové dřevo bylo na trhu podstatně žádanější a tím i cennější.

Od konce 19. stol. se objevila snaha po zakládání smíšených porostů agresivního BK z přirozené obnovy a SM z umělé sadby.

Procentické zastoupení jednotlivých lesních dřevin v území udává tabulka č.1.

Tab. č. 521 - Současná druhová skladba

Dřevina	Smrk	Jedle	Modřín	KOS	Buk	Olše	Javor	Jasan	Jeřáb	Bříza	Ost.
Plocha	5855	10	81	38	1129	128	49	20	9	96	38
%	78,6	0,1	1,1	0,5	15,1	1,7	0,7	0,3	0,1	1,3	0,5

Z podkladů je patrné, že převládají jehličnaté dřeviny 80 % a z nich smrk 78 %. Listnaté dřeviny zaujímají 20 % a z nich převládá buk 15 %. Alarmující je téměř nulové zastoupení základní klimaxové dřeviny – jedle.

Postupně musí řádným hospodařením docházet k diverzifikaci druhové skladby, minimálně plněním zákonného podílu melioračních a zpevňujících dřevin. Zvláště důležité bude zvýšit podíl jedle.

Procentické zastoupení jednotl. hospodářských souborů (HS) v území udává tabulka č.2

Tab. č. 522 – Zastoupení cílových hospodářských souborů

HS	11	21	31	45	51	53	55	57	71	73	75	Celk.
Hektary	23	607	126	84	48	42	4165	60	348	1825	122	7450
%	0,3	8,1	1,7	1,1	0,6	0,6	56,1	0,8	4,7	24,4	1,6	100

Z tabulky je patrné, že převažují cílový hospodářský soubor 55 – Živná stanoviště vyšších poloh (56,1 %) a cílový hospodářský soubor 73 – Kyselá stanoviště horských poloh (24,4 %).

Porovnání přirozené skladby se současnou i navrhovanou při obnově je provedeno v tabulce č.3.

Tab. č. 523 - Porovnání druhových skladeb

Dřevina	SM	JD	BK	JV	MD	BR	LP	OL	JR
Přirozená druhová skladba									
%	36	20	37	3	-	1	2	-	1
Současná druhová skladba									
%	79	0,1	15	0,7	1,1	1,3	-	1,7	0,1
Cílová druhová skladba									
%	59	7	24	3	3	1	2	-	1

Současná druhová skladba se podstatně liší od dřevinné skladby přirozené.

Přirozená druhová skladba - byla rekonstruována jako skladba přirozených lesních společenstev, které by se v daných přírodních podmínkách vyvinuly za současného klimatu, kdyby člověk během historické doby nezasahoval do přírody.

Cílová druhová skladba - v rámci hospodářského souboru představuje ekonomicky, biologicky i funkčně optimalizované zastoupení dřevin v mýtním věku, které odpovídá přírodním podmínkám souboru, tak aby byl zajištěn určitý výnos z lesa, ale také vyšší stupeň statické i ekologické stability lesních ekosystémů a vytvořeny silnější autoregulační mechanismy proti narušujícím biotickým a abiotickým činitelům.

b) věková skladba

Současná věková skladba zájmového území je charakterizovaná pomocí zastoupení věkových stupňů (stáří porostů v desítkách let) v tabulce č. 524.

Z tabulky je patrné, že rozložení věkových stupňů se poněkud liší od tzv. normálního. Silně nadnormální je zastoupení 4., 12. a 15. věkového stupně, naopak podnormální je zastoupení 3., 7. a 13. věkového stupně.

Tab. č. 524 - Přehled rozložení věkových stupňů

Věk. st.	hol	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Plocha v ha	36	63 0	64 0	48 0	760	51 0	43 0	27 0	39 0	52 0	41 0	53 0	74 4	19 4	26 8	36 4	15 2	12 2
%	0,2	8,5	8,6	6,4	10,3	6,8	5,8	3,6	5,2	7	5,5	7,1	10	2,6	3,6	4,9	2	1,6

c) porostní zásoby

Celková zásoba lesních porostů v sledovaném území 1 796 965 m³ bez kůry.

Průměrná zásoba na 1 ha porostní půdy sledovaného území je poněkud vyšší než průměr celé ČR (233,5 m³) a činí 241 m³ bez kůry.

Negativní činitelé v lesích

Lesní porosty jsou poškozovány řadou biotických a abiotických činitelů, často v součinnosti s imisemi a dalšími antropogenními vlivy. Základem pro přehled škodlivých činitelů a posouzení výše škod je rozbor nezdaru zalesnění a nahodilých těžeb.

a) abiotičtí činitelé

Poškození abiotickými činiteli je dle rozboru nahodilých těžeb nejvýznamnějším škodlivým činitelem v zájmovém území. Do škod abiotickými činiteli zahrnujeme škody větrem, sněhem, námrazou a ledovatkou, povodněmi, suchem apod.

Škody větrem

Můžeme rozdělit na přímé škody (ztráta a znehodnocení dřevní hmoty, snižuje se podíl cennějších sortimentů) a nepřímé škody (zraňování sousedních stromů a nárostů, zvyšování nákladů na zpracování polomů, přemnožení kůrovců, nebezpečí buřeně).

V lesním hospodářství jsou nebezpečné hlavně větry s výkyvy v rychlosti a směru. Škody vznikají při rychlostech nad 60 km/hod což je 14 - 17 m/s. Při rychlostech nad 18 m/s vznikají polomy, které mohou být jednotlivé, skupinové (do 10 stromů) a plošné. Přepadavé větry se tvoří v horských oblastech za velkých teplotních a tlakových rozdílů. Tyto je třeba odlišovat od přepadavých větrů, které vznikají v důsledku konfigurace terénu, kdy v určité vzdálenosti (dle rychlosti větru) za hřebeny dopadají vzduchové masy s velkou ničivou silou.

Rozsah škod je závislý na mnoha činitelích - roční doba (v létě jsou více ohroženy listnáče, jehličnany v zimě a předjaří, při zamrzlé půdě je více zlomů apod.), počasí (v rozmoklé půdě jsou ohroženy více dřeviny se srdčítým kořenovým systémem – listnáče, DG i MD často více než SM), stanoviště (SLT), členitost terénu (nejvíce ohrožená jsou sedla), dřevina a její věk (zpravidla s přibývajícím věkem roste), hospodářský tvar a způsob hospodaření (nejohroženější jsou stejnorodé a stejnověké porosty).

Ve sledovaném území jsou větrem nejvíce ohroženy porosty v severní části k.ú., ale v posledních letech škody nedosáhly nadprůměrné výše.

Škody sněhem a námrazou

Sníh způsobuje poškození mechanického rázu vlivem zatížení korun hmotností sněhové pokrývky, lámou se vršky, prolamují koruny, v rozmoklých půdách vznikají sněhové vývraty (ojedinělé, skupinové nebo celoplošné). Rozsah škod ovlivňuje stanoviště, druh a věk dřeviny, hospodářský tvar a výchova porostů. Nejohroženější jsou pěstebně zanedbané smrkové monokultury - například porosty na bývalých zemědělských půdách. Nejvíce trpí JV expozice do 800 m n. m. Škody vlhkým sněhem kulminují v nadmořských výškách 500 – 800 m. Nejodolnější z jehličnanů je modřín.

Námraza vzniká z mlhy při nízkých teplotách a škody jsou nejvíce ovlivněny nadmořskou výškou a dřevinou. Ohroženy jsou zejména polohy nad 600 m nad mořem.

Škody suchem

Nejproblematictější škody suchem jsou v kulturách, nejvíce na kamenitých až suťovitých svazích jižní a jihovýchodní expozice, kterých je v zájmovém území minimálně.

Ve starších porostech se sucho na těchto stanovištích projevuje obdobně jako imise (žloutnutí, prosycháním korun - ztrátou asimilačních orgánů).

Poškození mrazem

Vážné škody mrazem způsobují prudké poklesy teplot. Mrazy jsou časně, zimní a pozdní. Časně mrazy poškozují výhony, zimní škodí jen při dlouhodobém trvání u tenkokorých dřevin a pozdní způsobují citelné škody na pupenech, výhonech i květech. Výše škod je závislá na stanovišti a dřevině. Mráz způsobuje zejména škody v jarních měsících v mrazových polohách na předčasně vyrašených kulturách. Mrazovými polohami jsou údolí podél vodotečí s plochým a zamokřeným dnem a dále podmáčené terénní sníženiny, které se v zájmovém území často vyskytují. Mráz působí také škody vymrzáním (vytahováním) sazenic.

b) biotičtí činitelé

Lesní porosty ve sledovaném území mohou být poškozeny řadou škodlivých biotických činitelů, zejména zvěří, podkorním hmyzem a houbovými chorobami.

Poškození porostů zvěří

Potřeba úpravy druhové skladby lesů je velmi naléhavá a neobejde se bez zvýšení podílu listnáčů a jedle. Toto je však do jisté míry limitováno rozsahem škod působených zvěří, neboť náklady na ochranná opatření mnohonásobně překračují peněžní výnos z myslivosti.

Škody zvěří se na negativním stavu lesa projevují:

- snižováním druhové a genetické diverzity (okus všech dřevin, vytloukání listnáčů, jedle a modřínu)
- zvýšenou dispozicí k sekundárním chorobám a škůdcům
- znehodnocováním dřeva (snížení tvárnosti, hniloby)
- ztrátami na přírůstu (v důsledku prodloužení doby zajištění kultur, snížení zakmenění, snížení vitality, předčasné smýcení)

- provozními vícenáklady (vyšší vylepšování, snížení podílu přirozené obnovy, prodloužení ošetření)
- snížení stability, oslabení některých mimoprodukčních funkcí lesa, zvýšení nebezpečí zániku lesa na některých lokalitách.

Z těchto důvodů se jeví vyvážený vztah mezi počty zvěře a stavem lesa jednou z podmínek obnovení stability lesních ekosystémů. Ze spárkaté zvěře je nejvíce zastoupená zvěř jelení, srnčí a černá, a to po celé ploše území. Škodí okusem, ohryzem, vytloukáním a rytím. Stavby jelení zvěře byly v posledním desetiletí silně zredukovány, což se pozitivně projevilo snížením škod na lesních porostech v celém regionu. Nejvíce poškozené porosty jsou na tzv. zimních stávaníštích zvěře, které jsou v zájmovém území tvořeny prosluněnými okraji lesních porostů a izolovanými lesíky pod nimi.

Kalamitní hmyzí škůdci – podkorní a listožraví

V zájmovém území se v posledním období objevovali místy kůrovci, ojediněle klikoroh, lýkohub drvař, smoláci, ploskohřbetka smrková a pouzdroníček modřínový.

Z kalamitních hmyzích škůdců jsou nejvýznamnější lýkožrouti (kůrovci) na smrku:

Lýkožrout smrkový - (Ips typographus) - je to nejvýznamnější kůrovec na smrku v České republice. Vyhovují mu oslabené smrky ve stáří 60 let a více. Škodí larvy i dospělci vyžíráním chodeb v lýku.

Kontrola se provádí při základním stavu pochůzkami, jinak lapáky nebo feromonovými lapači. Ochranou je včasné zpracování kůrovcového a kalamitního dříví, otrávené lapáky, odkorňování, asanace lapáků. Je běžný na všech revírech sledovaného území, v současné době je v základním stavu, ale od roku 1993 do roku 1997 bylo v zájmovém území vytěženo několik desítek tisíc m³ kůrovcové kalamitní těžby.

Lýkožrout lesklý – (Pityogenes chalcographus) – zatím výskyt nebyl kalamitní, nalétává na mladší stromy a na zbytky po těžbě. Kontrola a ochrana je prakticky stejná jako u lýkožrouta smrkového.

Lýkohub matný – (Polygraphus polygraphus) – požerek je přímý nebo šikmý a matečné a larvární chodby probíhají v různé hloubce, působí tedy velmi neuspořádaně. Má stejný sled pokolení jako lýkožrout smrkový. Vyžaduje tenčí lýko. Ochrana spočívá v likvidaci těžebních zbytků a zdravotním výběru. Výskyt spíše výjimečný.

Houbové choroby

Hnilobami jsou poškozeny zejména staré porosty a staré výstavky. Mimo vlastní technické poškození dřeva dochází i ke snížení statické stability, stromy jsou více náchylné na zlomy a vývraty působením abiotických činitelů. Houbové choroby jsou častou příčinou defoliací, které mohou být mylně považovány za poškození imisemi. Houbová napadení se nutně nemusí projevat pouze hnilobami kmenových částí, ale i větví, kořenů a kořenových náběhů.

Napadení stromů hnilobami dochází také jako důsledek mechanického poranění pletiv výše uvedenými biotickými i abiotickými škodlivými činiteli a stromy takto napadené jsou zpětně přednostně napadány hmyzími škůdci a jsou také mimořádně citlivé na přísušky.

Mezi nejrozšířenější druhy škodlivých hub patří:

Václavka obecná - (Armillaria s. l.) – saproparazitická houba, která napadá všechny dřeviny. Podle Černého (1989) je u nás dosud zjištěno 5 druhů václavek, které byly vylišeny z původního druhu václavka obecná (*Armillaria mellea*). Smrk na nevhodných stanovištích nižších poloh je velmi často napadán václavkou smrkovou (*A. ostoyae*). Snížit výskyt václavky je možné omezením výsadby smrku v nižších polohách.

Kořenovník vrstevnatý - (Heterobasidion annosus) – znám jako tzv. červená hniloba smrku, přesněji je to jedna z hub, která způsobuje tento druh hniloby. Infikuje jehličnaté i listnaté

dřeviny a patří k primárním parazitům. Je rozšířen na vodou ovlivněných stanovištích, avšak je běžný i na bohatších živných řadách a vyskytuje se někdy na těchto stanovištích spolu s václavkou.

Sypavka smrková – je běžná na celém území v přehoustlých mlazinách, tyčovinách i starších porostech. Způsobuje usychání jednotlivých jehlic na jinak zelených větvích. Vyjma snížení estetické hodnoty chvojí a případně vánočních stromků, nemá hospodářského významu.

Dřevomor kořenový (Hypoxylon deustum) – působí největší škody na buku, ale napadá také javory, lípy, břízy, habry, jasanů a jírovce. Infikuje stromy v místech poranění na kořenech a bázích stromů, na začátku května až července v místech poranění vyrůstají bělavá stomata, která se později barví do šedozelena a na začátku podzimu vyrůstají v povrchové části stomat vřekaté plodničky. Hniloba se šíří vyvrážděným dřevem vzhůru, vytváří výrazné červenohnědé nepravé jádro, příznaky napadení téměř chybí. Je běžný na celém zájmovém území.

Ostatní škodliví činitelé

Buřeň – mezi nejvýznamnější druhy buřeně patří třtiny, které v kulturách často dominují. V nižších polohách převládá třtina křovištní (*Calamagrostis epigeios*) a ve vyšších polohách ji nahrazuje třtina chloupkatá (*Calamagrostis villosa*). Na kyselých půdách se hojně vyskytuje metlička křivolaká (*Deschampsia flexuosa*). V případě, kdy vytváří souvislé koberce (v příliš prosvětlených porostech), komplikuje přirozenou obnovu porostů. Na vlhkých lokalitách často vytváří souvislé koberce ostřice třeslicovitá (*Carex brizoides*). Potíže při zalesňování, přirozené obnově a následné péči působí rovněž maliník (*Rubus idaeus*) a ostružiník (*Rubus fruticosus*). Netýkavka nedůtklivá (*Impatiens noli-tangere*) negativně ovlivňuje kultury a možnost přirozené obnovy na vlhkých a zastíněných lokalitách. Důležitým činitelem ovlivňujícím následné zahuštění kultur je stav porostů před obnovou, dynamika obnovy porostů a způsob provedení obnovy, negativně se projevuje nepravidelnost semenných let.

Drobní hlodavci – např. norník rudý (*Clethrionomys glareolus*) je velmi dobře šplhající hraboš, ohryzávající kůru smrků v mlazinách a tyčovinách, schopný způsobit značné škody, hraboš polní (*Microtus arvalis*), který v době přemnožení může výrazně poškodit zvláště listnaté kultury.

Antropické škody

Škody těžbou a přibližováním – v kulturách se pomístně objevují na přirozeném zmlazení při dotěžování porostních zbytků a kůrovcových stromů zejména při vyklizování. Lze předpokládat jejich nárůst vzhledem k rozšiřování podrostního hospodářství. Významné škody však mohou vznikat a vznikají při výchovných předmyšlných těžbách, zejména v důsledku následných hnilob. Určité zlepšení může nastat využitím menší mechanizace a koní, odklonem od výroby surových kmenů ve prospěch sortimentů a rovného dříví i důslednou technologickou přípravou pracovišť. Zejména bukové porosty jsou velmi citlivé i na otlacení borky při těžbě a přibližování.

Škody hospodařením – jsou souborem škodlivých příčin, které jsou podstatnou měrou soustředěny do počátečního období kultur a které značně ovlivňují ujímavost, vývoj a odolnost založených kultur vůči následným škodlivým činitelům. Tyto škody se mimo kvality zalesnění týkají i kvality sadebního materiálu. Tato kvalita může být provenienční, zejména u sadebního materiálu z cizích zdrojů a fyziologická, která může být ovlivněna způsobem pěstování, délkou manipulační doby se sadebním materiálem a šetrným zacházením se sazenicemi. Dále má vliv na ujímavost kultur vlastní provedení zalesňovacích prací. Zde se negativně projevuje nedodržení technologické kázně při zalesňování.

Poškození porostů imisemi

Vliv imisí na lesní porosty můžeme rozdělit na škody přímé a nepřímé. Škody přímé jsou způsobeny v důsledku poškození funkce stomat a poleptání kutikuly s následným průnikem látek do substomatárních tekutin a do mezofilu. Působení jednotlivých imisních sloučenin je podle chemické reakce a rozpustnosti ve vodě (SO_2 -brzdí na stěnách buněk látkovou výměnu,

O₃-destrukce buněčných membrán, NO_x-při snížení pH v chloroplastech dochází k synergickému účinku s SO₂). Reakcí stromů je pufrování na sulfidy a sulfáty, postupně dochází k úbytku sloučenin bohatých na kyslík, úbytku vodíkových iontů a org. síry. Přímé působení imisí dělíme z časového hlediska na chronické a akutní. Chronické působení imisí způsobuje úbytek chlorofylu. Výsledkem akutního působení imisí na lesní dřeviny je destrukce chlorofylu, rozrušení buněčné plazmy, zhroucení buněčné struktury, vyschnutí pletiv.

Příznaky pro působení imisí se na asimilačních orgánech stromů mohou projevovat:

- O₃ - stříbřité skvrny, nažloutlé zbarvení, drobné tečky
- NO_x, SO₂ - nespecifické příznaky (např. bělavé nekrózy na špičkách nejmladšího ročníku jehličí, které se během několika dnů zbarvují do červenohněda)
- NH₄ - výrazně sytě zelené (modrozelené) zbarvení, později zhnědnutí
- Cl - temně zelené chlorózy, později zhnědnutí.

Nepřímý vliv imisí spočívá v okyselení půdy (zvyšování obsahu volných iontů H⁺), v poklesu obsahu Ca a Mg v půdě a ve změně pufrční schopnosti půdy.

Na imisní zátěži se podílejí jak zdroje z České republiky, tak i z Polska a východní části Spolkové republiky Německo.

Od druhé poloviny 80. let dochází k postupnému snižování znečištění ovzduší "klasickými" škodlivinami. Zvláště v 90. letech byl patrný výrazný pokles zejména koncentrací oxidu siřičitého v dříve extrémně zatížených oblastech. Přesto se v polovině devadesátých let objevila významná poškození.

Na rozdíl od oxidu siřičitého neklesají koncentrace některých dalších škodlivin, které byly dosud považovány za méně významné. Narůstající význam bude mít v budoucnu pravděpodobně oploch, který je již dnes považován za nejrizikovější sloučeninu z hlediska poškozování lesů v Evropě. Stabilní až mírně narůstající tendenci lze také předpokládat u oxidů dusíku (v roce 1998 v ČR 161880 t). Kromě posunu ve složení imisního spektra lze předpokládat nárůst meteorolog. excesů ve spojitosti s teorií globální změny klimatu a dalších aspektů vyplývajících ze zesílení skleníkového efektu, zvýšené UV radiace atd. (Šrámek, LOS - VÚLHM). Dynamika poškozování lesních porostů imisemi je vyjadřována pomocí tzv. pásem ohrožení imisemi.

Systém pásem ohrožení byl vytvořen koncem padesátých let ve Výzkumném ústavu lesního hospodářství a myslivosti (VÚLHM) Jíloviště – Strnady. Pásma v něm byla charakterizována především roční střední hodnotou koncentrací oxidu siřičitého a životností dospělých porostů smrků od začátku poškozování. Při rozhodování o hospodaření v lese není nutné znát složení škodlivých látek, jejichž působení stejně není přesně známo a ani je hospodář nedokáže ovlivnit. Je však nutné poměrně spolehlivě odhadnout budoucí vývoj poškození. Proto je v současné době kladen hlavní důraz na životnost porostů.

Pásmo ohrožení lesů imisemi je tedy chápáno jako území, na kterém synergické působení imisí, klimatu, orografických a stanovištních podmínek (a také genetické vlastnosti porostů) má za následek zkrácení životnosti dospělých (smrkových) porostů.

Stanovení pásem ohrožení lesů pod vlivem imisí:

Ministerstvo zemědělství stanovilo s platností od 1. 1. 1997 pásma ohrožení lesů pod vlivem imisí (dále jen pásma ohrožení) na podkladě družicových snímků předchozího vývoje a terénního šetření. Charakteristika pásem ohrožení je uvedena ve vyhlášce č.78 ministerstva zemědělství ze dne 18. března 1996 o stanovení pásem ohrožení lesů pod vlivem imisí (§ 1).

V zájmovém území byla vylišena tyto pásma ohrožení imisemi:

- **pásmo ohrožení B – 1081 ha** - lesní pozemky s porosty s výrazným imisním zatížením v příznivějších podmínkách, kde poškození dospělého smrkového porostu se zvýší průměrně o 1 stupeň během 6 až 10 let.

- **pásmo ohrožení C – 4890 ha** - lesní pozemky s porosty s imisním zatížením, kde poškození

dospělého smrkového porostu se zvýší průměrně o 1 stupeň během 11 až 15 let.

- pásmo ohrožení D – 1479 ha - zahrnující lesní pozemky s porosty s nižším imisním zatížením, kde poškození dospělého smrkového porostu se zvýší průměrně o 1 stupeň během 16 až 20 let.

Do tohoto pásma se zahrnují i takové lesní pozemky s porosty, kde je vliv imisí patrný, ale dynamiku zhoršování zdravotního stavu lesních porostů zatím nelze přesně definovat.

Dle šetření, které provádí Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, pobočka Olomouc, lze konstatovat mírné, ale trvalé snižování poškození lesních porostů imisemi.

Kategorie a funkce lesů

Podle schválené kategorizace lesů "Rozhodnutím" Krajského úřadu Olomouckého kraje v Olomouci, Odboru životního prostředí a zemědělství, jsou v zájmovém území vyhlášeny následující kategorie lesů ochranných a lesů zvláštního území:

- lesy ochranné - na mimořádně nepříznivých stanovištích – 254 ha
- vysokohorské pod hranicí stromové vegetace – 607 ha
- v klečovém vegetačním stupni – 126 ha
- lesy zvláštního určení –
- v pásmech PHO I – 0,58 ha
- na území národní přírodní rezervace Šerál-Keprník (402 ha), Praděd (21 ha), uvedená plocha je výměra celé rezervace na území obce Bělá p. Pradědem bez překryvů
- sloužící k lesnímu výzkumu a výuce – 123 ha, uvedená plocha je bez překryvů
- se zvýšenou funkcí půdoochrannou – 200 ha, uvedená plocha je bez překryvů
- potřebné pro zachování biologické různorodosti (genovézákladny) – 172 ha, uvedená plocha je bez překryvů.

Ostatní lesy jsou zařazeny do kategorie lesů hospodářských.

Funkce produkční:

Hlavním nositelem této stále dosud převládající funkce lesa je kategorie hospodářský les. Produkční funkcí lesa se rozumí využívání lesa k získávání materiálních hodnot, především dřevní suroviny, při zachování trvalosti produkce, funkční stability a co nejvyšší hospodárnosti. Lze ji hodnotit jednak podle současného zastoupení dřevin a skutečného stavu lesních porostů - produkční kapacita, jednak podle předpokladů, které jsou dány stanovištními podmínkami případně podmínkami příslušného hospodářského souboru (cílové druhové skladby, očekávané bonity cílových dřevin a celkového průměrného přírůstu pro mýtní věk, optimálního z hlediska hodnoty dřevní produkce v období kulminace) – produkční potenciál.

Funkční potenciál - jde o stanovení funkčního potenciálu lesů daného přírodními podmínkami a stavem porostů, z nichž vyplývají přirozené možnosti plnit požadované funkce.

Dle provedených analýz můžeme hodnotit produkční potenciál zájmového území jako průměrný až nadprůměrný.

Funkce mimoprodukční:

a) *ekologické funkce* - představují užitečné působení lesa na půdu, vodu a vzduch. Patří sem především funkce půdoochranná se specifickými dílčími f-cemi (protierozní, protideflační, protisesuvnou, protilavinovou a břehoochrannou, návaznost na vodoochrannou) a f-ce klimatická (barierová, zmírnění klimatických extrémů, návaznost na zdravotní funkci atd.).

b) *společenské funkce* - v užším smyslu představují využívání lesa jako součásti životního prostředí lidskou společností, především ve prospěch lidského zdraví a na uspokojování kulturních a životních potřeb, v širším smyslu z existencionálního pojetí společného ekosystému

s ostatními složkami bioty země. Patří sem funkce vodohospodářská, zdravotně-rekreační, ochrana přírody, reprodukční, krajnotvorná, provozování myslivosti atd.

Dopravní zpřístupnění

Inventarizace odvozních cest je provedena podle normy ČSN 73 61 08 a v souladu se zákonem č.13/1997 Sb. Do inventarizace jsou zahrnuty všechny cesty, které prochází lesem, nebo se ho dotýkají, dále cesty mimo les, pokud slouží k dopravnímu zpřístupnění a přepravě dřeva.

Charakteristika odvozních cest:

- L1L, V1L – odvozní cesty s celoročním provozem a k tomu odpovídající vozovkou, obvykle složenou s několika vrstev.
- L2L1, V2L1 - odvozní cesty se sepločným až trvalým provozem, jsou opatřeny jednoduchou vozovkou s prašným povrchem, případně provozním zpevněním.
- L2L2 – odvozní cesty se sezónním provozem, které jsou nezpevněné.

V zájmové oblasti byly vymezeny transportní segmenty (odvozní celky), vymezuující lesní porosty, které gravitují na jednu hlavní odvozní cestu. Transportní segment má hranice na přirozených gravitačních předělech, tvořící hřebeny, vodoteče, odvozní cesty, silnice, železnice, rozdělovací síť.

Z údajů získaných z oblastního plánu rozvoje lesů LO 27 vyplývá, že lesní dopravní síť je v zájmovém vybudována s výjimkou hřebenových partií v dostatečné hustotě a její údržba je v rámci vyčleněných finančních prostředků na úrovni, která zajišťuje její provozuschopnost.

Dřevozpracující průmysl a využití pracovních sil v lesích

V zájmovém území není dřevozpracující průmysl příliš rozvinut.

Lesní porosty skýtají pro místní obyvatele určité omezené možnosti pracovních příležitostí. Hospodařící subjekty najímají převážně soukromé subjekty, mnohdy i ze širokého okolí, k výkonu těžebních prací – těžbě dřeva a přibližování. Pěstební práce provádějí převážně svými stálými zaměstnanci, tyto práce jsou však pouze sezónního charakteru.

Navrhovaná opatření

Údaje o rozsahu pozemků navržených k zalesnění

V současné době není záměrem plošné rozšiřování pozemků určených k plnění funkcí lesa zalesněním. Vzhledem k vysoké lesnatosti území je potřebné pro zachování vyváženého rázu krajiny udržení určitého podílu polí, pastvin a luk.

V zájmovém území není nutné provádění rekultivací a nejsou navrhovány změny ve funkčním využití území, které by měly větší negativní vliv na les.

Na pozemcích určených k plnění funkcí lesa se nevyskytuje chatová zástavba. V lese je umístěno pouze několik malých dřevěných objektů sloužících k mysliveckým účelům.

5.22. Vyhodnocení požadavků na zábor pozemků určených k plnění funkcí lesa.

Zábor pozemků obecně

Všechny dotčené lesní porosty jsou součástí vyhlášené Chráněné krajinné oblasti Jeseníky a Chráněné oblasti akumulace vod Jeseníky.

Zábor pozemků pro potřeby úpravy komunikace I/44

Úprava stávajícího vedení komunikace I/44 si vyžádá trvalého záboru pozemků určených k plnění funkcí lesa. Rozšíření stávající trasy je navrhováno převážně jednostranně, na základě doporučení geotechnického průzkumu ke svahu.

Ze zeměměřických podkladů vyplývá, že silniční pozemek není vždy totožný s hranicemi jednotlivých parcel. Obecně lze konstatovat, že silniční těleso bylo v minulosti rozšiřováno, aniž by tato skutečnost byla zohledněna úpravou v katastrální mapě. Nutno předpokládat, že po prověření rozdílu mezi dnešní skutečností a hranicemi evidovanými v katastru, bude nyní předpokládáný zábor cca 30 000 m² podstatně vyšší.

Lesní pozemky, kterých se bude zábor týkat, jsou začleněny do kategorie lesa hospodářského.

-	Cena za trvalé vynětí pozemků z PUPFL ve výše vyčísleném rozsahu činí přibližně	1 750 000,- Kč
	z toho:	
-	vynětí pozemků cca	200 000,- Kč
-	náhrada za předčasné smýcení porostů cca	50 000,- Kč
-	poplatek za vynětí cca	1 500 000,- Kč.

Zábor pozemků pro výstavbu lanovek

Navrhuje se dočasné vynětí z pozemků určených k plnění funkcí lesa na dobu 20 let.

DT 7 – lanová dráha – Drátovna – Rusalka

Délka trasy cca 3150 běžných metrů, šířka trasy do 20 m, velikost záboru lesa (mimo jiné plochy) činí **5,67 ha**. Trasa vede lesními porosty různého věku, tvořenými převážně smrkem a bukem, kategorie lesa hospodářského, částečně je vedena odlesněnými koridory pro dálkové inženýrské sítě a pozemkem staré cesty.

DT 8 – lanová dráha – Rusalka – Červenohorské sedlo

Délka trasy cca 1050 běžných metrů, šířka trasy do 20 m, velikost záboru lesa (mimo jiné plochy) činí **1,94 ha**. Trasa vede lesními porosty různých věkových tříd, tvořenými převážně smrkem a bukem, kategorie lesa hospodářského, částečně je vedena odlesněnými koridory pro dálkové inženýrské sítě.

DT 9 – lanová dráha – nová červená

Délka trasy cca 1050 běžných metrů, šířka trasy mimo sjezdovky do 20 m, velikost záboru mimo SP 6 a SP 7 činí **0,84 ha**. Trasa vede lesními porosty mladších věkových tříd, tvořenými převážně smrkem s příměsí smrku pichlavého a jeřábu do 10%, kategorie lesa hospodářského, částečně je vedena odlesněnými pozemky stávajícími sjezdovkami a navrženými sjezdovkami.

DT 11 – přemostění silnice I/44 – Červenohorské sedlo

Délka cca 50 běžných metrů, šířka cca 10 m, velikost záboru činí **0,07 ha**. Trasa vede lesními porosty mladších věkových tříd, tvořenými převážně smrkem s příměsí smrku pichlavého a jeřábu do 10%, kategorie lesa hospodářského, zábor bude částečně pro pilíře mostu a částečně pro připojení na stávající účelovou cestu napojené na sjezdovky.

Zábor pozemků PUPFL pro umístění sjezdovek

Navrhuje se dočasné vynětí z pozemků určených k plnění funkcí lesa na dobu 20 let.

Sjezdovka SP 1 Domašovský kopec dílčí plocha 1a – malá střední část záboru je tvořena ostatní zelení - mez porostlá listnatými stromy a keři, plocha záboru 0,15 ha;

Sjezdovka SP 1 Domašovský kopec dílčí plocha 1b - lesní porosty navrhované k vynětí tvořeny smrkovou nastávající kmenovinou silně poškozenou zvěří i hnilobami a zralou smrkovou kmenovinou; leží v kategorii lesa hospodářského; plocha záboru 1,40 ha.

SP 4 – sjezdovka – Filipovice – úbočí Točnicku (Malý Joe) – lesní porosty navrhované k vynětí tvoří převážně smrkové porosty různého věku s příměsí modřínu a buku do 10%

s převahou smrkové kmenoviny s příměsí modřínu na počátku obnovy; leží v kategorii lesa hospodářského; plocha záboru **6,20 ha**.

SP 5 – prodloužení sjezdovky – Filipovice – hřeben pod Točníkem – lesní porosty navrhované k vynětí tvoří převážně smrkové porosty ve stádiu tyčkoviny, které leží v kategorii lesa hospodářského; plocha záboru **4,03 ha**.

SP 6 – sjezdovka – Červenohoské sedlo, prodloužení červené – lesní porosty navrhované k vynětí tvoří smrkové porosty ve stádiu nastávající kmenoviny; leží v kategorii lesa hospodářského; plocha záboru **0,95 ha**.

SP 7a – sjezdovka – Červenohoské sedlo, nová červená II – lesní porosty navrhované k vynětí tvoří převážně smrkové porosty ve stádiu tyčkoviny a tyčoviny s příměsí buku, jeřábu a smrku pichlavého do 15%; leží v lese hospodářském; plocha záboru **4,00 ha**.

SP 7b – sjezdovka – Červenohoské sedlo, rozšíření červené – lesní porosty navrhované k vynětí tvoří převážně smrkové porosty ve stádiu tyčkoviny a tyčoviny s příměsí buku, jeřábu a smrku pichlavého do 15%; leží v lese hospodářském; plocha záboru **0,24 ha**.

SP 8 – sjezdovka – Červenohoské sedlo, rozšíření modré – lesní porosty navrhované k vynětí tvoří převážně smrkové tyčkoviny a v jižní části smrkové kultury s příměsí jeřábu do 5%, které leží v lese hospodářském, plocha záboru **0,99 ha**.

Zábor pozemků PUPFL pro umístění vodní plochy

Navrhuje se trvalé vynětí z pozemků určených k plnění funkcí lesa.

Retenční a zasněžovací nádrž VP 3 pod Červenohorským sedlem – lesní porosty navrhované k vynětí tvoří převážně smrkové porosty mladších věkových stupňů s příměsí buku a jívky do 20%; leží v lese hospodářském; plocha záboru 0,54 ha.

5.23 Posouzení dopadů odlesnění na vodní erozi

Při posouzení dopadů odlesnění na vodní erozi a případné zrychlení odtoku vod je potřeba vycházet z toho, že odlesněné plochy musí být co nejrychleji zatravněny směsí stanovištně odpovídajícího složení, které bude odsouhlaseno CHKOJ. Při odlesňování a technické úpravě terénu musí být neprodleně asanovány všechny erozní rýhy a přibližovací linky. Na kamenitých stanovištích a prudkých svazích je třeba zvolit takové technologie, které co nejméně narušují půdní povrch a iniciují vznik eroze. I při další údržbě ploch nesmí být půdní povrch narušován směrem po spádnicí. Na kritických místech zvážit možnost příčného svedení srážek do okolních lesních porostů.

Při dodržování všech těchto zásad by nemělo dojít většímu negativnímu dopadu odlesnění na vodní erozi a případné zrychlení odtoku vod.

5.24 Zdůvodnění navrhovaných řešení

Je předkládáno řešení s jednou variantou, která se jeví z hlediska zájmů chráněných lesním zákonem a zákonem o ochraně přírody jako průchodná.

Z hlediska jiných zájmů se však může stát méně výhodnou, zvláště z pohledu potence přírodních podmínek pro využití regionu k atraktivnímu rekreačnímu využití.

K podrobnější analýze dopadu výstavby výše uvedených objektů na lesní ekosystém je potřeba vypracování detailnější plánovací dokumentace.

Grafické znázornění viz hlavní výkres a koordinační výkres.

Vypracoval:

Ing. Ivo Zatloukal

6 Civilní ochrana

Výchozí údaje

Zabezpečení civilní ochrany obyvatelstva v obci Bělá pod Pradědem vychází z analýzy bezpečnostních rizik území okresu Jeseník, snížení možnosti vzniku války a ekonomických možností obce, okresu i státu.

Vstupem ČR do NATO a připravovaným začleněním do Evropské unie dochází ke změnám v legislativě upravující i oblast civilní ochrany, v současné době je tato legislativa v přípravě. Dojde-li přijetím nových zákonů i k potřebě úpravy v územního plánu, bude obec vyzvána k projednání, vedoucímu k realizaci potřebných změn.

Vyrozumívací systémy

Okresní úřad Jeseník zabezpečuje trvalou provozuschopnost a postupné rozšiřování vyrozumívacích systémů, především pokrytí zastavěného území varovným signálem sirén a fónickou informací o povaze nebezpečí.

Vyrozumění je v Bělé pod Pradědem v současnosti zabezpečeno z těchto míst:

- elektronická siréna na objektu obecního úřadu
- rotační siréna na objektu Základní školy
- rotační siréna v areálu zemědělského družstva v Bukovicích (mimo kastr obce, ale pokrývá část Adolfovic.

Tato stávající zařízení doposud území obce Bělé pod Pradědem vykrývají nedostatečně nebo jsou na něm místa zcela bez signálu. Nejhorší situace je v Horním Domašově a v osadách Bělé a Filipovice. Koncepce počítá s postupným doplňováním sirén v zastavěném území. Další sirény budou umístěny přednostně na objektech státních orgánů a institucí, případně občanské vybavenosti.

Uložení materiálu

Materiály CO jsou uskladněny v objektu Obecního úřadu. Po vybudování připravovaného ústředního zařízení CO

Ukrytí osob

Zařízení pro ukrytí osob na území obce Bělé pod Pradědem nejsou v rámci výstavby na návrhových plochách požadována.

Pokyny pro stavebníky

- Při posuzování umístění a technického řešení staveb je třeba se zabývat:
- možnostmi (havarijního) propojení systémů zásobování pitnou vodou (místo a způsob), - vybavení vodojemů zařízení pro odběr vody do přenosných nádob,
 - umístění požárních hydrantů a uzávěrů mimo prostor zavalení v případě rozrušení budov, - napojení náhradního zdroje el. energie pro zabezpečení provozu vybraných objektů,
 - ochranného systému (hygienická a veterinární smyčka) proti zavlečení infekcí nebo nález do (z) vybraných objektů,
 - vybudování havarijních nádrží, automatických uzávěrů a jiných, byť nepředepsaných zabezpečovacích zařízení u provozů představujících riziko rozšíření nebezpečných škodlivin, - zachování manipulačního prostoru pro mechanismy odstraňující zátarasy pod mosty,
 - obnovy povodní poškoz. odběrných zařízení potřebných k provozu malých vodních elektrárn.

7 Podklady a literatura

- Základní mapa ČR 1: 50 000, Český úřad zeměměřičský a katastrální,
- Základní mapa ČR 1: 25 000, Český úřad geodetický a kartografický,
- Základní mapa ČR 1: 10 000, Český úřad zeměměřičský a katastrální,
- Státní mapa 1: 5000 - odvozená (SMO), ČÚGK, KÚ v Opavě 1981-92
- Mapa evidence nemovitostí 1: 2880, ČÚGK, KÚ Opava, KÚ v Jeseníku
- ÚP SÚ Jeseník a Bělá pod Pradědem, Stavoprojekt Ostrava 1983
- Územní plán VÚC Jeseníky, 1. změna Terplan Praha 2002
- Urbanistická studie rozvoje bydlení v Bělé pod Pradědem, Arpro 1996
- Zónování CHKO Jeseníky zakreslený správou CHKO v mapách 1:2880
- Řád zón odstupňované ochrany CHKO Jeseníky vydaný správou CHKO
- Plán péče CHKO Jeseníky zpracovaný Správou CHKOJ, platnost do 2012
- Regionální a nadregionální ÚSES ČR z r. 1996
- Generel místních SES Domašov, Hradec, Jeseník, Bukovice, Kolnovice, Mikulovice, Písečná, Nová Ves, Seč, Supíkovice, Studený Zejf, Široký Brod, Help Forest Olomouc 1995.
- Návrh plánu lokálního územního systému ekologické stability Adolfovice, Horní a Dolní Lipová, Vápenná, ÚHÚL, Lesprojekt Olomouc 1996
- ÚTP NR-R ÚSES ČR, MMR ČR 1996
- Úpravy regionálních a místních ÚSES, Správa CHKOJ 1998
- Statistické ročenky z let 1970 (ČSSÚ - ČSSR) a 1999 (ČSÚ - ČR)
- Jesenicko - region možností, Metod - konzult IPM, 1994 - 5
- Seznam nemovitých kulturních památek okresu Jeseník, Státní památkový ústav v Olomouci, 2001
- Slezsko, Bakala a kol., Matice slezská v Opavě 1992
- Vlastivěda Šumperského okresu, Melzer - Schulz a kol., OkrÚ a Okresní vlastivědné muzeum Šumperk 1993
- 700 let Bělé pod Pradědem, Dr. Petr Piskovský, Bělá pod Pradědem 1984
- Přehledná geologická mapa ČSSR 1: 200 000, mapa předčtvrtohorních útvarů, Ústřední ústav geologický Praha, vysvětlivky k ní
- Geologická mapa Bělá pod Pradědem 1: 50 000, ÚÚG
- Mapy ložiskové ochrany - olomoucká oblast 1:50 000, Geofond ČR Praha
- Poddolovaná území - ostravská oblast - okres Jeseník 1:50 000, MŽP ČR, Geofond ČR Praha, báňsko-historické pracoviště Kutná Hora, 1997
- Znečištění ovzduší na území ČR v roce 1996, ČHMÚ, Praha 97
- Quitt E., Topoklimatické mapování
- Radon a dům, Jiránek - Pospíšil, ABF Praha 1993
- Vyhledávací studie tahu I./44 v úseku Petrov - Mikulovice, Ředitelství silnic a dálnic ČR, Dopravoprojekt Brno 1996
- Změna trasy tunelu pod ČH sedlem ve studii tahu I./44, 1998
- Studie úprav silnice I/44 v úseku Kouty - Domašov, 1999
- Generel cykloturistiky pro region Střední Moravy
- Metodický návod na posuzování chovu zvířat z hlediska péče o vytváření a ochrany zdravých životních podmínek" vydaný MZ ČR pod č.j. HEM 300 - 12. 6.1992 ve smyslu § 71, odst. 3 zákona č. 20/1966 Sb. o péči o zdraví lidu
- Směrný vodohospodářský plán ČSR
- Bělá pod Pradědem - vodovod „Bělská stráž - zadání stavby z roku 1994
- Bělá pod pradědem - odkanalizování - studie z roku 1997
- Zákres stávajících sítí JVS spol. s r.o. Jeseník
- Údaje o zdrojích, kapacitách, odběrech atd. dle údajů JVS - 1997
- Generel plynofikace obce Bělá pod Pradědem z roku 1993

- Zakreslení stávajících stavů SMP Jeseník
 - Mapové podklady správce energetických sítí - SME, a.s., Zábřeh
 - Studie opatření na Bělé po povodních 97, Aquatis Brno 1997
 - Průzkumy a koncepty opatření pro úsek Jeseník- Domašov, Aquatis Brno 1997, výstupy z jednání o opravách komunikací a toků po povodních na OkrÚ v Jeseníku, zakreslení stávajících stavů po povodních
 - Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Ol. kraje, Voding Hranice s. s r.o.
 - Průzkumy a rozbory k ÚPN obce Bělá pod Pradědem
 - Urbanistickou studii, Regulační plán Červenohorské sedlo, pořizovatel OkÚ Šumperk a Obec Bělá p/P. a dále
 - Paspport místních komunikací obce Bělé pod Pradědem, ing. Ivo Kašpar, 1999
 - Plán péče o CHKO Jeseníky - §27 zák. č. 114/92 Sb.
 - Generel dopravy a cestovního ruchu, Urbanistické středisko Ostrava 12/2003, pořizovatel Krajský úřad Olomouckého kraje, odb. strategického rozvoje kraje
 - Podrobná studie úprav silnice I/44 Červenohorské sedlo – sever, Viapont s.r.o 6/2001, objednatel Ředitelství silnic a dálnic ČR Brno;
 - Hodnocení vlivu na ŽP „Silnice I/44 Rapotín-ČH sedlo-Jeseník“ (Transkonzult 2002)
 - Studie proveditelnosti a účelnosti přeložky silnice I/44 v úseku Horní Domašov-Jeseník-Mikulovice, (Mott MacDonald 5/2001)
- Stabilizace trasy silnice I/44 v územně plánovací dokumentaci, UDI Morava 11/2005
 - Silnice I/44 Bělá pod Pradědem – obchvat, Dopravoprojekt Ostrava 06/2006
 - Návrh na rozšíření sjezdovek a stavbu lanovky, lyžařský areál Červenohorské sedlo, pro SKI KLUB Šumperk Vozda s.r.o, 09/2007
 - Lokalita Filipovice, úprava po projednání s DO 11/2007
 - Opatření obecné povahy, kterým se vydávají Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje, Čj. KÚOK/8832/2008/OSR-1/274, celkem 286 stran
- Digitalizovaný mapový podklad byl zpracován v měřítku 1:1 ve formátu DWG na základě obkreslení scanovaných podkladů ze SMO 1: 5 000 a v jejich souřadném systému. Ty jsou doplněny většinou v intravilánu některými aktuálními prvky pozemkových map 1:2880, v extravilánu ze základních map 1:10 000. Některé objekty, jež nebyly v podkladech aktualizované, byly doplněny schematicky s tím, že je možné jejich pozdější doplnění či zpřesnění.

8 Přílohy

V textu jsou zařazena tato schemata, mapy, grafy a textové dokumenty o formátu A4 a více (jako přílohy k jednotlivým článkům, které nejsou vloženy do formátu zprávy:

Příloha č. 1	Správní mapa 1:200 000 s vyznačením řešeného území, A4
Příloha č. 2	Geologická mapa 1:50 000- A3
Příloha č. 3	Odvozená mapa radonového rizika 1:200 000, A3

V Jeseníku dne 30.6.2009

Za kolektiv autorů:

Ing. arch Jiří Šolar